

2018

Jaarverslag

Met veel plezier bieden wij u het jaarverslag 2018 van Skipov basisonderwijs aan. 2018 is voor Skipov op zowel onderwijskundig als financieel gebied goed en stabiel verlopen. Al onze scholen voldeden in 2018 minimaal aan de basiskwaliteit van de onderwijsinspectie. Net als in de voorgaande jaren is er ook in 2018 een beperkt positief financieel resultaat gerealiseerd van ca. 1% bij een begroot resultaat voor 2018 van 0%. Onze financiële positie blijft daarmee onverminderd sterk.

Een bijzondere ontwikkeling betreft de lichte groei van Skipov. Na 12 jaar aanhoudende krimp zagen we bij de 1 oktober 2018 telling een lichte groei. Waar de prognose een krimp liet zien van ca. 30 leerlingen, zien we in werkelijkheid een groei van ca. 30 leerlingen, een verschil van 60 leerlingen (een groei met ca. 1,3%).

De politiek heeft de krapte op de arbeidsmarkt en de hoge werkdruk in het onderwijs in 2018 voor een deel erkend. Dit heeft geleid tot de totstandkoming van een nieuwe cao voor het primair onderwijs per 1 augustus 2018.

Het onderwijsveld heeft in 2018 stevig van zich laten horen. De sector vroeg eensgezind meer middelen voor lerarensalarissen en de mogelijkheid om de werkdruk serieus te verlagen. Daarnaast klonk de vraag van leraren om meer professionele ruimte en zeggenschap.

Met het afsluiten van deze nieuwe cao en het eveneens in 2018 afgesloten werkdrukakkoord zijn er mooie resultaten geboekt, die het beroep van leraar in het basisonderwijs zowel financieel als inhoudelijk aantrekkelijker maakt. Skipov heeft het werkdrukakkoord weten te vertalen naar het opnieuw aannemen van een aanzienlijk aantal nieuwe medewerkers. Nadat we in 2016 al 15 nieuwe medewerkers konden aantrekken (vanwege de invoering van de wet werk en zekerheid) en in 2017 nog eens 15 (vanwege afbouw flexibele schil) hebben we in 2018 maar liefst 20 nieuwe leerkrachten aan kunnen stellen ter verlaging van de werkdruk. Zoals verderop in dit jaarverslag is te lezen is daarmee de gemiddelde leeftijd van ons personeel ook aanzienlijk verlaagd.

Veel aandacht is afgelopen jaar ook uitgegaan naar het onderzoek waarbij de wenselijkheid van samengaan (fusie) van basisscholen de Bunders en 't Heibosch zijn onderzocht. Na een zorgvuldig doorlopen proces is besloten beide scholen op hun eigen locatie te laten voortbestaan.

Er gebeurt in een jaar ontzettend veel binnen Skipov. Meer dan we kwijt kunnen in dit jaarverslag. Natuurlijk vindt u alle belangrijke informatie waarin wij ons naar al onze "stakeholders" willen verantwoorden.

Ik wens u veel plezier met het lezen van dit jaarverslag.

Berry Tomas
Voorzitter raad van bestuur

Wilt u toch nog meer informatie? Kijk op www.skipov.nl en/of abonneer u op onze nieuwsbrief!

Inhoud

Voorwoord	3
Inhoud.....	4
A Jaarverslag.....	1
1 Aanbieding.....	1
2 Verslag raad van toezicht.....	1
2.1 Structuur	1
2.2 Activiteiten in 2018	1
3 Verslag raad van bestuur	4
3.1 Algemene informatie.....	4
3.1.1 Juridische structuur en organisatiestructuur.....	4
3.1.2 Kernactiviteiten	4
3.1.3 Code goed bestuur	6
3.1.4 Documenten structuur	8
3.1.5 Planning & Control.....	10
3.1.6 Leerlingontwikkeling 1 oktober 2018.....	12
3.2 Onderwijsbeleid	14
3.2.1 Opbrengsten.....	14
3.2.2 Uitstroom leerlingen.....	16
3.2.3 Onderwijskwaliteit.....	18
3.2.4 Passend Onderwijs.....	20
3.2.5 ICT	22
3.2.6 Huisvesting	28
3.2.7 Klachten.....	30
3.2.8 GMR	30
3.3 Personeelsbeleid	33
3.3.1 De basis voor toekomstbestendig personeelsbeleid.....	33
3.3.2 Formatieontwikkeling.....	34
3.3.3 In- en uitstroom.....	34
3.3.4 Functie differentiatie	35
3.3.5 Gesprekkencyclus	35
3.3.6 Samenstelling personeelsbestand	35
3.3.7 Verzuim	37
3.3.8 Verlaging werkdruk.....	38
3.3.9 Privacy beleid	38
3.4 Financiën	39
3.4.1 Financieel beleid.....	39
3.4.2 Financiën op de balansdatum	39
3.4.3 Gang van zaken gedurende verslagjaar	42
3.4.4 Treasury verslag.....	43
3.5 Continuïteitsparagraaf	43
3.5.1 Algemeen	43
3.5.2 Meerjarenbegroting	44

3.5.3 Belangrijkste risico's en beheersmaatregelen.....	49
4 Ondertekening raad van toezicht en raad van bestuur	51
B Jaarrekening	52
Grondslagen	52
Balans na resultaatbestemming per 31-12-2018	57
Staat van baten en lasten 2018.....	58
Kasstroomoverzicht 2018	59
Toelichting behorende tot de balans	60
Vervolg Toelichting behorende tot de balans	61
Niet uit de balans blijvende verplichtingen	64
Toelichting behorende tot de staat van baten en lasten	65
Overzicht verbonden partijen.....	69
Verantwoording van de subsidies	69
WNT: Topfunctionarissen	70
C Overige gegevens	71
(Voorstel) bestemming resultaat	71
Gebeurtenissen na balansdatum	72
Controleverklaring van de onafhankelijke accountant.....	73

A Jaarverslag

1 Aanbieding

Skipov basisonderwijs biedt u hierbij het rapport inzake de jaarrekening over de periode 1 januari tot en met 31 december 2018 aan. Het rapport bestaat uit een balans per 31 december 2018 en een exploitatierekening over 2018, welke beide zijn voorzien van toelichtingen. Het rapport inzake de jaarrekening maakt onderdeel uit van het jaarverslag.

2 Verslag raad van toezicht

2.1 Structuur

De leiding van Skipov is in handen van de raad van bestuur (RvB), die daarmee tevens het Bevoegd Gezag vormt van de organisatie. Op het functioneren van de raad van bestuur wordt toegezien door een raad van toezicht (RvT). De raad van toezicht wordt gevormd door: M. van de Louw (voorzitter), P. van Dieperbeek (plv voorzitter), C. van Bussel, R. Hermes en S. van de Berg.

De belangrijkste taak van dit orgaan is het uitzetten van de kaders waarbinnen de raad van bestuur haar beleid verder dient te concretiseren en binnen de organisatie dient uit te dragen. Regelmatig vindt er een toetsing plaats of de uitgezette acties tot het beoogde resultaat hebben geleid. De raad van toezicht belegt hiertoe een vergadering met de raad van bestuur, die zich bij kan laten staan door bijvoorbeeld stafmedewerkers.

In 2018 heeft de bestuurder in een 4-tal vergaderingen verantwoording afgelegd aan de raad van toezicht over de volgende onderwerpen:

- De jaarrekening 2017
- De begroting 2018 en de meerjarenbegroting
- Het strategisch beleidsplan 2015-2020
- De opbrengsten van het onderwijs
- Het integrale personeelsbeleid en alle overige relevante ontwikkelingen

2.2 Activiteiten in 2018

De raad van toezicht heeft de volgende activiteiten verricht:

- De opdracht verstrekt tot het uitvoeren van een accountantscontrole en de bevindingen daaruit met de accountant en de bestuurder besproken en geëvalueerd.
- In tweetallen scholen bezocht.
- Als voltallige raad van toezicht tijdens twee vergaderingen schoolbezoeken afgelegd bij De Basisschool 't Ven en De Wissel.
- Een vergadering belegd met de GMR van Skipov.
- Drie vervolgesprekken gehad met de bestuurders en voorzitters raad van toezicht van de katholieke schoolbesturen in Meijerijstad (Schijndel en Sint Oedenrode) in verband met positiebepaling t.o.v. van en mogelijke vormen van samenwerking in de gemeente Meijerijstad.
- Samen met de bestuurder oriënterende gesprekken gevoerd over de oprichting van een Integraal Kind Centrum in basisschool 't Heibosch.
- De gezamenlijke studiedag bezocht van de scholen van Skipov.
- Samen met de bestuurder de mogelijkheden besproken van een nieuw te bouwen schoolgebouw in Eerde.
- Het toezien op rechtmatige verwerving en doelmatige en rechtmatige bestemming van de middelen
- Het aanwijzen van de accountant

Onze kengetallen

Locatie / wijk:
Keldonk,
Meerijstad

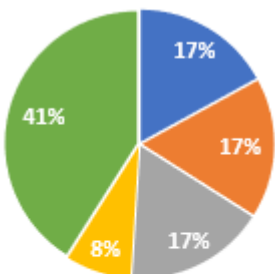

101 leerlingen

9 leerkrachten (4,8 FTE)
1 ondersteuning (0,5 FTE)
1 directeur (0,25 FTE)

Uitstroom:

■ vwo   ■ havo/vwo
■ havo   ■ mavo/havo
■ mavo   ■ vmbo

Bs. De Antoniuschool werkt al vier jaar intensief samen met haar collega-scholen bs. De Empel en bs. De Sint Nicolaas in een scholencluster. Het grotere doel van het cluster is een onderwijskundige eenheid gericht op het verbeteren van het leren en de resultaten door intensieve samenwerking, met behoud van eigenheid van de individuele scholen.

In samenwerking met de collega's van de twee clusterscholen hebben de leerkrachten de laatste module van de driejarige training "Leren Zichtbaar Maken: voor leraren" afgerond. Door deze training zijn de teamleden in staat hun eigen impactcyclus te ontwerpen en deze uit te voeren. Het leren van de leerlingen weten zij goed in beeld te brengen en zij kunnen inschatten of er tijdens activiteiten sprake is van leerwinst. De leerlingen worden door de leerkrachten steeds beter betrokken bij wat zij gaan leren. Tijdens het afronden van de training hebben de collega's zichzelf en elkaar de vraag gesteld: ben ik een inspirerende, bevlogen leerkracht met impact? Met de afronding van de training start de volgende ontwikkelingsfase voor de Antoniuschool: het vergroten van het eigenaarschap van de leerkrachten m.b.t. het door ontwikkelen van het concept Leren Zichtbaar Maken.

Begin oktober hebben vier leden van de onderzoeksgroep Leren Zichtbaar Maken een studiereis naar Wales gemaakt om daar een school te bezoeken die verder gevorderd is in dit onderwijsconcept. De onderzoeksgroep was samengesteld uit vier leerkrachten van de drie verschillende clusterscholen. Zij hebben na de studiereis hun bevindingen tijdens een studiedag op een enthousiaste wijze met de overige collega's gedeeld. Daarnaast hebben zij een presentie tijdens een directieberaad gegeven over hoe zij de studiereis hebben ervaren.

Wist u dat:

- Dat de leerlingen van groep 5 t/m 8 kinderen meedoen aan het Britse hardlooprogramma "Kids Run Free". Het doel van dit programma is om kinderen meer te laten bewegen. Naast het speelkwartier lopen de kinderen elke week 10 minuten hard om zo gedurende een schooljaar minimaal één marathon afstand te lopen! Door het extra bewegen is hun concentratie gedurende de dag tijdens de lessen al duidelijk verbeterd.
- Leerkracht samen met leerlingen voorafgaand aan een onderwijsactiviteit bespreekt welke "LeerKrachten" (metacognitieve vaardigheden) best kunnen worden ingezet bespreken om werk zo goed mogelijk uit te kunnen voeren. Op deze manier worden de leerlingen steeds sterker in leren leren.

De raad van toezicht heeft vastgesteld dat de resultaten van Skipov en SPV, zowel qua onderwijsresultaten als op het financiële vlak in orde zijn. De volgende aspecten zullen de komende periode aan de orde blijven komen.

- De opbrengsten van het onderwijs
- Het strategisch beleidsplan
- Het Integrale personeelsbeleid
- De meerjarenbegroting
- De prognose van lichte groei in het Primair Onderwijs in de komende jaren en de gevolgen voor Skipov wat betreft gebouwen en personeelswerving.
- Gebouwbeheer en inkoopbeleid
- De positie van Skipov en SPV in de gemeente Meijerijstad.
- Beoordelingscyclus met de bestuurder
- Zelfevaluatie van de raad van toezicht.

Namens de leden van de raad van toezicht,
Maarten van de Louw, voorzitter

Onze kengetallen

Locatie / wijk:
De Leest
Veghel

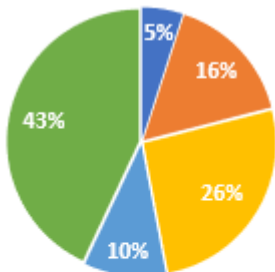

246 leerlingen

17 leerkrachten (11,9 FTE)
1 ondersteuning (1,0 FTE)
1 directeur (0,8 FTE)

Het team:

■ vwo   ■ havo/vwo
■ havo   ■ mavo/havo
■ mavo   ■ vmbo

Basisschool De Ark is gevestigd in multifunctioneel centrum 'de Magneet' in Veghel. Wij zijn een kleurrijke school met 250 leerlingen. Een school waar plezier in leren en goed met elkaar omgaan voorop staan. Het is ons streven om uit ieder kind het maximale talent te halen.

Onze school is een interconfessionele basisschool. Wij vinden het van grote meerwaarde voor de leer- en leefomgeving dat onze leerlingen een diversiteit aan culturen en geloven vertegenwoordigen. Kinderen maken zo kennis met elkaars leefwereld en culturele achtergrond en verruimen hun blikveld. De multiculturele samenleving, dat zijn wij! En we zijn er trots op. Op De Ark kunnen kinderen zijn wie ze zijn.

- Vanuit de PBS-gedachte (Positive Behaviour Support) ondersteunen we positief gedrag; maken we duidelijk welk gedrag we van elkaar verwachten.
- Met Taakspel werken we, samen met de kinderen, op een positieve manier aan ieders taak- en werkhouding.
- Met IPC werken leerlingen aan hun zelfvertrouwen en ontdekken ze volop hun eigen talenten. Ze leren zich verplaatsen in de belevingswereld van hun klasgenootjes en in die van andere mensen, dichtbij en ver weg. Leren over normen en waarden – waarde(n)vol leren – is daarbij onmisbaar.
- We stimuleren gezond gedrag middels ons tussendoortjes-traktaties- en lunchbeleid.
- We werken continu aan versterking van (pedagogische/didactische) leerkrachtaardigheden met als uiteindelijk doel de resultaten te verhogen.

Wij zien ouders als onmisbare schakel in de (leer)ontwikkeling van onze leerlingen. Ook bij het uitvoeren van diverse (buitenschoolse) activiteiten worden zij intensief betrokken. Wij werken op De Ark vanuit vier waarden: Plezier, Betrokkenheid, Eigenheid en Sámen. Sámen betekent dat leerlingen, leerkrachten en ouders sámen de Ark zijn: ambassadeurs van een mooie en bijzondere school waar ieder kind zich thuis voelt.

De Ark: "Samen Kleurrijk!"

Wist u dat...

- we, middels de IPC-projecten, steeds meer externe experts de school binnen halen, zoals iemand van het Inkt Atelier die onze middenbouw kinderen de **ets- en druktechniek geleerd heeft en medewerkers van LA architecten die de leerlingen van groep 3-4 leerden hoe piramides te bouwen.**
- we, middels de Jumbo-spaaractie twee mooie winkelspeelhuizen voor de kleutergroepen hebben kunnen aankopen.
- we steeds meer 'IPC-proof' worden door scholing van leerkrachten, coördinatoren en directie.

3 Verslag raad van bestuur

3.1 Algemene informatie

3.1.1 Juridische structuur en organisatiestructuur

Skipov basisonderwijs is een bestuur waaronder 14 basisscholen (op 1 augustus 2018) ressorteren. Het betreft 13 scholen met regulier basisonderwijs en 1 school voor speciaal basisonderwijs. De scholen zijn gelegen in de gemeente Meierijstad; 7 scholen in de kern Veghel, de overige 7 scholen in Mariaheide, Erp (2), Keldonk, Boerdonk, Zijtaart en Eerde. De rechtspersoon van Skipov is een stichtingsvorm. De stichting is opgericht op 9 november 1976 en is ontstaan uit een aantal fusies van besturen van scholen voor primair onderwijs in de voormalige gemeente Veghel. Skipov wordt bestuurd door de raad van bestuur. De raad van toezicht geeft hiertoe kaders (in hoofdlijnen) aan. Periodiek legt de raad van bestuur verantwoording af aan de raad van toezicht, onder andere door middel van het voorliggende jaarverslag. De raad van bestuur wordt bijgestaan door stafmedewerkers met de portefeuilles personeel, financiën en ICT. De dagelijkse leiding van de scholen ligt in handen van de schooldirecteuren. De taken, bevoegdheden en verantwoordelijkheden zijn vastgelegd in het managementstatuut en het managementcontract. Schooldirecteuren leggen verantwoording af aan de raad van bestuur door middel van kwartaalrapportages. Rapportages worden besproken tijdens het kwartaalgesprek. Deze voortgangsgesprekken vinden plaats met zowel de directeur bedrijfsbureau (financiën), de personeelsadviseur (personeelszaken) als met de voorzitter van de raad van bestuur (onderwijs). Zo nodig kunnen tijdens deze bespreking aanvullende afspraken voor de rest van het kalenderjaar gemaakt worden. De kwartaalrapportages zijn gericht op alle beleidsterreinen.

3.1.2 Kernactiviteiten

Skipov basisonderwijs verzorgt primair onderwijs aan 4 tot 12 jarigen in Veghel en omgeving, vanuit een katholieke en interconfessionele grondslag. De missie van de instelling luidt:

Als Skipov basisonderwijs bieden wij op en om onze scholen een veilige leeromgeving, waar kinderen en hun eigen talenten en uniciteit centraal staan.

De leeromgeving is gericht op ontwikkeling, voor zowel de kinderen als onze medewerkers. Vanuit een Katholieke en Interconfessionele identiteit waarborgen wij een eigen respectvolle cultuur, waarbij kinderen, ouders en de medewerkers zich betrokken voelen.

De missie is vertaald naar een aantal doelstellingen op diverse beleidsterreinen.

Deze doelstellingen zijn vertaald in tactische en operationele doelstellingen.

Voor de scholen zijn schoolplannen opgesteld waarin de visie en missie van de scholen concreet zijn uitgewerkt. Per 1 augustus 2016 is een nieuwe beleidscyclus 2016-2020 gestart. Het Skipov Beleidsplan vormt de "kapstok" waarop de aangesloten scholen hun eigen schoolplannen verder uitwerken. Dit plan is dan ook tot stand gebracht in samenwerking met het directiebestuur maar ook met andere betrokkenen in en om de stichting. De adviezen en suggesties die als reactie op het concept beleidsplan uit die raadplegingen zijn voortgekomen hebben bijgedragen aan de totstandkoming van dit beleidsplan.

Eind 2018 zijn we gestart met de invoering van een nieuw stelsel van kwaliteitszorg. Als gevolg hiervan zal ons strategisch beleidsplan één jaar eerder dan voorzien (2019) worden herzien.

Onze kengetallen

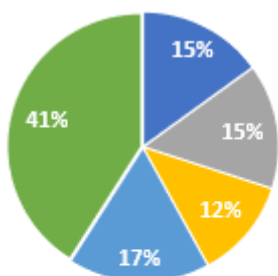
Locatie / wijk:
Centrum-West
Veghel

237 leerlingen

13 leerkrachten (10,8 FTE)
1 ondersteuning (0,5 FTE)
1 directeur (1,0 FTE)

■ vwo   ■ havo/vwo
■ havo   ■ mavo/havo
■ mavo   ■ vmbo

Sturend Onderwijskundig Kader (SOK): Het SOK vormt ook in 2018 de basis van waaruit wordt gewerkt met kinderen. In het SOK staan vier resultaatgebieden beschreven. De focus is in 2018 komen te liggen het resultaatgebied opbrengsten door het voor leerlingen dichterbij brengen van leerdoelen.

Kwaliteit: In 2018 zijn we gestart met WMK als kwaliteitsinstrument. Er is een vierjarige cyclus opgesteld waarmee we in het najaar begonnen zijn door afname van de 'schooldiagnose' en de 'kwaliteitsmeter'.

Methodes: De werkgroep 'taal' heeft een keuzeproces gecoördineerd om te komen tot het vervangen van de Taal/Spelling methode. In de groepen 4 t/m 7 hebben we bij aanvang van het schooljaar 2018-2019 een nieuwe Taal/Spelling methode geïmplementeerd. We zijn overgestapt naar Taal Actief 4. Ook de kleutersectie heeft een methode overstap gemaakt van Piramide naar Kleuterplein. Bij de implementatie is begeleiding door een externe onderwijsadviseur ingezet. Kleuterplein sluit ook aan bij onze VVE-populatie.

Toetsing: De Centrale Eindtoets is dit schooljaar voor het eerst in digitale vorm afgenomen. De digitale afname is goed bevallen en we hebben besloten dit te blijven doen.

Communicatie: In het najaar hebben we de oudercommunicatie-app Parro geïntroduceerd. Deze maakt het mogelijk om binnen een gesloten gemeenschap tussen school en ouders berichten en agenda onderwerpen te delen. Ook het plannen van de rapportage-gesprekken kunnen ouders voortaan door zelf in te schrijven op de planning in deze app.

Schooltijden: In het voorjaar van 2018 hebben het team, MR en de ouders elkaar gevonden in een overstap naar het vijf-gelijke-dagen continuooster. De ouderbetrokkenheid bij de stemming was zeer hoog en daarbij koos ruim 80% voor deze roosterverandering.

Formatie en personeel: Het leerlingenaantal is groeiende. Eind 2018 groeiden we uit de plaatsingsruimte van onze negen groepen en hebben we een tiende groep opgestart. Daar staat tegenover dat we een daling in de gewichtenpopulatie zien wat een deel van de formatiegroei zal remmen.

Werkdruk vermindering: Bij aanvang van het schooljaar 2018-2019 hebben we er voor gekozen om de middelen die hiervoor beschikbaar komen voornamelijk in te zetten voor 0.5 FTE collega. Deze wordt ingezet om via een rooster de lesdagen van collega's over te nemen zodat men tijd krijgt voor zaken die gericht zijn op organisatie en ontwikkeling.

Investing gebouw: In de zomervakantie van 2018 heeft de binnenkant van het gebouw een grondige opknappbeurt gekregen. Tevens hebben we de lokaalverdeling aangepast en zitten de groepen nu verdeeld over de begane grond en de eerste verdieping. Het lokaal op de tweede verdieping is ingericht als schoolbibliotheek.

Ontwikkeling technologie: Aan de hand van toenemende inzet van Gynzy-verwerking hebben we het aantal chromebooks per leerling gestaag uitgebreid. Voor de verwerking van rekenen en taal hebben we de overstap gemaakt van werkboekjes naar de chromebooks.

2018 was weer een bruisend jaar op basisschool Bernadette. Er is doorgebouwd aan een solide basis van waaruit kinderen kunnen vliegen naar een eigen toekomst!

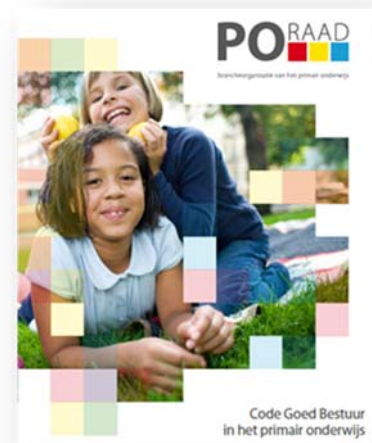
3.1.3 Code goed bestuur

Goed onderwijs, goed bestuur

Per 1 augustus 2010 is de Wet goed onderwijs, goed bestuur van kracht geworden. De wetwijziging kent twee pijlers: goed onderwijs én goed bestuur. De gevolgen van de wet worden hieronder kort toegelicht.

Goed onderwijs: minimumeisen voor kwaliteit

Goed onderwijs betekent dat iedere school verantwoordelijk is voor het geven van kwalitatief goed onderwijs. Dit begint er mee dat iedere school moet voldoen aan een wettelijk vastgesteld niveau van basiskwaliteit. Het voldoen aan deze basiskwaliteit is een voorwaarde voor de rijksbekostiging van een school. Om de basiskwaliteit van scholen in het onderwijs te garanderen, is in de wet vastgelegd welke minimumleerresultaten (eindopbrengsten) van scholen worden verwacht. Voor het basisonderwijs gaat het daarbij om de minimumresultaten op het gebied van de Nederlandse taal en het gebied van rekenen en wiskunde. De manier waarop deze resultaten voor het basisonderwijs via het toezicht van de onderwijsinspectie worden vastgesteld, gemeten en beoordeeld is verder uitgewerkt in de Algemene Maatregel van Bestuur (AMvB).

Goed bestuur: functiescheiding intern toezicht – bestuur

Goed bestuur betekent dat ieder bestuur wordt geacht te functioneren volgens algemene principes van goed bestuur. Als onderdeel daarvan stelt de wet als voorwaarde dat iedere rechtspersoon die met publieke gelden scholen in stand houdt, het interne toezicht op het bestuur goed regelt (functiescheiding tussen intern toezicht en het bestuur). De functiescheiding is een wettelijk vereiste waaraan alle schoolbesturen uiterlijk 1 augustus 2011 moesten voldoen.

Skipov heeft op 1 augustus 2006 het raad van bestuur model ingevoerd. Daarmee is toen reeds een scheiding aangebracht tussen toezicht en bestuur. Het toezicht wordt sinds die datum uitgevoerd door de raad van toezicht. De raad van bestuur vormt het Bevoegd Gezag van de onder haar bestuur ressorterende scholen van Skipov en is daarmee eindverantwoordelijk voor al hetgeen in de onder zijn gezag staande organisatie gebeurt.

De raad van toezicht houdt toezicht en controle op de verwezenlijking van grondslag en doelstelling van de stichting, alsmede op naleving van het bestuur statuut en het functioneren van de raad van bestuur, het belang van het onderwijs en de algemene gang van zaken binnen de stichting. De besturingsfilosofie, het bestuur statuut en de beleidskaders zijn daartoe vastgelegd in het Skipov Manifest. Skipov conformeert zich daarbij aan de Code Goed Bestuur, zoals vastgesteld door de PO-raad in januari 2010.

In 2017 is het Skipov Manifest geactualiseerd.

Onze kengetallen

Locatie / wijk:
De Bunders
Veghel

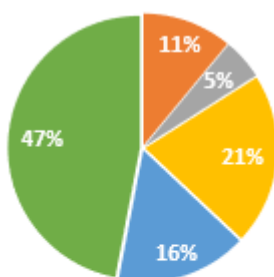

140 leerlingen

11 leerkrachten (7,8 FTE)
1 ondersteuning (0,5 FTE)
1 directeur (0,5 FTE)

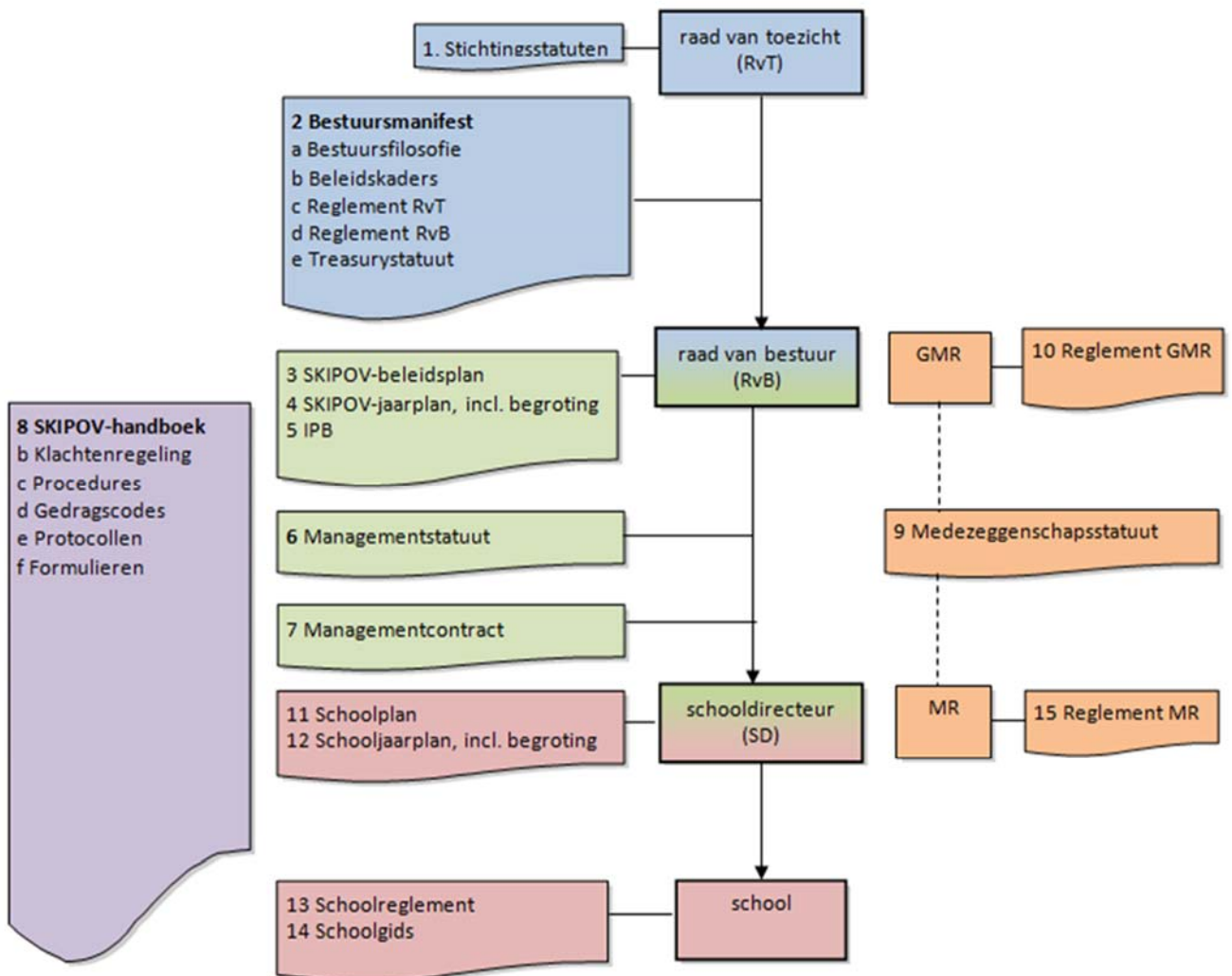
Uitstroom:

Op basisschool De Bunders werken we iedere dag aan een prettig en veilig schoolklimaat. Het welbevinden van onze leerlingen en een goede sfeer op school en in de klas staat voorop, evenals een **veilige omgeving** waarbinnen leerlingen met respect leren om te gaan met zichzelf en anderen. Respect voor verschillen, voor elkaar en voor materialen staan daarbij hoog in het vaandel. We bereiden onze kinderen voor op het vervolgonderwijs en om als actief burger een positieve bijdrage te kunnen leveren aan de pluriforme samenleving. Naast kennisoverdracht, doen we dit door hun sociaal-emotionele ontwikkeling te begeleiden. Ook vinden wij het belangrijk dat kinderen **elkaars kwaliteiten kunnen benutten** en van en met elkaar kunnen leren. Daarom maken wij tijdens de les veel gebruik van coöperatief leren en mogen de kinderen vaak samenwerken. Ieder mens is uniek en ieder kind mag zijn zoals het is met een eigen karakter en met eigen- 'aardigheden'. Iedereen heeft zijn **eigen kwaliteiten en talenten** en daarom staat op onze school **talentontwikkeling** centraal. Omdat ieder talent uniek is en het recht heeft tot ontwikkeling te komen, kunnen leerwegen verschillen. Het onderwijs op basisschool De Bunders is daarom adaptief. Dat wil zeggen dat het onderwijs zo veel mogelijk is aangepast en afgestemd op individuele leerbehoeften van leerlingen. We realiseren ons dat we naast een didactische ook een pedagogische opdracht hebben. Onderwijs en zorg gaan steeds meer in elkaar overlopen. **Samen met ouders/verzorgers** nemen we de verantwoordelijkheid voor de ontwikkeling en opvoeding van hun kind(eren). We treden ouders tegemoet als mededeskundigen in de begeleiding van hun kind. We nodigen hen uit om vanuit die rol actief mee te denken over de beste aanpak van hun kind in de groep. We vinden het belangrijk dat kinderen en leerkrachten binnen onze school eigenaar zijn van hun eigen leerproces. Wanneer de autonomie van de kinderen wordt gestimuleerd en ze zelfstandig eigen keuzes mogen maken met betrekking tot hun leerproces leren ze zelf richting te geven aan hun leven en leren ze beslissingen te nemen. Dit hebben ze nodig in de toekomst. Ook gaan ze doelgericht te werk en zien ze de zin in van de leerstof waardoor ze hard werken vanuit een **hoge betrokkenheid**. Door kinderen meer autonomie te geven en hen de ruimte te geven voor eigen initiatief en inbreng wordt tevens ook het kritisch denken en het creatief handelen gestimuleerd. In 2018 hebben we o.a.:

- We zijn een VVTO (Vroeg Vreemde Talen Onderwijs) en bieden Engelse les vanaf groep 1.
- We werken met de AMN-eindtoets; deze is adaptief.
- We gebruiken in groep 6, 7 en 8 Snappet voor het verwerken, toetsen en oefenen van rekenen en spelling.
- We hebben aandacht besteed aan bewegend leren.
- Afstemmen op onderwijsbehoeften door data duiden doelen doen olv Sjoerd Verheijden (cito-leerlingvolgsysteem)

3.1.4 Documenten structuur

Onze kengetallen

Locatie / wijk:
Zijtaart
Meerijstad

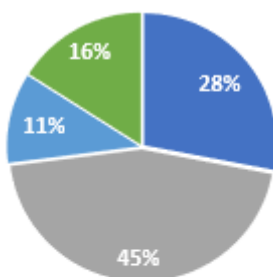

140 leerlingen

11 leerkrachten (7,3 FTE)
1 ondersteuning (0,4 FTE)
1 directeur (0,3 FTE)

Uitstroom:

■ vwo   ■ havo/vwo
■ havo   ■ mavo/havo
■ mavo   ■ vmbo

Basisschool Edith Stein bevindt zich samen met Kinderdagverblijf de Plu, peuterspeelzaal het Pompeltje en het Dorpshuis, het gemeenschapshuis van Zijtaart, in het multifunctionele gebouw "Het Klooster".

In 2018 zijn wij verder gegaan als clusterschool met bs Petrus en Paulus in Eerde. Gedurende het jaar, mei 2018, is de beslissing genomen dat de directeur zich zou gaan richten op bs Petrus en Paulus, waardoor bs Edith Stein een interim directeur heeft gekregen.

De veranderingen en speerpunten die ingezet waren, zijn doorgepakt. Tijdens de eerste helft van 2018 is er gewerkt aan Kansrijke combinatiegroepen gericht op spelling en taal d.m.v. de methode Staal en het verder inzetten van coöperatieve werkvormen en teachtechnieken

De tweede helft van 2018, start schooljaar 2018-2019, is het team gaan werken vanuit Belangrijke Doelenkaarten. Via een mindmap is in beeld gebracht waar gedurende het schooljaar aan gewerkt moet worden. Vervolgens is gekeken waar de focus op moet liggen en zijn deze doelen uitgewerkt, middels een format met daarop het doel, de stappen die genomen gaan worden en de evaluatiemomenten. Door deze manier van werken gaan de gestelde doelen meer leven bij de teamleden en voelt iedereen zich op zijn eigen manier verantwoordelijk voor het behalen van deze doelen.

Kijkend naar de toekomst is er nog veel onduidelijk. Denk hierbij aan het feit of er in de toekomst opnieuw wel of geen cluster gevormd gaat worden, maar ook m.b.t. een vaste directeur is er nog geen duidelijkheid. De wens van het team is, om ondanks de onduidelijkheden, toch te gaan werken aan doelen voor langere termijn. Om de school op deze wijze tot ontwikkeling te brengen en zich te richten op de toekomst.

Wist u dat:

- Bs Edith Stein na een terugloop in aantal leerlingen de afgelopen jaren, nu weer lijkt te groeien.
- De school als motto heeft: "Leren met en van elkaar."
- We bezig zijn met ons te oriënteren op onderzoeken leren en 21-eeuwse vaardigheden.

3.1.5 Planning & Control

Het beleid, zoals geformuleerd in het schoolplan en schooljaarplan, wordt in de Beleidsplanner ingevoerd. In dit systeem wordt het beleid vertaald naar concrete activiteiten en eventueel toegewezen aan de verantwoordelijken binnen de school. Dit systeem vormt de leidraad van de ontwikkelingen binnen de school.

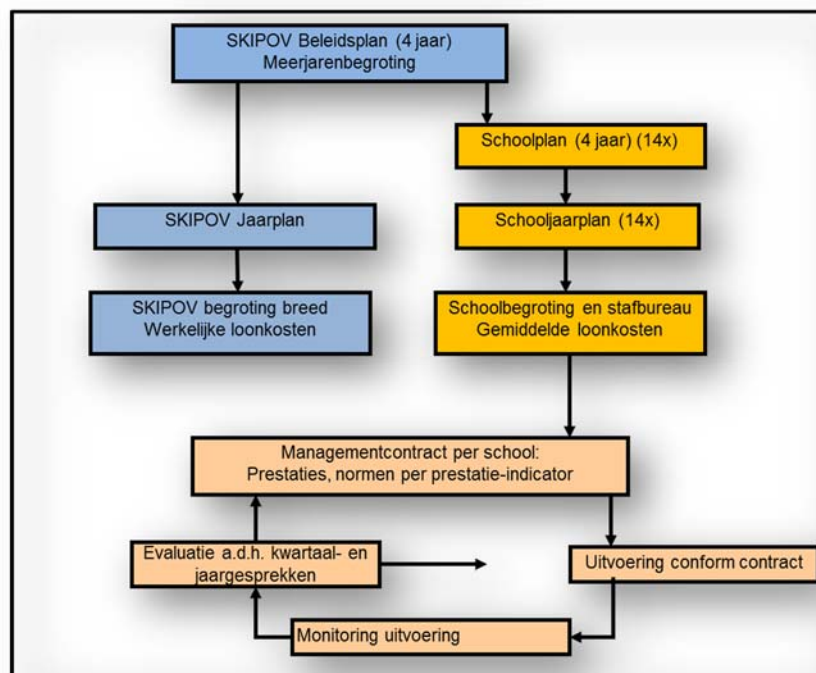
Binnen Skipov basisonderwijs zijn een aantal controlemiddelen om de kwaliteit van het onderwijs te meten. Naast de eindscores en de beoordelingen van de Onderwijsinspectie, werken we met een webbased dashboard.

Aan de hand van een 40-tal prestatie-indicatoren worden de scholen gemonitord. Het geeft niet alleen schooldirecties maar ook de raad van bestuur en de raad van toezicht veel inzicht in de ontwikkelingen van Skipov, zowel kwantitatief als kwalitatief. Naast de indicatoren per school zijn deze ook geconsolideerd op stichtingsniveau te volgen. Het dashboard biedt ook uitgebreide mogelijkheden tot benchmarking.

Behalve de hierboven omschreven instrumentele middelen is er intensief contact tussen directeuren enerzijds en het bestuur en de stafafdelingen anderzijds.

Per kwartaal vinden er met iedere directeur de zogenaamde kwartaalgesprekken plaats. Zowel de personeelsfunctionaris als de directeur bedrijfsvoering hebben, separaat, ieder kwartaal een gesprek met iedere directeur. Zij rapporteren hierover aan de raad van bestuur. Het bestuur heeft vervolgens aansluitend ook ieder kwartaal een gesprek met iedere directeur. Hierbij worden eventuele bijzonderheden uit bovenstaande gesprekken meegenomen. De focus van deze gesprekken ligt hoofdzakelijk op de voortgang van de schoolplannen, onderwijsresultaten en het algemeen functioneren van school en directie.

Daarnaast worden deze gesprekken ook gebruikt voor coaching van directies. Problemen of zorgpunten kunnen op die manier vroegtijdig worden herkend en waar nodig worden bijgestuurd.

Onze kengetallen

Locatie / wijk:
Erp
Meerijstad

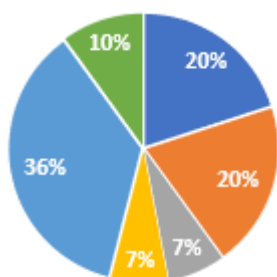

160 leerlingen

11 leerkrachten (7,5 FTE)
1 ondersteuning (0,8 FTE)
1 directeur (0,5 FTE)

Uitstroom:

■ vwo   ■ havo/vwo
■ havo   ■ mavo/havo
■ mavo   ■ vmbo

Bs. De Empel werkt al vier jaar intensief samen met haar collega-scholen bs. De Antoniuschool en bs. De Sint Nicolaas in een scholencluster. Het grotere doel van het cluster is een onderwijskundige eenheid gericht op het verbeteren van het leren en de resultaten door intensieve samenwerking, met behoud van eigenheid van de individuele scholen.

Bs. De Empel werkt vanuit de volgende kernwaarden: betrokkenheid, welbevinden, verantwoordelijkheid, ontwikkeling en eigenheid. De teamleden vinden het waardenvol dat ouders, leerlingen en anderen binnen onze school persoonlijk en gastvrij worden ontvangen. Zij stimuleren openheid en betrokkenheid tussen ouders, leerkrachten en leerlingen, zodat men zich welkom voelt.

In 2018 heeft het team, in samenwerking met de collega's van de twee clusterscholen, de laatste module van de driejarige training "Leren Zichtbaar Maken: voor leraren" afgerond. De leerkrachten zijn daardoor instaat hun eigen impactcyclus te ontwerpen en uit te voeren. Dit betekent dat zij het leren van de leerlingen goed in beeld brengen en dat zij kunnen inschatten of er sprake is van leerwinst. Daarnaast lukt het hen beter de leerlingen te betrekken wat zij gaan leren. Tijdens het afronden van de training hebben zij zichzelf en elkaar de vraag gesteld: ben ik een inspirerende, bevlogen leerkracht met impact? De afronding van de training is de start van een volgende fase waarbij het eigenaarschap van de ontwikkeling van het concept Leren Zichtbaar Maken op de scholen, steeds meer bij de teamleden zelf komt te liggen. In oktober is hebben de leden van de onderzoeksgroep Leren Zichtbaar Maken, bestaande uit vier leerkrachten van de drie verschillende scholen van het cluster, een studiereis gemaakt naar Wales om daar een school te bezoeken die verder gevorderd in dit onderwijsconcept. De presentatie die zij bij terugkomst hebben gegeven, heeft zeer inspirerend gewerkt op motivatie van de overige collega's om de volgende ontwikkelingsstappen te zetten.

Wist u dat:

- Sinds maart 2018 peuterspeelzaal 't Empeltje in het gebouw van bs. De Empel aanwezig is en dat zij steeds makkelijker met elkaar kunnen samenwerken, zodat de overgang naar voor de peuters naar de basisschool een stuk prettiger verloopt?
- Leerlingen samen met de leerkracht bespreken welke "LeerKrachten" (metacognitieve vaardigheden) zij het best kunnen inzetten om hun taken zo goed mogelijk uit te voeren, waardoor de leerlingen steeds vaardiger worden in leren leren.

3.1.6 Leerlingontwikkeling 1 oktober 2018

Een bijzondere ontwikkeling betreft de lichte groei van Skipov. Na 12 jaar aanhoudende krimp zagen we bij de 1 oktober 2018 telling een lichte groei. Waar de prognose een krimp liet zien van ca. 30 leerlingen, zien we in werkelijkheid een groei van ca. 30 leerlingen, een verschil van 60 leerlingen (een groei met ca. 1,3%)

In onderstaand overzicht is de groei/krimp per school weergegeven. Een opmerkelijke stijger (maar niet geheel onverwacht) is de Vijfmaster. De woningbouw in Veghels Buiten begint nu goed op gang te komen en levert de school een aantal nieuwe leerlingen op.

In 2018 vond krimp plaats op 4 van de 14 scholen, de krimp doet zich zowel in de kern Veghel voor als in de kerkdorpen. Het leerlingaantal op 4 scholen was min of meer stabiel en op 6 scholen was sprake van groei. Ook op de SBO school is sprake van groei, circa 4,5%, dit valt op na jaren van sterke krimp. Het leerlingaantal in de kerkdorpen is met 2,4% gestegen, de kern Veghel is stabiel gebleven.

Hoewel de officiële gemeentelijke leerlingprognose nog niet is vrijgegeven (wordt begin 2019 verwacht) zijn de eerste signalen dat ook in kerkdorpen de komende jaren weer sprake zal zijn van een lichte groei.

De leerlingaantallen van de Taalvijver (administratief zijn deze leerlingen ingeschreven op de bs Bernadette) lijken terug te lopen. We zien het laatste jaar een afname van het aantal vluchtelingen en een lichte stijging van kinderen van arbeidsmigranten. Eind 2018 telde de Taalvijver nog ca. 25 leerlingen.

Vanwege de aanhoudende krimp van zowel basisschool de Bunders als basisschool 't Heibosch heeft in het voorjaar van 2018 een onderzoek plaatsgevonden naar de wenselijkheid van samenvoeging van deze twee scholen. Na een zorgvuldig doorlopen proces met betrokkenheid van alle stakeholders is besloten dat beide scholen op hun eigen locatie behouden blijven. Basisschool 't Heibosch zal zich gaan ontwikkelen tot een volwaardig speel- en leercentrum voor kinderen van 0 tot 12 jaar. Voor basisschool de Bunders is binnen enkele jaren nieuwbouw voorzien.

Onze kengetallen

Locatie / wijk:
Bunders
Veghel

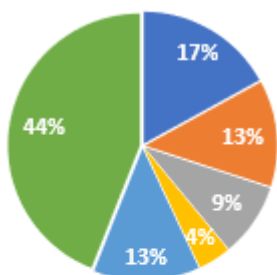

145 leerlingen

12 leerkrachten (7,3 FTE)
1 ondersteuning (0,5 FTE)
1 directeur (0,5 FTE)

Uitstroom:

■ vwo   ■ havo/vwo
■ havo   ■ mavo/havo
■ mavo   ■ vmbo

Op basisschool 't Heibosch werken we vanuit drie kernwaarden die ons pedagogisch en didactisch handelen richting geven: **'betrokkenheid'**, **'veiligheid'** en **'talentontwikkeling'**.

Visie op leren; We realiseren ons dat we naast een didactische, ook een pedagogische opdracht hebben. Onderwijs en zorg gaan steeds meer in elkaar overlopen. Samen met ouders/ verzorgers nemen we de verantwoordelijkheid voor de ontwikkeling en opvoeding van hun kind(eren).

Visie op autonomie; We vinden het belangrijk dat kinderen en leerkrachten binnen onze school eigenaar zijn van hun eigen leerproces. Wanneer de autonomie van de kinderen wordt gestimuleerd en ze zelfstandig eigen keuzes mogen maken met betrekking tot hun eigen leerproces, leren ze zelf richting te geven aan hun leven en leren ze beslissingen te nemen.

Visie op talentontwikkeling; Ieder mens is uniek, en ieder kind mag zijn zoals het is met een eigen karakter en met eigen-'aardigheden'. Iedereen heeft zijn eigen kwaliteiten en talenten en daarom staat op onze school talentontwikkeling centraal. Omdat ieder talent uniek is en het recht heeft tot ontwikkeling te komen kunnen leerwegen verschillen. Het onderwijs op basisschool 't Heibosch is daarom adaptief. Dat wil zeggen dat het onderwijs zo veel mogelijk is aangepast en afgestemd op individuele leerbehoeften van leerlingen.

Visie op betrokkenheid; Op onze school vinden we de communicatie tussen ouders, leerling en leerkracht belangrijk. We betrekken ouders in het pedagogisch partnerschap om samen met hen te gaan voor de ontwikkeling van het kind. We maken in ons onderwijs gebruik van verschillende werkvormen, blended learning, expressie en mindfulness om de betrokkenheid van leerlingen te vergroten.

Visie op veiligheid; Op onze school heeft ieder kind recht op een veilige omgeving. Onze school is een YAG- school. YAG staat voor You Are Good. Dat betekent dat alle leerlingen, leerkrachten en ouders elkaar respecteren en waarderen. Ieder is goed zoals hij of zij is. In alle groepen wordt preventief gewerkt rondom het onderwerp pesten. Het komt o.a. aan de orde in onze methode 'Leefstijl'.

- We zijn een VVTO (Vroeg Vreemde Talen Onderwijs) en bieden Engelse les vanaf groep 1.
- We werken met de AMN-eindtoets; deze is adaptief.
- We gebruiken in groep 7 en 8 Snappet voor het verwerken, toetsen en oefenen van rekenen en spelling.
- Afstemmen op onderwijsbehoeften door data duiden doelen doen olv Sjoerd Verheijden (cito-leerlingvolgsysteem)

3.2 Onderwijsbeleid

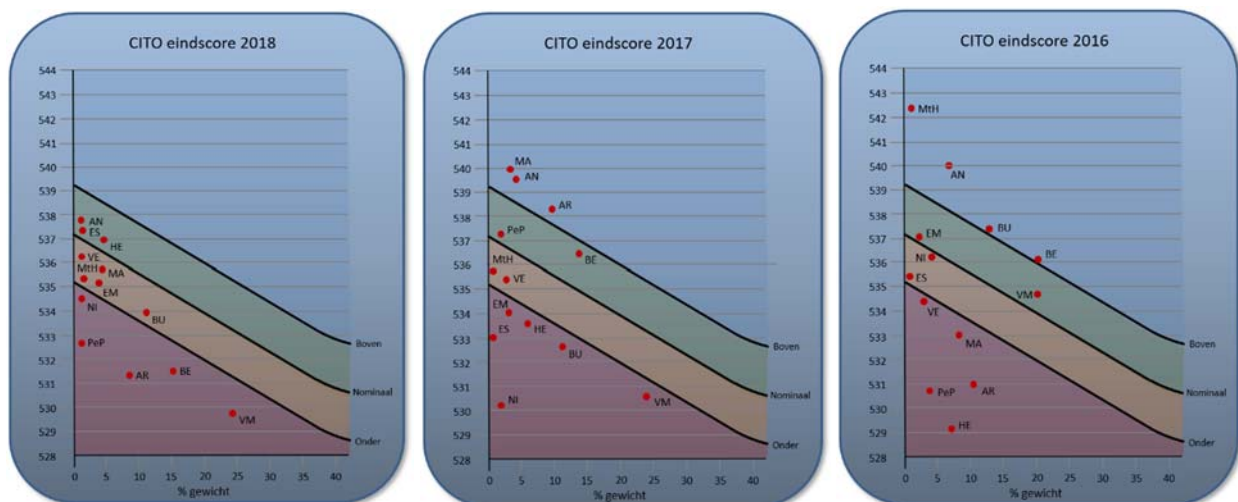
3.2.1 Opbrengsten

Medio april is op 13 van de 14 Skipov scholen (SBO de Wissel kent geen eindtoets) weer de eindtoets voor groep 8 leerlingen afgenomen. Voor het tweede jaar op rij mochten scholen zelf een keuze maken voor een eindtoets. De traditionele Cito eindtoets (heet tegenwoordig de centrale eindtoets) is niet langer verplicht.

't Heibosch en de Bunders hebben besloten om dit jaar te kiezen voor de AMN toets (digitaal en adaptief). Alle overige scholen hebben dit jaar nog gebruik gemaakt van de centrale eindtoets (de meeste de digitale versie). Zoals bekend telt sinds een paar jaar de eindtoets niet meer mee voor het schooladvies. Pas als leerlingen de toets hoger maken dan het schooladvies is de school verplicht dit advies te heroverwegen. Overigens blijft deze werkwijze politiek ter discussie staan. Er gaan weer stemmen op om het schooladvies rechtstreeks af te leiden van de eindtoets.

In totaal telde Skipov in schooljaar 2017-2018 280 groep 8-leerlingen. Hiervan hebben 269 ook daadwerkelijk de eindtoets gemaakt (11 uitsluitingen c.q. ontheffingen). Van deze 269 kinderen hebben 65 kinderen een score gehaald, hoger dan het eerder gegeven schooladvies. In 22 gevallen heeft dit geleid tot een aanpassing van het schooladvies.

De resultaten zijn ieder jaar weer grillig. Dat is ook de reden dat de onderwijsinspectie altijd naar de laatste drie schooljaren kijkt. De eindscore is voor hen immers nog steeds een primaire indicator. De laatste jaren zien we steeds 5 of 6 scholen onder de norm scoren. Het zijn wel ieder jaar weer andere scholen. Ook dit jaar zijn het er weer 5. Van deze 5 scholen zijn er twee die nu voor het tweede jaar op rij onder de norm scoren, de Vijfmaster en de Nicolaas. Daarmee neemt nu de druk toe om volgend jaar minimaal boven de ondergrens van de norm te scoren. De onderwijsinspectie stelt immers dat een school gedurende 3 jaar minimaal 1 keer op of boven de norm moet scoren. Scholen zijn zich hier zeer van bewust en maken voor zich zelf heldere analyses en vertalen deze naar haalbare school plannen. Het nieuwe stelsel van kwaliteitszorg zoals dat in 2018 is ingevoerd zal hier zeker ook positief aan bijdragen.

Maria Skipov
basisschool

Onze kengetallen

Locatie / wijk:
Erp (de Bolst)
Meerijstad

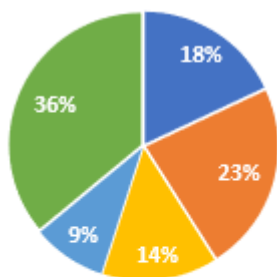

202 leerlingen

12 leerkrachten (9,6 FTE)
2 ondersteuning (0,5 FTE)
1 directeur (0,5 FTE)

Uitstroom:

■ vwo   ■ havo/vwo
■ havo   ■ mavo/havo
■ mavo   ■ vmbo

Basisschool Maria is gevestigd in het multifunctionele gebouw 'De Trommel' in Erp. We werken in dit gebouw samen met kinderdagverblijf Bambino, peuterspeelzaal 't Uilenestje en het GGD-consultatiebureau.

In januari 2018 zijn we met de leerlingen gestart met het werken met de zeven gewoonten van effectief leiderschap van Stephen Covey. We hebben bekeken hoe je zelf een leider kunt zijn en waar je cirkel van invloed ligt. In iedere groep is er een groepsmissiestatuut gemaakt: hoe willen we als groep met elkaar omgaan? De zeven gewoonten helpen de kinderen bij hun ontwikkeling tot zelfbewuste en zelfstandige personen. Dit begint bij jezelf door pro-actief te zijn, plannen te maken met een doel voor ogen en belangrijke zaken voorrang te geven. Vanuit dit fundament kun je gaan werken aan goed samen werken met anderen. Zoek daarbij voordeel voor iedereen, begrijp de andere voordat je begrepen wilt worden en creëer synergie. Tot slot dien je goed voor je zelf te zorgen. Dit doe je door evenwicht te brengen tussen inspanning en ontspanning.

Bij de start van het nieuwe schooljaar in augustus 2018 zijn groep 3 en 4 thematischer gaan werken en werken alle leerlingen in groep 5 t/m 8 aan een verwerking van de rekenleerstof via het chromebook. Dit doen we vanuit onze visie op kindgericht onderwijs: onderwijs dat bijdraagt aan een brede ontwikkeling van het de leerling, waarbij specifieke kennis en vaardigheden geïntegreerd, thematisch en betekenisvol worden aangeboden. Het wordt vormgegeven vanuit persoonlijk leiderschap, op basis van de graadmeters betrokkenheid en welbevinden.

Wist u dat:

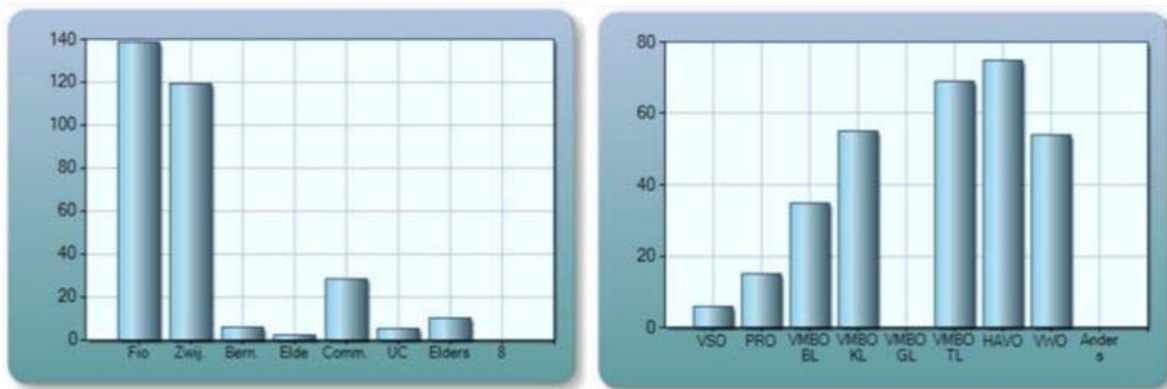
- Ouders (7,4) en leerkrachten (7,7) de school beoordelen met een ruim voldoende, maar de leerlingen met goed (8,4)?
- Ouders en leerkrachten in december 2018 hebben besloten om in het schooljaar 2019-2020 te gaan werken met het vijf-gelijke-dagen-model?
- De kinderen dan vijf dagen in de week van 08:30 tot 14:00 uur naar school gaan?

3.2.2 Uitstroom leerlingen

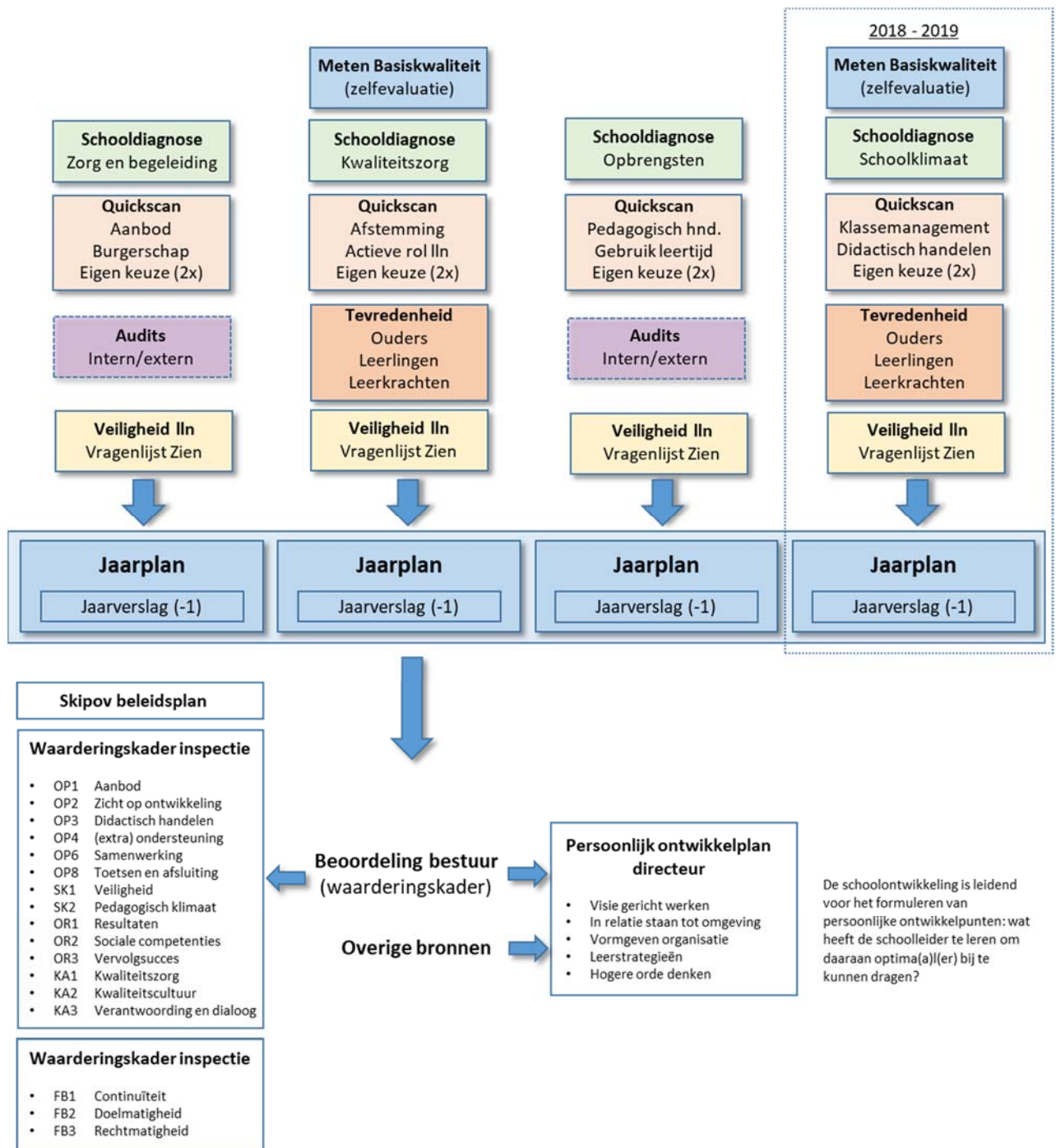
De uitstroom van de Skipov basisscholen laat al jarenlang een vrij constant beeld zien.

In onderstaande grafieken is de uitstroom (groep 8) weergegeven van schooljaar 2017-2018. In totaal stroomden 310 leerlingen uit naar het vervolgonderwijs (vorig schooljaar waren dit er 335). Dit is 8% minder dan het jaar daarvoor. Hier zien we het effect van jarenlange krimp ook in terug.

In de uitstroom naar type onderwijs zien we weinig verschuivingen ten opzichte van het jaar ervoor. Van de 310 uitstromers gingen 160 leerlingen (52%, was 50%) naar het VMBO en 130 leerlingen naar HAVO/VWO (42%, was 44%). De uitstroom naar het Praktijkonderwijs en VSO is licht gestegen naar 22 leerlingen (8%, was 6%). Ook de uitstroom naar de Veghelse scholen is nagenoeg constant gebleven. 45% ging naar het Fioretti College (was 43%) en 39% naar het Zwijsen College (was 36%). De overige leerlingen (16%) gingen naar scholen in de regio met het Commanderij college in Gemert met 28 leerlingen (9%) als grootste. Het zijn met name de schoolverlaters uit Erp, Keldonk en Boerdonk die kiezen voor het Commanderij College in Gemert.

Cyclisch stelsel van kwaliteitszorg Skipov

Jaarcyclus:

3.2.3 Onderwijskwaliteit

In 2018 is gestart met de invoering van een nieuw stelsel van kwaliteitszorg, teneinde de onderwijskwaliteit nieuwe impulsen te geven. Het stelsel is gebaseerd op het nieuwe onderzoekskader van de onderwijsinspectie zoals dat in 2018 is ingevoerd.

Het vraagt van besturen dat zij werken aan een kwaliteitscultuur waarbij het voor alle partijen vanzelfsprekend is om continu verbetering na te streven, ook als de kwaliteit op orde is.

De inspectie sluit met haar toezicht hierop aan door enerzijds te (helpen) bewaken dat de basiskwaliteit en het financieel beheer op orde is en blijft, en anderzijds door besturen te stimuleren om het verbeterpotentieel dat zij bij scholen aantreffen ten volle te benutten in het streven naar goede onderwijskwaliteit. De inspectie vat deze beide rollen samen in de waarborgfunctie en stimuleringsfunctie van het toezicht.

Het eigenaarschap van de onderwijskwaliteit ligt bij besturen en hun scholen. Het bestuur is eindverantwoordelijk voor de kwaliteit en continuïteit van het onderwijs. De inspectie hanteert daarom vanaf dit schooljaar een bestuursgerichte aanpak. Vanuit de waarborgfunctie en stimuleringsfunctie maakt de inspectie in haar waarderingskader helder onderscheid in basiskwaliteit (wat móet het bestuur en de school) en de eigen kwaliteitsambities (wat wil het bestuur en de school). Met het nieuwe onderzoekskader willen we bereiken dat scholen steeds meer zichzelf beoordelen en zich door kritische vrienden laten beoordelen.

Skipov sluit aan bij deze nieuwe werkwijze door te gaan werken met in tijd voortschrijdende schoolplannen, die worden opgebouwd naar het model van het nieuwe waarderingskader. Daarmee borgen we dat scholen op de juiste wijze werken aan hun basiskwaliteit en bieden we ruimte voor eigen ambities.

Skipov zal vanaf schooljaar 2019-2020 de eerste keer volgens dit nieuwe onderzoekskader door de onderwijsinspectie worden onderzocht. Dit geeft scholen nu anderhalf jaar de tijd hun schoolplannen op deze manier in te richten. Scholen gaan veel meer dan voorheen dezelfde taal spreken als het gaat over de kwaliteit van hun onderwijs, de wijze waarop zij dit analyseren en hoe ze dat vervolgens vertalen naar concrete plannen. Met behoud van eigen identiteit en profilering kunnen zij door deze gemeenschappelijke taal ook beter van elkaars kwaliteiten gebruik maken (denk bijvoorbeeld aan interne audits bij elkaar). Een veelbelovend project dat de kwaliteit van het onderwijs een prominente plaats op onze agenda geeft.

Tegelijk met de invoering van dit nieuwe onderzoekskader gaan we ook professionaliseringsafspraken met schoolleiders maken. De schoolontwikkeling zal daarbij leidend zijn voor het formuleren van ieders persoonlijke ontwikkelpunten; wat heeft de schoolleider te leren om daaraan optima(a)l(er) bij te kunnen dragen? Voor dit professionaliseringsplan maken we gebruik van de in het schoolleidersregister beschreven basiscompetenties voor schoolleiders. Het maakt als zodanig ook onderdeel uit van het cyclische stelsel van kwaliteitszorg.

Op de pagina hiernaast is ons nieuwe stelsel van kwaliteitszorg schematisch weergegeven. Aangegeven is welke metingen en analyses er jaarlijks plaatsvinden, en hoe deze zich verhouden tot het schoolplan. In september 2018 is gestart met de implementatie van dit nieuwe systeem.

Onze kengetallen

Locatie / wijk:
Mariaheide
Meerijstad

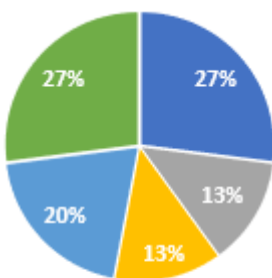

112 leerlingen

9 leerkrachten (5,6 FTE)
1 ondersteuning (0,5 FTE)
1 directeur (0,3 FTE)

Uitstroom:

■ vwo   ■ havo/vwo
■ havo   ■ mavo/havo
■ mavo   ■ vmbo

Onder het motto: Basisschool Maria ter Heide, daar *leer je*, leggen de kinderen uit Mariaheide op onze school een fundament voor de toekomst. Leren in de brede zin door onderwijs dat recht doet aan het potentieel van elke leerling. Leren in partnerschap met peuterspeelzaal Hummelhoek en BSO De Boks, welke ook in ons moderne schoolgebouw zijn gevestigd.

Op onze school staat leiderschap centraal. Werken we vanuit het The Leader in Me concept. Dit wil zeggen dat de kinderen aan de hand van 7 gewoonten (Covey) leren hoe zij keuzes kunnen maken vanuit pro activiteit en met het doel voor ogen. Een belangrijke kernzin hierbij is: 'Je bent de chauffeur, niet de passagier.' Sinds dit schooljaar werken alle groepen met leiderschapsrollen. Taken die door de leerlingen, al dan niet groep overstijgend, worden bedacht en uitgevoerd om onze school samen tot een fijne, nette, gezellige en veilige plek te maken en houden.

Onze groepen 5 t/m 8 hebben het rekenonderwijs dit jaar over een nieuwe boeg gegooid. Alle verwerking vindt digitaal en op niveau plaats via Gynzy. Kinderen krijgen zicht op hun eigen ontwikkelingslijn vanuit leerlijnen, waaraan leerdoelen zijn gekoppeld. Leerkrachten bereiden instructie samen voor met als doel te komen tot een adaptief en gepersoniseerd organisatie-model waarbij gewerkt wordt met een variëteit aan leerroutes en werkvormen met ondersteuning door de inzet van ICT. Hiervoor hebben we als team een visie ontwikkelend die beschrijft hoe kindgericht onderwijs er op onze scholen uitziet.

De groepen 1 t/ 4 zijn vanuit deze visie aan de slag gegaan met het ontwerpen van een doorgaande lijn in thematisch werken. De thema's van onze nieuwe aanvankelijk leesmethode Lijn3 zijn een perfecte inspiratiebron gebleken om samen met de leerlingen op een ontdekkende en spelende manier tot leren te komen.

Wist u dat:

- Uit de tevredenheidsonderzoek is gebleken dat onze school door ouders met een ruim voldoende wordt gewaardeerd en door leerlingen zelfs met een goed?
- We vooral heel trots zijn op de hoge waardering die door ouders en leerlingen is gegeven voor het pedagogisch handelen van onze leerkrachten?
- We in het schooljaar 2018-2019 groots vieren dat onze school 50 jaar is gevestigd aan de Ericastraat?

3.2.4 Passend Onderwijs

Sinds de invoering van Passend onderwijs in augustus 2014 wordt er in ons Samenwerkingsverband 30 06 gesproken over een betere organisatie en ontsluiting van de gespecialiseerde instellingen. Binnen ons samenwerkingsverband PO 30 06 spreken we over een kleine 100 reguliere basisscholen, 3 SBO scholen (waaronder de Wissel) en 4 SO scholen. Tussen de SO scholen onderling, de SO scholen met de SBO scholen en tussen regulier en SBO scholen bestaat een zekere mate van overlap.

Formeel maken we binnen passend onderwijs ook geen onderscheid meer tussen cluster 3 en cluster 4 scholen, maar in de praktijk zien we scholen nog wel een duidelijke profilering op de doelgroep maken.

Binnen het grote samenwerkingsverband blijkt het niet mogelijk om de toegankelijkheid (en ontschotting) te verbeteren en daarmee onderwijs voor kinderen voor kinderen met een grotere ondersteuningsbehoefte meer thuis nabij vorm te geven. Besloten is daarom te onderzoeken wat de mogelijkheden zijn om de situatie per grote kern (situationeel) vorm te geven.

In Veghel kennen we naast de SBO de Wissel nog HUB Veghel (de voormalige Franciscusschool). Het is momenteel nog een VSO school (4 tot 18 jaar) die zich vooral richt op het oude cluster 3 profiel (ZMLK).

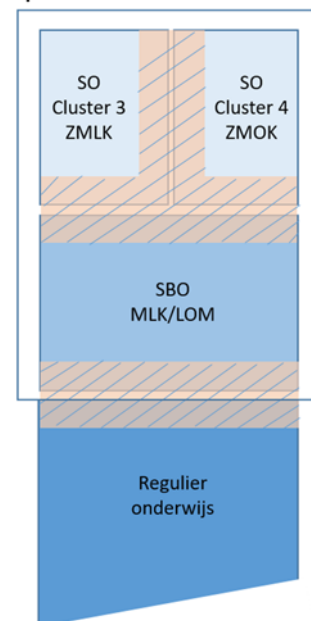
In Veghel hebben we geen specifiek cluster 4 onderwijs. Kinderen worden daartoe verwezen naar scholen in Uden, Oss of Eindhoven.

We zijn inmiddels met zowel directie als bestuur van HUB Veghel en de Wissel in gesprek om te komen tot één specialistische voorziening voor alle kinderen die niet terecht kunnen in het regulier onderwijs (ca. 4% van alle kinderen).

Het onderzoek wordt langs 2 sporen uitgevoerd.

Inhoudsdeskundigen van beide scholen (orthopedagogen, intern begeleiders, directie) zijn met elkaar in gesprek om de leerlingpopulatie (en daarmee de ondersteuningsbehoefte) goed in beeld te krijgen en met name de overlap gebieden goed te definiëren. Op bestuursniveau willen we (met een externe deskundige) de organisatorische en juridische impact in beeld brengen. De specialistisch voorziening kan iedere vorm van samenwerking betekenen, die niet per definitie aan één locatie gebonden hoeft te zijn. Het (relatief nieuwe) gebouw van HUB is momenteel meer dan vol. Het (eveneens relatief nieuwe) gebouw van de Wissel kent veel leegstand. Te denken valt bijvoorbeeld aan de vorming van een dislocatie van de HUB in het gebouw van de Wissel, gericht op de cluster 4 kinderen. In alle gevallen zal ook gestreefd worden naar een goede inhoudelijke samenwerking tussen alle partijen, het delen van deskundigheid en het beter ter beschikking stellen van de deskundigheid aan het regulier onderwijs. Het gemeentebestuur van Meierijstad juicht de ontwikkelingen ten zeerste toe.

Expertise centrum Passend Onderwijs

Onze kengetallen

Locatie / wijk:
Boerdonk,
Meierijstad

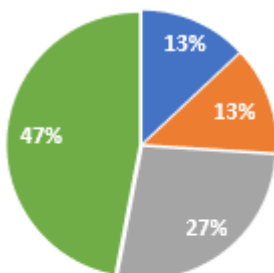

65 leerlingen

7 leerkrachten (3,8 FTE)
3 ondersteuning (1,5 FTE)
1 directeur (0,25 FTE)

Uitstroom:

■ vwo   ■ havo/vwo
■ havo   ■ mavo/havo
■ mavo   ■ vmbo

Bs. De Sint Nicolaas werkt al vier jaar intensief samen met haar collega-scholen bs. De Antoniuschool en bs. De Empel in een scholencluster. Het grotere doel van het cluster is een onderwijskundige eenheid gericht op het verbeteren van het leren en de resultaten door intensieve samenwerking, met behoud van eigenheid van de individuele scholen.

In samenwerking met de collega's van de twee clusterscholen hebben de leerkrachten de laatste module van de driejarige training "Leren Zichtbaar Maken: voor leraren" afgerond. Door deze training zijn de teamleden in staat hun eigen impactcyclus te ontwerpen en deze uit te voeren. Het leren van de leerlingen weten zij goed in beeld te brengen en zij kunnen inschatten of er tijdens activiteiten sprake is van leerwinst. De leerlingen worden door de leerkrachten steeds beter betrokken bij wat zij gaan leren. Tijdens het afronden van de training hebben de collega's zichzelf en elkaar de vraag gesteld: ben ik een inspirerende, bevlogen leerkracht met impact? De afronding van de training is de start van een volgende fase waarbij het eigenaarschap van de ontwikkeling van het concept Leren Zichtbaar Maken op de scholen, steeds meer bij de teamleden zelf komt te liggen.

Begin oktober hebben de vier leden van de onderzoeksgroep Leren Zichtbaar Maken een studiereis naar Wales gemaakt om daar een school te bezoeken die verder gevorderd is in dit onderwijsconcept. De onderzoeksgroep was samengesteld uit vier leerkrachten van de drie verschillende clusterscholen. Zij hebben na de studiereis hun bevindingen op een enthousiaste wijze tijdens een studiedag met de overige collega's gedeeld. Daarnaast hebben zij een presentie tijdens een directieberaad gegeven over hoe zij de studiedag hebben ervaren.

Wist u dat:

- De leerlingen zich steeds meer bewust zijn wanneer zij zich in de Leerkuil begeven en dat zij dan ook prima weten "LeerKrachten" (metacognitieve vaardigheden) zij kunnen inzetten om zelf weer uit de Leerkuil te komen.
- De leerkrachten tijdens de onderwijsactiviteiten de leerlingen actief aanspreken op het gebruik van hun "Groei-mindset" zodat zij het maken van fouten steeds meer zien als een noodzakelijk onderdeel van hun ontwikkeling/leren.

3.2.5 ICT

Voor de afdeling ICT is 2018 een jaar waarin, naast het dagelijkse beheer van de ICT infrastructuur, ook andere zaken uitgevoerd.

Deze verslaglegging is opgedeeld naar de volgende onderdelen:

Migratie naar de Cloud, Infrastructuur, AVG, leerling werkplekken, kerncijfers servicedesk en Maatregelen energiebesparing.

Migratie naar de Cloud:

In 2018 functioneerden alleen nog 6 gevirtualiseerde servers tbv Sharepoint 2010 op het Skipov stafkantoor.

Door de goede Role based opzet die in Sharepoint 2010 was toegepast kon deze bijna 1 op 1 in Sharepoint Online worden geïmplementeerd. Dit kwam het migratieproces en de acceptatie van de gebruikers ten goede.

In de zomervakantie is de migratie voltooid zodat bij aanvang van het nieuwe schooljaar, iedereen Sharepoint Online kon gebruiken.

In oktober was het dan zover; het Serverpark is uitgeschakeld en de Airco units gedeactiveerd.

Het serverpark is daarna gedemonteerd en afgevoerd door een erkend ICT recycling bedrijf. Data op de bijbehorende harddrives zijn volgens ISO standaarden met bijbehorend certificaat vernietigd.

Infrastructuur

Doordat een steeds grotere afhankelijkheid van zowel de toegang alsmede de stabiliteit van het Internet noodzakelijk is, is in het laatste kwartaal van 2018 op alle scholen een intelligente switch voor het volledige netwerk en een geavanceerde router voor het WiFi netwerk geplaatst.

Met deze apparatuur kan alles beter remote beheerd, gemonitord worden en voldoen deze ook aan de meest actuele beveiligingsstandaarden.

AVG:

Sinds 25 mei 2018 is Algemene Verordening Gegevensbescherming in werking getreden.

Skipov heeft hiervoor een stuurgroep opgericht en alle zaken die hiermee te maken hebben in kaart gebracht. Voor de afdeling ICT waren dit technische zaken die gerealiseerd diende te worden om een nog betere bescherming te kunnen garanderen.

Zaken die geïmplementeerd zijn is een nog betere afscherming van het WiFi netwerk, waardoor het mogelijk is geworden om alleen bepaalde apparaten en specifieke gebruikers toe te staan. Hierdoor is een betere monitoring mogelijk en is de kans op misbruik aanzienlijk verlaagd.

Tevens is het beveiligd afdrukken ingevoerd. Hiervoor zijn nieuwe multifunctional apparaten aangeschaft die het mogelijk hebben gemaakt dat iedere gebruiker een inlognaam en pincode moet invoeren alvorens zij toegang hebben tot de multifunctional om te kunnen printen / scannen of kopiëren.

Ook al het intern mailverkeer wordt nu standaard automatisch versleuteld en voor het externe e-mail verkeer kan door de medewerker per bericht worden bepaald of deze versleuteld dient te worden.

Een database met alle Verwerkersovereenkomsten van de Skipov relaties is aangemaakt.

Ook zijn de functies Data-Controller / Functionaris gegevensbescherming intern benoemd.

Andere beveiligingsaspecten die zijn doorgevoerd: automatische lock-out na 5 mislukte inlog pogingen, Geografisch inloggen en zijn alerts voor verdachte acties ingesteld.

Voor 2019 zal MFA (Twee stappen authenticatie) worden uitgerold om de beste beveiliging te garanderen tegen brutal force attacks.

Leerling werkplekken:

Door het succes van de Chromebooks voor de leerlingen is voor de minicompetitie van 2018 wederom niet de oorspronkelijke planning van 340 Chromebooks maar 450 Chromebooks uitgevraagd. Om deze Chromebooks goed op te bergen en op te laden zijn ook 12 kasten besteld. Sommige scholen hebben de extra leergelden besteed aan de uitbreiding van nog meer Chromebooks. Het totaal aantal Chromebooks kwam daarmee op 1.356. De doelstelling van 2 Chromebooks per 3 kinderen is in 2018 in plaats van 2019 al gerealiseerd.

De Chromebookkasten en de Chromebooks zijn Turn-Key opgeleverd hetgeen inhield dat bij aanvang van het schooljaar deze direct in gebruik genomen konden worden.

Onze kengetallen

Locatie / wijk:
Eerde
Meerijstad

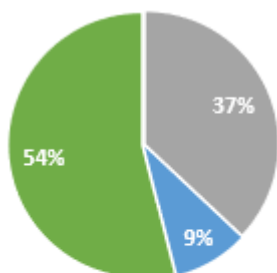

94 leerlingen

7 leerkrachten (4,9 FTE)
1 ondersteuning (0,5 FTE)
1 directeur (0,7 FTE)

Uitstroom:

■ vwo   ■ havo/vwo
■ havo   ■ mavo/havo
■ mavo   ■ vmbo

Basisschool Petrus en Paulus is een kleine, gemoedelijke school in het dorp Eerde. De lijntjes tussen kinderen, leerkrachten en ouders zijn kort; we kennen elkaar allemaal. Een goed en veilig leef- en leerklimaat vinden we heel belangrijk. Om dit te realiseren zetten we onder andere de Gouden Weken in; Elk schooljaar starten we met het werken aan een goed groepsclimaat en duidelijke, gedragen regels in elke groep.

Met Taakspel werken we samen met de kinderen op een positieve manier aan ieders taak- en werkhouding. Zo werken kinderen aan het vergroten van hun zelfstandigheid en kunnen ze komen tot optimaal leren in onze combinatieklassen.

De leerkrachten op de Petrus en Paulus beschikken over een hoog reflectief vermogen en geloven in leren met en van elkaar. Het continu werken aan het versterken van pedagogische en didactische vaardigheden is voor de leerkrachten vanzelfsprekend met het doel te komen tot het verhogen van leeropbrengsten.

De waarden die centraal staan in ons dagelijks handelen luiden:

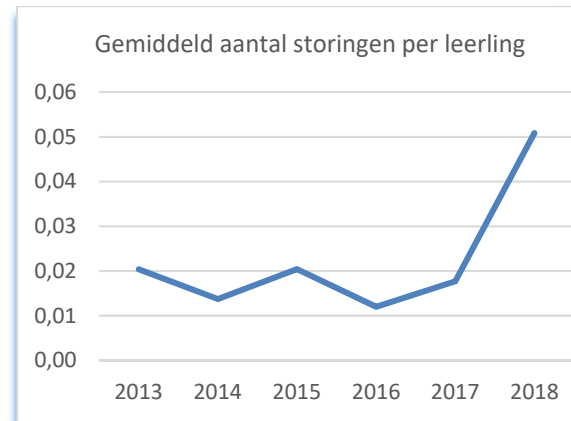
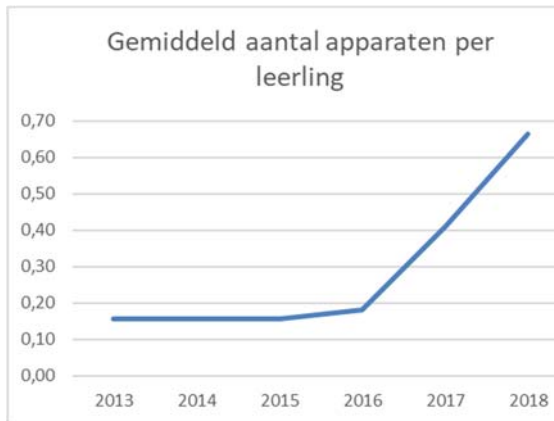
- Zelfvertrouwen
- Eigenaarschap
- Groei
- Verbondenheid
- Nieuwsgierig

Wist u dat:

- De ouders van onze leerlingen zich zeer betrokken voelen bij de school en het relatief kleine team enorm ondersteunen door onder andere de organisatie van buitenschoolse activiteiten op zich te nemen?
- Er een goede samenwerking is met de medewerkers van 't Kroontje, die in ons Kindcentrum de kinderopvang verzorgen? We voelen ons samen verantwoordelijk voor de ontwikkeling en zorg voor alle kinderen.

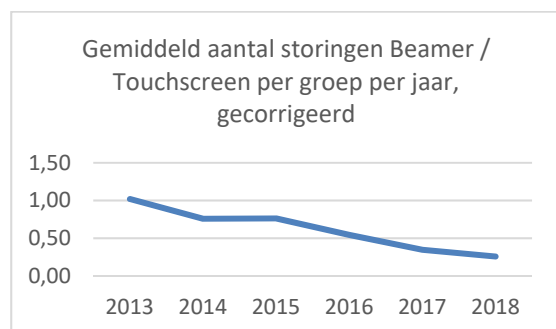
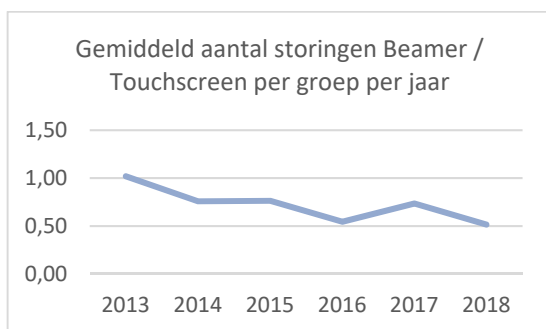
Gedurende een heel schooljaar ervaart slechts 4% van alle leerlingen één storing in het dagelijks gebruik. Dit is wel een stijging ten opzichte van 2017, deze kan verklaard worden door een stijging in aantal apparaten alsmede de sterk toenemende digitalisering in het primair onderwijs, waardoor de kans op vragen en storingen vanzelfsprekend toeneemt.

Natuurlijk zal gestreefd worden naar een nog betere gebruikservaring en een verlaging van het aantal storingen.

Beamer-Touchscreen:

In 2018 waren geen beamer opstellingen meer in de klassen in gebruik. Een totaal van 110 Touchscreens is nu aanwezig op alle scholen. De firma Heutink die hardwarematige storingen oplost die niet in eigen beheer kunnen worden verholpen, heeft in totaal 7 incidenten gehad waarbij 5 maal een speakerset en 2 maal een Touchscreen onder garantie is vervangen. In een grafische weergave is dan de verder dalende tendens inzake storingen aan een Touchscreen zichtbaar.

Overige kerncijfers servicedesk registratiesysteem:

Uit de cijfers, gegenereerd vanuit het registratiesysteem is voor het totaal aantal meldingen een stijging van 22% ten opzichte van 2017 te zien.

De twee grootste componenten zijn: Gebruikersvraag en Storingsmelding. De grootste component Gebruikersvraag is gestegen met 16% naar 45% van het totaal.

Dit is te verklaren door de hoeveelheid aan veranderingen aan het begin van het schooljaar: AVG / Sharepoint Online / nieuwe Printers en WiFi. Ondanks een teaminstructie en ondersteunende instructievideo's was de hoeveelheid aan veranderingen voor velen te groot. Met behulp van hulp op afstand is aan de betreffende medewerkers snel gedemonstreerd wat ze moesten uitvoeren. Op deze wijze zijn zij snel op weg geholpen.

De andere grote component is de Storingsmelding, deze is met 4% gestegen en komt neer op 29% van het totaal. Deze stijging is mede veroorzaakt door de uitval van onder andere verouderde PC's en een geïntensiveerd WiFi gebruik.

De servicedesk is voor het overgrote deel voornamelijk actief met het uitvoeren van wensen / ondersteuning en verbetering van de voorzieningen aan alle gebruikers.

Het rapportcijfer van de eindgebruikers aan de servicedesk is net zoals in 2017 een 9,4. handhaving van dit hoge cijfer zal een prioriteit van de afdeling ICT blijven.

Onze kengetallen

Locatie / wijk:
Het Ven
Veghel

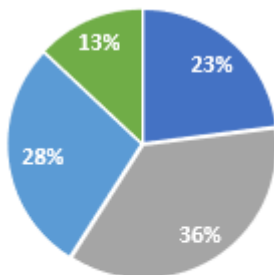

353 leerlingen

24 leerkrachten (17,3 FTE)
1 ondersteuning (1,0 FTE)
1 directeur (0,8 FTE)

Uitstroom:

■ wvo   ■ havo/vwo
■ havo   ■ mavo/havo
■ mavo   ■ vmbo

Uitgaande van onze kernwaarden zijn we in 2018 gestart met de voorbereidingen voor het kindgericht onderwijs op onze school. De school is verdeeld in clusters en er is een externe in de arm genomen om deze schoolontwikkeling te begeleiden.

In navolging van het thematisch werken in cluster 1-2, zijn we in augustus gestart met de nieuwe werkwijze in cluster 3-4. In de middagen werken de leerlingen van dit cluster tijdens het talentmoment groepsdoorbrekend aan de eigen leervragen binnen een thema. Er worden infoshops verzorgd door leerkrachten, ouders en externen. De betrokkenheid stijgt, leerlingen zijn eigenaar van het eigen leren en kennen de leerdoelen.

Er worden vanaf groep 3 ouder-kindgesprekken gevoerd en er is sinds augustus een leerlingenraad actief in onze school. Als voorbereiding op de implementatie van een nieuwe rekenmethode is een extra impuls gegeven in de rekendidactiek en instructievaardigheden. Het team heeft een scholing gekregen en heeft zich bekwaamd in het ontwerpen van rekenlessen waarin drieslagmodel, handelingsmodel en vertaalcirkel zijn opgenomen. Rekenlessen worden gegeven aan de hand van de leerlijnen en rekendoelen van de eigen groep.

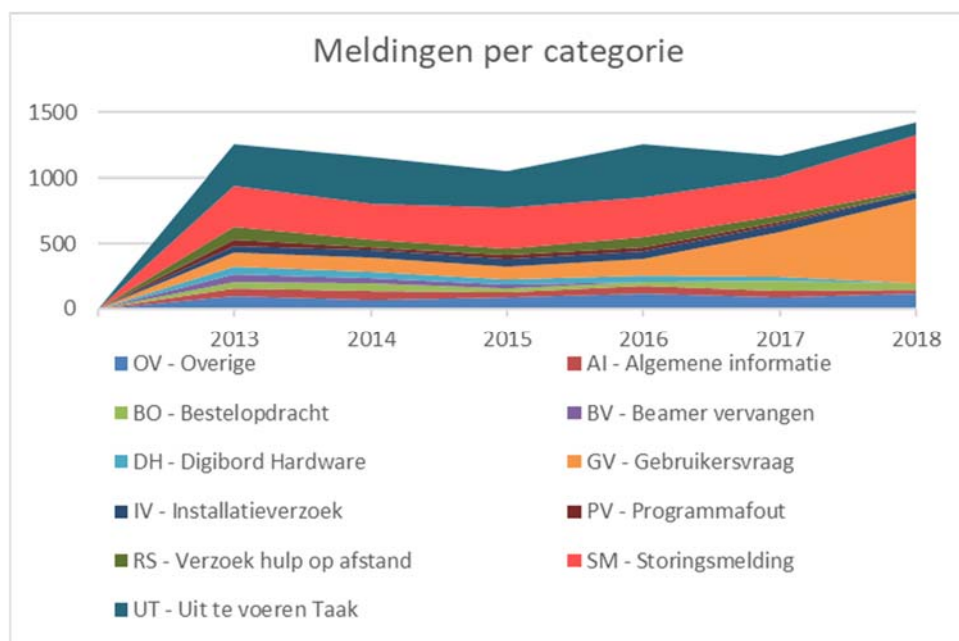
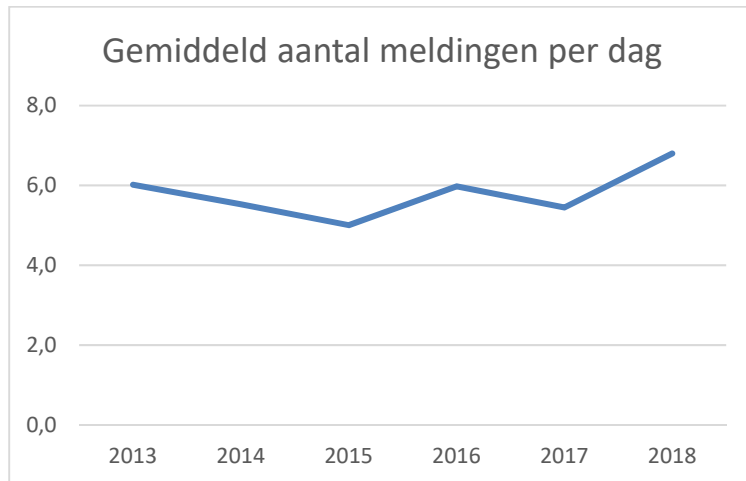
Daarnaast is geïnvesteerd in de scholing van het coördinatieteam. Zij observeren schoolbreed lesactiviteiten met behulp van het ICALT instrument en voorzien leerkrachten van feedback waarmee zij zelf ontwikkeldoelen opstellen.

Het schoolgebouw wordt in twee fases verbouwd om ervoor te zorgen dat het beter past bij onze visie op leren. In de eerste fase zijn aan de voorzijde en zijkanten vier lichte, open leerpleinen gecreëerd waar leerlingen in groepen kunnen samenwerken of zelfstandig aan de slag kunnen. In de tweede fase zal ook achterin het gebouw een open leerplein komen en wordt de speelplaats aangepakt.

Wist u dat:

- we sinds dit jaar niet alleen peuterspeelzaal 't Ven in ons gebouw hebben, maar ook BSO de Bliksemburgt?
- onze school sinds dit jaar een leerlingenraad heeft?
- wij vanaf groep 3 ouder-kindgesprekken voeren waarin het kind zelf een belangrijke rol speelt?

Maatregelen energiebesparing:

Op basis van de erkende Maatregelenlijst Energiebesparing Bedrijfstak Onderwijsinstellingen is bekeken welke op Skipov van toepassing zijn en wat Skipov daarvoor inzet.

Nummer FF1, Gebruiken van informatie- en communicatietechnologie.

- Energiezuinig printen / kopiëren

In juni 2018 zijn 18 nieuwe Multifunctional apparaten geplaatst, die aan de laatste energiestandaarden voldoen. Door middel van een inlognaam en pincode wordt onjuist gebruik en misbruik tot een minimum beperkt. Automatische spaarstand is geactiveerd en voor WiFi gebruikers is een oplossing met een centrale printserver geïmplementeerd, die alleen tijdens schooltijden operationeel is.

Nummer FG1, In werking hebben van een serverruimte.

- Inzet fysieke servers beperken

Door de keuze om alles naar de Cloud te migreren is de inzet van fysieke servers in 2018 verder uitgefaseerd.

Nummer FH1, in werking hebben van een noodstroomvoorziening

- In de serverruimte zijn 2 UPS voorzieningen voor het serverpark toegepast.

Onze kengetallen

Locatie / wijk:
Zuid
Veghel

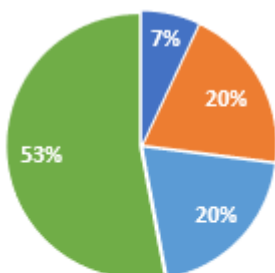

173 leerlingen

15 leerkrachten (9,7 FTE)
1 ondersteuning (0,5 FTE)
1 directeur (0,8 FTE)

Uitstroom:

Na een lange periode van deskundigheidsbevordering met het team en de focus op scherp om onze resultaten te verhogen zijn we natuurlijk erg nieuwsgierig wat de resultaten van de M-toetsen 2018 zijn. Wat zijn we trots, de stijgende lijn is duidelijk zichtbaar en minimaal 75% van de groep heeft op veel vakgebieden geprofiteerd van het onderwijsaanbod. We zitten in de flow en doen de goede dingen goed. Daar willen we onze aandacht op blijven richten.

We zijn trots op het feit dat al onze kinderen en ouders op alle gesprekken samen komen. De kinderen zijn gesprekspartner en dus even belangrijk als ouder of leerkracht. We denken na hoe we dit nog meer vorm kunnen geven, maar op deze parel zijn we zeker heel trots. Leerkrachten mogen zelf bepalen hoe zij de zorg voor de leerlingen vastleggen. Groepsplannen worden ter discussie gesteld, we vinden dat we middels leren zichtbaar maken duidelijker zien wat alle kinderen nodig hebben op de verschillende niveaus. We verwachten van elkaar wel dat alles goed vastgelegd wordt en ook goed moet terug te vinden zijn.

Start nieuwe schooljaar zijn er 5 nieuwe leerkrachten in ons team. Dat is ongeveer 1/3 deel van het hele vijfmaster team. We spreken met elkaar af hoe we kunnen borgen dat nieuwe teamleden meegaan in de ontwikkeling van opbrengstgericht werken. Direct bij aanvang schooljaar nemen we ze mee in de flow van kennis delen en op scherp zetten. De taal- en spellingsmethode is aan vervanging toe. Er wordt onderzocht welke methode past bij onze kinderen waarbij we hoge doelen stellen erg belangrijk vinden. Op de studiedag duiken we, met behulp van externe deskundigen, in de methodes. Staal heeft dan al een duidelijke voorkeur bij teamleden.

De stuurgroep wereldoriëntatie zoekt naar een nieuwe werkwijze die uitdaagt, werkt met de 21ste eeuwse vaardigheden, vak geïntegreerd werkt en kinderen in het standje nieuwsgierig zet. We betrekken kinderen bij het onderzoeks- en keuzeproces. Zij gaan mee op pad om op andere scholen te horen en zien hoe daar gewerkt wordt met wereldoriëntatie. Zij geven aan hoe zij leren leuk vinden en wat ze verwachten van een nieuwe methode. Deze input wordt, evenals de opmerkingen van de teamleden, meegenomen in het keuzeproces. De stuurgroep enthousiasmeert het team om te experimenteren.

Tijdens een studiedag over het stellen van hoge orde denkragen worden we uitgedaagd om kinderen krachtig en intensief te laten leren. Teamleden zoeken elkaar daarna regelmatig op om samen lessen voor te bereiden en te ontdekken welke vragen zij erbij kunnen stellen waarbij kinderen procesgericht uitgedaagd worden in plaats van productgericht. Wat een mooi proces en hoe goed om te zien wat dit doet met de betrokkenheid van en leerkrachten.

Trots op het team van de Vijfmaster: we gaan nog steeds **“Op volle kracht vooruit”**.

3.2.6 Huisvesting

Skipov heeft keuzes gemaakt in de wijze waarop zij haar (momenteel 11) schoolgebouwen onderhoudt en dit in 2014 in een beleidsnota vastgelegd. Voor de 3 scholen die onderdeel uitmaken van een MFA(C) worden de MI bedragen zoals die in de lumpsumbekostiging aan ons worden verstrekt overgedragen aan de gemeente (zie voor details de begroting).

Voor de 11 scholen waarbij het juridisch eigendom bij Skipov ligt gelden de volgende keuzes:

1. Onderhoud is een verantwoordelijkheid (en bevoegdheid) op stichtingsniveau.
2. Schoolgebouwen worden tweejaarlijks geschouwd door een externe, daartoe gekwalificeerde partij. Resultaten worden vastgelegd in een meerjaren onderhoudsplanning.
3. Van het beschikbare budget (van binnenonderhoud) wordt circa 5% toegekend aan de schoolbegrotingen ten behoeve van klein onderhoud.
4. Periodiek onderhoud (W en E installaties, brandmeldinstallaties, blusmiddelen, daken) is middels onderhandse aanbestedingen via raamovereenkomsten ondergebracht bij diverse leveranciers.
5. Uit de meerjarenonderhoudsplanning blijkt dat wij meer middelen krijgen voor buitenonderhoud dan we nodig hebben. Deze overtollige middelen (ca. 40.000 euro) worden ingezet voor duurzame investeringen in onze gebouwen om de exploitatielasten op termijn te verminderen.
6. Jaarlijks worden gelden voor het binnen- en buitenonderhoud toegevoegd aan de voorziening groot onderhoud. Dit gebeurt op basis van het 20 jarige meerjarenonderhoudsplan.

In 2018 is het budget voor duurzame investeringen in de schoolgebouwen incidenteel verhoogd naar € 200.000. Hiervoor zijn de volgende investeringen verricht:

- De onderbouwspeelplaats van de Ark is opgeknapt om zand en water problematiek op te lossen. De kosten hiervan bedragen circa € 6.500.
- De buitengevel van het Heibosch heeft een facelift gekregen om de uitstraling van het pand te verbeteren. Dit vooruitlopend op de voorgenomen vorming van een integraal kind centrum op deze locatie. In dat kader wordt in overleg met de gemeente circa 30% van het schoolgebouw verhuurd aan een kinderopvang organisatie. De realisatie hiervan staat gepland op juni 2018. De kosten hiervoor bedragen circa € 77.000.
- Bij basisschool het Ven zijn diverse kantoren en vergaderruimtes omgevormd tot leerpleinen tbv van het onderwijs. Daarnaast is de uitstraling in de gangen en centrale ruimtes verbeterd. Deze investering bedroeg circa € 41.000.
- Daarnaast zijn er opdrachten verstrekt voor het verduurzamen van panden, in verband met de volle agenda's van de leveranciers worden deze werkzaamheden begin 2019 uitgevoerd. De kosten worden ook in 2019 verantwoord. Het gaan om:
  - Led verlichting voor SBO de Wissel ten bedrage van € 17.000
  - Zonnepanelen voor basisschool de Vijfmaster ten bedrage van € 60.000

De overbemetering als gevolg van de krimp van de afgelopen jaren blijft periodiek onderwerp van gesprek met de gemeente. Daar waar mogelijk streven wij ernaar deze ruimte te verhuren aan partners die een inhoudelijke meerwaarde leveren aan het onderwijs, zoals een peuterspeelzaal of BSO. Indien dit niet mogelijk blijkt geven wij de ruimte terug aan de gemeente. In 2018 zijn de volgende nieuwe huurovereenkomsten afgesloten:

- 2 klaslokalen t.b.v. BSO in basisschool 't Ven
- 1 Leerplein t.b.v. BSO in basisschool de Vijfmaster
- 1 klaslokaal t.b.v. peuterspeelzaal in basisschool 't Ven
- 1 klaslokaal t.b.v. peuterspeelzaal in basisschool de Bunders
- 1 klaslokaal t.b.v. peuterspeelzaal in basisschool de Empel.

Onze kengetallen

Locatie / wijk:
Centrum
Veghel

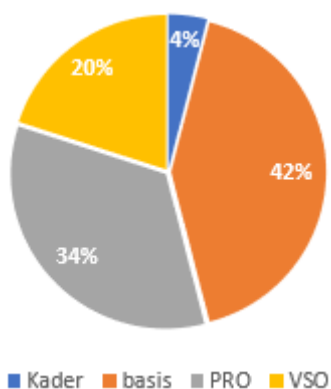

141 leerlingen

16 leerkrachten (11,6 FTE)
6 ondersteuning (3,5 FTE)
1 directeur (1,0 FTE)

Uitstroom:

Zorgbreedte

Elke leerling die op De Wissel geplaatst is, is een zorgleerling. Dit jaar hebben wij één dag per week extra ondersteuning vanuit de school voor spraaktaalproblematiek. Dit heeft te maken dat wij steeds meer leerlingen met spraak-taalstoornissen op school hebben.

Nederlandse taal

De werkwijze om meer te differentiëren wordt gecontinueerd. In de bovenbouw is Nieuwsbegrip verder geïmplementeerd en heeft tot doel begrijpend lezen aantrekkelijker te maken en te stimuleren. In de onderbouw wordt gewerkt met een nieuwe taalmethode, Lijn 3. Ook wordt het computerprogramma Bouw! gebruikt voor jonge leerlingen met ernstige leesproblemen. Ook wordt het tutorlezen nog steeds gehanteerd, waarbij oudere leerlingen ingezet worden bij het leesproces van jongere leerlingen. Ook is het taalbeleidsplan afgerond.

Schrijven

De schrijfmethode Pennenstreken is in de gehele school ingevoerd. Pennenstreken biedt een doorgaande lijn voor het technisch schrijven – in blokletters en lopend schrift – voor groep 1 t/m 8.

Rekenen

Er is verder gewerkt met de nieuwe rekenmethode Wizwijs. Deze methode bevat perfect doorlopende en samenhangende leerlijnen. De methode is geschikt voor alle kinderen in het (speciaal-)basisonderwijs van groep 1 t/m groep 8. De methode besteedt structureel aandacht aan taalzwakke kinderen, zorgkinderen en de betere rekenaars.

Techniek

Er is op school verder gewerkt aan het onderdeel techniek. Met name in de bovenbouw worden er projecten uitgewerkt in samenwerking met het bedrijfsleven. Bij deze projecten worden voor leerlingen uit de praktijkstroom leerarrangementen gemaakt.

De resultaten van het onderwijs

Al jaren is te zien dat de uitstroom van leerlingen naar het voortgezet onderwijs stabiel is. Het afgelopen jaar is 46% doorgestroomd naar het regulier VMBO, 34% naar het praktijkonderwijs en 20% naar het voortgezet speciaal onderwijs.

Oudercontacten.

Dit jaar is er onderzoek gedaan naar het intensiveren van de oudercontacten.

In het begin van het schooljaar is er een ouderinformatieformulier uitgezet onder de ouders, waarin zij aangeven hoe zij hun kind ervaren en hoe zij het welbevinden van het kind op onze school inschatten. Dit formulier dient als uitgangspunt voor de gesprekken in november met de ouders. De gegevens van dit formulier geven de leerkrachten een beter beeld van het kind en een beginsituatie voor de eerste periode van het schooljaar. Het inzetten van deze ouder-informatielijsten is geëvalueerd en er is besloten om hier ieder schooljaar gebruik van te maken.

3.2.7 Klachten

Per 1 januari 2018 zijn we overgestapt naar een andere klachtencommissie, namelijk de Landelijke Klachtencommissie Onderwijs van Onderwijsgeschillen. Voorheen waren wij aangesloten bij Stichting KOMM. Aanleiding is dat wij sinds januari 2017 zijn aangesloten bij de commissie beroep funderend onderwijs van Onderwijsgeschillen van Onderwijsgeschillen. Dit is een verplichting vanuit de cao. Verder zijn wij, op grond van de grond van de wet, aangesloten bij de volgende 2 commissies van Onderwijsgeschillen:

- Landelijke Commissie voor Geschillen WMS (Wet medezeggenschap op scholen)
- Geschillencommissie passend onderwijs (GPO)

Voor een gering bedrag meer is Skipov basisonderwijs bij alle commissies van Onderwijsgeschillen aangesloten, waaronder de Landelijke Klachtencommissie Onderwijs.

Voor de overstap is een nieuwe klachtenregeling vastgesteld, met instemming van de GMR.

3.2.8 GMR

De Gemeenschappelijke Medezeggenschapsraad (GMR) bestond in 2018 uit vijf ouders en twee personeelsleden die alle ouders en personeelsleden van de, onder Skipov behorende, scholen vertegenwoordigen.

Het ouderdeel van de GMR bestond uit de volgende leden:

Mevrouw F. Sturkenboom	(voorzitter; na januari vervangen door de heer A. Houwing)
Mevrouw R. Timmers	(vice-voorzitter en penningmeester)
Mevrouw A. Sugito	(secretaris en communicatie & PR)
Mevrouw T. van Asseldonk	(na januari vervangen door de heer P.-J. van Goch)
Mevrouw D. van Doorn	

Het personeelsdeel bestond uit de volgende leden:

Mevrouw H. Molenkamp
Mevrouw A. van Wanrooij

Samenstelling van de GMR

Na een wisseling aan het begin van het jaar is de samenstelling van de GMR in 2018 verder ongewijzigd gebleven. Voor de personeelsgeleding hebben zich in 2018 geen nieuwe kandidaten aangediend, waardoor de GMR nog steeds twee personeelsleden heeft. Dit is een zorgelijke ontwikkeling. Hierop is in het laatste kwartaal van 2018 actie ondernomen.

Contact met de achterban

Dit jaar heeft de GMR geen conferentie georganiseerd voor de MR-en en geïnteresseerde directieleden en ouders. De start van het schooljaar lijkt een beter moment om de contacten met (nieuwe) MR-leden te leggen. De conferentie vindt daarom plaats in 2019.

Acties naar aanleiding van voornemens 2018

De GMR had voor 2018 de volgende voornemens:

Voornemen	Acties
De GMR wil erop toezien dat relevante onderwerpen en bijbehorende stukken tijdig besproken worden met de RvB.	De voorzitter van de GMR heeft voorafgaand aan iedere vergadering vooroverleg met de voorzitter van de RvB. Hierin wordt bepaald welke onderwerpen en bijbehorende stukken besproken worden. Diverse stukken zijn dit jaar besproken.
De GMR wil extra aandacht besteden aan het werven van nieuwe personeelsleden.	De werving van een ambtelijk secretaris is in dit jaar zonder resultaat. De oproep om mee te denken over het nieuwe IPB heeft de GMR aangegrepen om nieuwe personeelsleden te werven. Geïnteresseerden hebben deelgenomen aan een vergadering en zijn zo geïnteresseerd geraakt om volledig plaats te nemen in de GMR.
De adoptiescholen behouden zoveel mogelijk dezelfde contactpersoon. We willen de adoptiescholen in tweetallen bezoeken.	De verdeling van adoptiescholen hebben we gelijk gehouden en de scholen zijn daar aan de start van het schooljaar over geïnformeerd. We hebben gemerkt dat de communicatiebehoefte per school varieert tussen fysiek bezoek, doorspelen van MR-vragen en informeren via notulen.
De GMR wil meer gebruik maken van communicatiekanalen als nieuwsbrieven op Skipov- en op schoolniveau.	De enquête rond passend onderwijs is gecommuniceerd per mail richting de MR-en. De personeelsgeleding heeft alle medewerkers opgeroepen met een uitnodiging per e-mail naar alle Skipov-medewerkers met het verzoek mee te praten en te adviseren rond het nieuwe IPB.
De GMR wil onderzoeken hoe het beleid rondom passend onderwijs wordt ervaren.	Er is een enquête rond passend onderwijs uitgezet onder de MR-en. Hier hebben 9 van de 14 scholen op gereageerd.
De GMR wil contact onderhouden met de raad van toezicht.	Er is een bijeenkomst geweest tussen de GMR en de raad van toezicht. Afsproken is om een vast contactmoment te houden en contact te zoeken wanneer dat nodig/wenselijk is.

Overige onderwerpen die het afgelopen jaar aan de orde zijn geweest

Voor de volgende twee punten heeft de raad van bestuur het afgelopen jaar aan de GMR instemming gevraagd:

- Vakantierooster/jaarplanning 2018-2019
- Meerjarenbegroting/begroting

De GMR heeft met beide ingestemd.

Daarnaast zijn de volgende onderwerpen besproken waarvoor instemming van de GMR niet (direct) nodig was in 2018:

- AVG-beleid
- Passend onderwijs
- Startende leraren/vervangingspool/vaste aanstellingen voor nieuwe medewerkers
- Integraal Personeelsbeleid aanvullend kader n.a.v. nieuwe CAO
- Werkverdelingsplan
- Gedragscode leerlingen en ouders
- Gedragscode personeel
- Ontwikkelingen met betrekking tot leerlingaantallen, nieuw personeel, huisvesting, samenwerking gemeente, peuterspeelzalen etc.

Voornemens 2019

De GMR heeft voor 2019 de volgende voornemens:

- Structuur en vindbaarheid van het GMR-deel op Sharepoint op orde brengen
- Plannen van de conferentie voor minimaal MR-leden en eventueel overig Skipov-personeel.
- Vergaderstructuur en verslaglegging op orde brengen (met of zonder ambtelijk secretaris).
- Volledige bezetting van de GMR (oudergeleding+personeelsgeleding).

Samenvattend

De leden van de GMR kijken terug op een jaar waarin de samenstelling gestabiliseerd is. Dat geldt ook voor het contact met de MR-en. De achterban weet de contactpersonen te vinden. De informatievoorziening tussen MR-en en GMR kan wederzijds beter in het komende jaar. De GMR start het nieuwe jaar met een uitbreiding van de personeelsgeleding die ingewerkt zullen moeten worden. De communicatie op papier en digitaal kan het komende jaar verder verstevigd worden. Zeker nu er niet al te veel verloop van leden is.

De GMR heeft de samenwerking met de raad van bestuur en de raad van toezicht het afgelopen jaar als prettig ervaren en kijkt ernaar uit de samenwerking komend jaar voort te zetten.

In 2019 zullen zowel landelijk, regionaal als binnen Skipov verschillende ontwikkelingen zijn waar de GMR graag bij betrokken is. De nieuwe CAO, de invoering van het werkverdelingsplan, de bouw en ingebruikname van het eerste speelleercentrum binnen Skipov, dreigend lerarentekort zijn daar enkele voorbeelden van. De leden van de GMR verwachten dat ook 2019 een inspirerend jaar zal zijn.

3.3 Personeelsbeleid

3.3.1 De basis voor toekomstbestendig personeelsbeleid

In 2018 is het integraal personeelsbeleidsplan geactualiseerd, het strategisch beleidsplan met de daarin geformuleerde kernwaarden waren hierbij het uitgangspunt.

De strategische doelen uit het Skipov beleidsplan 2016-2020 zijn vertaald naar het integraal personeelsbeleid. De acties vanuit de Skipov beleidsthema's die betrekking hebben op personeelsbeleid zijn de volgende:

Thema 1: Professionele leergemeenschap

- Het vergroten van de analysevaardigheden van leerkrachten.
- Het vergroten van het pedagogisch-didactisch handelingsrepertoire van de leerkracht.
- Het vergroten van onderzoekende vaardigheden van de leerkrachten.
- Het versterken en onderhouden de kwaliteit van de schoolleiders.

Thema 2: Lerende cultuur

- Leren van en met elkaar staat centraal in schoolontwikkeling waarbij we uitgaan van de verschillen tussen leerkrachten, deze herkennen, erkennen en benutten.

Thema 3: Inspirerend partnerschap

- Wij bevorderen dat teamleden hun talenten ontwikkelen en inzetten in het kader van teamleren.

Daarnaast zijn in 2018 beleidswijzigingen opgenomen die gerelateerd zijn aan instroom en doorstroom van personeel. De wijzigingen uit 2018 kunnen gezien worden als een verfijning van de nieuw ingeslagen koers van voorgaand jaar. In het integraal personeelsbeleidsplan worden instroom en doorstroom beschreven als:

- Het vinden van talent: om te kunnen blijven zorgen voor een passende beschikbare hoeveelheid personeel, profileert Skipov zich als schoolbestuur met bijzondere aandacht en faciliteiten op het gebied van het begeleiden en ontwikkelen van leraren, waarbij een persoonlijke benadering en maatwerk centraal staan.
- Het binden en boeien van talent: om personeel te binden investeren we niet alleen in de formele maar ook informele binding van onze leerkrachten. We realiseren ons dat leerkrachten zich het best ontwikkelen vanuit een vaste basis. Zodoende streven we ernaar nieuwe medewerkers niet alleen in te zetten op kortdurend werk, maar ook te zorgen voor een vaste basis. Dit doen wij door hen in te zetten in een eigen groep voor een deel van de week. We zoeken daarbij naar goede matches en zorgen voor coaching en mentoring.
- Het laten bloeien van talent: Zowel op individueel als collectief niveau worden interventies ondernomen om medewerkers tot bloei te laten komen. Eén van de individuele interventies is het bepalen van de Zone van Naastgelegen ontwikkeling middels inzet van het zogenaamde ICALT instrument. Het collectief leren wordt vormgegeven middels de Skipov Academy waarin intervisie, ontwikkeling en kennisdeling centraal staan.
- Het laten doorgroeien van talent: als leraren zijn doorgestroomd naar een vaste plek vindt een goede overdracht plaats en worden goede afspraken gemaakt over de persoonlijke en professionele begeleiding.

Voor alle medewerkers geldt dat er wijzigingen in het beleid zijn aangebracht met als doel dat medewerkers zelf leiding nemen over hun eigen professionele ontwikkeling, waarbij parallellen worden gezocht met de schoolontwikkeling. Ook hier wordt het ICALT instrument ingezet als gevalideerd instrument om de zone van naastgelegen ontwikkeling te zoeken. Bij de ontwikkeling staat het vergroten van pedagogische en didactische vaardigheden centraal. Om dit mogelijk te maken worden in schooljaar 2018 / 2019 op alle scholen verschillende coaches getraind in het toepassen van het ICALT instrument en het geven van de juiste terugkoppeling.

3.3.2 Formatieontwikkeling

Steunend op het strategisch beleid voor de kwalitatieve gegevens en het bestuursformatieplan voor de kwantitatieve gegevens, wordt de behoefte aan personeel expliciet gemaakt.

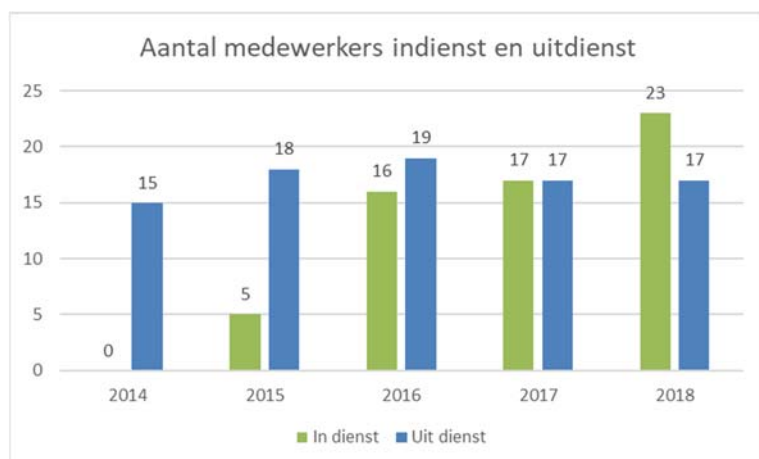
De prognoses laten na jaren van krimp een stabilisering van het leerlingaantal zien. Daarnaast worden er vanuit het rijk extra middelen beschikbaar gesteld die leiden tot meer formatie. Het gaat bijvoorbeeld om de prestatiebox middelen of de werkdruk middelen. Dit heeft in 2018 geleid tot een stijging van het aantal FTE, zoals in onderstaande tabel weergegeven.

	1-10-2014	1-10-2015	1-10-2016	1-10-2017	1-10-2018
Totaal FTE	160,4	155,7	146,5	162,7	164,9

In totaal is het personeelsbestand per augustus 2018 met circa 2 fte toegenomen. Deze stijging doet zich voor binnen het OP. Het gaat om een procentuele stijging van 1,7% van het onderwijzend personeel inhoudt. Dit terwijl de bekostiging voor schooljaar 2018/2019, gebaseerd is op een leerlingaantal wat 4,2% lager is dan het voorgaande jaar. De stijging van het aantal FTE ondanks de lagere bekostigingsgrondslag wordt veroorzaakt door de genoemde extra middelen.

3.3.3 In- en uitstroom

Als gevolg van de afname van het leerlingaantal van de afgelopen jaren was het natuurlijke verloop nodig op de krimp op te kunnen vangen. Als gevolg van de afvlakkende krimp is in 2016 dit beeld veranderd, zie onderstaande tabel.

Per 1-8-2016 daalde de bekostiging als gevolg van de afname van het leerlingaantal nog met 5,9%. Omdat de prognoses lieten zien dat het leerlingaantal zou stabiliseren is op dat moment toch een begin gemaakt om de flexibele schil van payroll medewerkers af te bouwen door deze mensen in vaste dienst te nemen.

Per 1-8-2017 daalde de bekostiging als gevolg van de afname van het leerlingaantal met 2,8%. Door een gewijzigd beleid met betrekking tot vervangingen gekoppeld aan het beter begeleiden van nieuwe medewerkers is er voor gekozen om de uitstroom toch aan te vullen met min-maxcontracten.

Per 1-8-2018 daalde de bekostiging als gevolg van de afname van het leerlingaantal met 4,2%. Door de beleidsmatige keuze om de werkdruk en Prestatiebox aan te wenden voor het benoemen van personeel in vaste dienst is de instroom dit jaar voor het eerst groter dan de uitstroom. Dit wordt met name veroorzaakt door een hogere instroom dan de voorgaande jaren. De uitstroom blijft min of meer stabiel. Hierbij valt wel op dat het aandeel van pensionering in de uitstroom afneemt en dat mensen als gevolg van een aantrekkelijke arbeidsmarkt ook tussentijds vaker uitstromen.

3.3.4 Functie differentiatie

Om het werken in het onderwijs aantrekkelijker te maken is het Actieplan leerkracht opgesteld. Een van deze doelstellingen uit dit plan is het vergroten van de functie differentiatie. Vanaf 2010 is er een begin gemaakt met de invoering van functiedifferentiatie en zijn de eerste benoemingen in de toenmalige LB functies gedaan. Oorspronkelijk was het de bedoeling dat ruim 40% van de leerkrachten op reguliere scholen zouden doorstromen naar een hogere salarisschaal. Met de invoering van de cao po 2018 – 2019 is de specifieke doelstelling van 40% komen te vervallen. Vanaf 1-8-2018 is het aan de scholen zelf om te bepalen welk percentage passend is in hun specifieke context.

Op peildatum 1-10-2018 is was het aantal leerkrachten op reguliere basisscholen wat benoemd is in een hogere salarisschaal 27%. Dat is een daling van 5% ten opzichte van voorgaand jaar. Deze daling wordt veroorzaakt doordat de uitstroom van leerkrachten zowel plaatsvindt in de basisschaal als in de hogere schaal. De instroom van veelal startende leerkrachten vindt plaats in de basisschaal. Als gevolg van de gewijzigde regelgeving in de nieuwe CAO zal de organisatie in 2019 nieuw beleid op dit onderwerp ontwikkelen.

3.3.5 Gesprekkencyclus

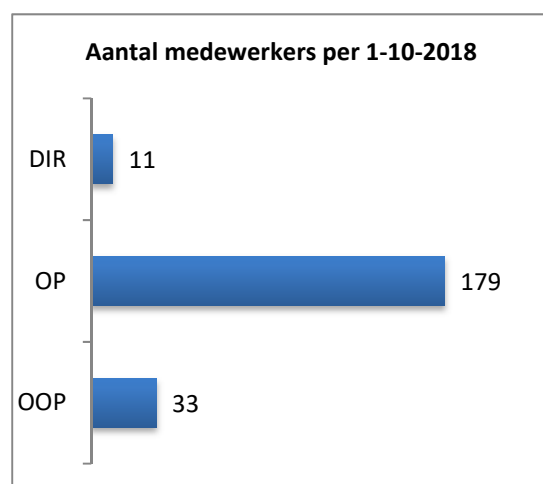
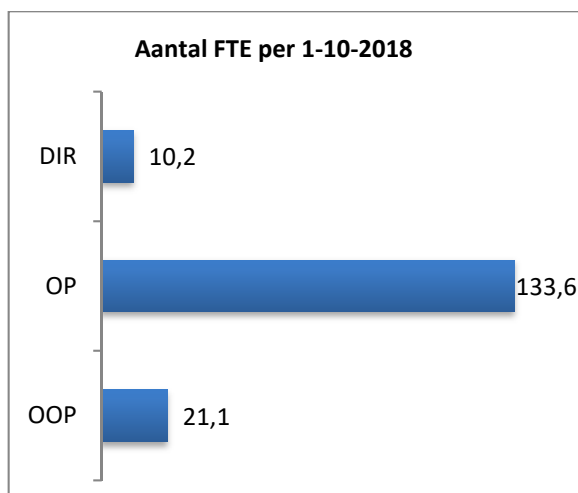
Conform de afspraken die zijn gemaakt rondom het bekwaamheidsdossier, waarover elke leerkracht dient te beschikken, vindt jaarlijks minimaal één formeel (beoordelings- of functioneringsgesprek) plaats en een planningsgesprek waarin concrete afspraken worden gemaakt over bekwaamheidsonderhoud en loopbaanontwikkeling van de leerkracht. In deze gesprekscyclus worden doelen gesteld en geëvalueerd.

Om talent tot bloei te laten komen is het van belang dat talent wordt ontdekt en wordt ontwikkeld. Er wordt ruimte geboden om op maat te werken aan de professionele ontwikkeling.

Elke leerkracht binnen Skipov wordt ondersteund door zijn of haar schooldirecteur, intern begeleider en collega's. Het uitgangspunt is dat de medewerker leiding neemt over zijn of haar eigen professionele ontwikkeling. Hierbij is er ook oog voor de behoeftes van de school/organisatie. Waar het gaat om de professionele ontwikkeling als groepsleerkracht zoeken wij nadrukkelijk naar de zone van naastgelegen ontwikkeling waarbij goed gekeken wordt wat de groep nodig heeft en waar de leerkracht staat in zijn of haar ontwikkeling. Hiervoor zetten wij een gevalideerd instrument in, namelijk het ICALT-instrument. Bij de ontwikkeling staat het vergroten van de pedagogische en didactische vaardigheden centraal.

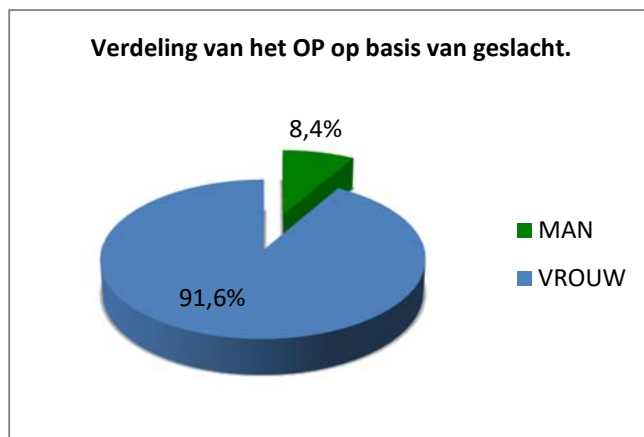
3.3.6 Samenstelling personeelsbestand

Het personeel in vaste dienst is onder te verdelen in de volgende groepen: directie (DIR), onderwijzend personeel, inclusief poolers (OP) en onderwijsondersteunend personeel (OOP).

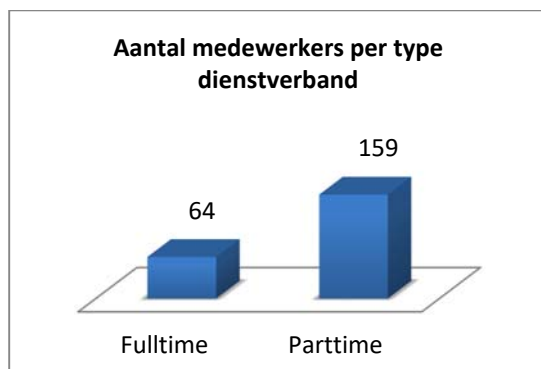
Evenals in de voorgaande jaren is het overgrote deel van het personeel vertegenwoordigd in de groep onderwijzend personeel. Opvallend is de stijging van het van het personeel geheel heeft plaatsgevonden binnen het OP. Dit is te verklaren uit het uit het besluit om de werkdruk en prestatiebox middelen aan te wenden voor het benoemen van personeel in vaste dienst.

In de volgende grafiek is het onderwijzende personeel van Skipov onderverdeeld naar het geslacht. Ten opzichte van het voorgaande jaar is het aandeel mannelijke leerkrachten met 1,2% afgenomen. Dit heeft te maken met het gegeven dat startende leerkrachten voornamelijk vrouw zijn en deze groep vormt nu een aanzienlijk deel in onze organisatie. De afname wordt nog eens versterkt doordat de mannelijke leerkrachten die nu in dienst zijn voornamelijk in de hogere leeftijdscategorieën zitten. Van de instroom van personeel in 2018 was circa 8,5% man.

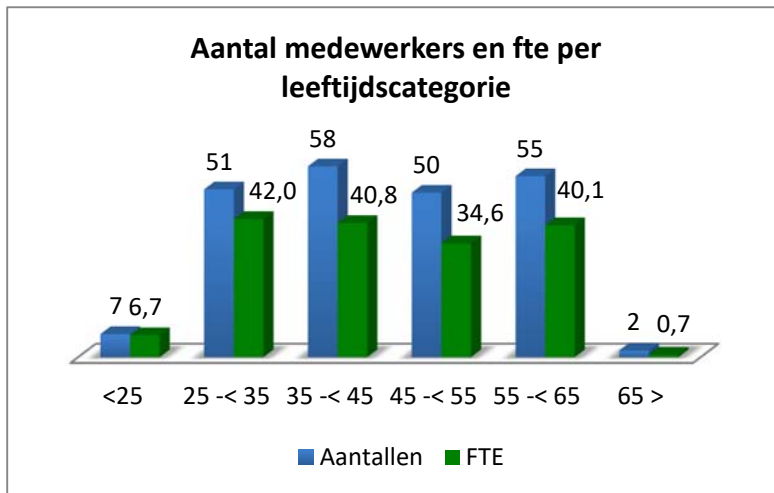
De verdeling tussen parttime medewerkers en fulltime medewerkers is af te lezen in de onderstaande grafiek. Van de 223 medewerkers die bij Skipov in dienst zijn, werken er 159 parttime. Parttime betekent een werktijdfactor van minder dan 1,00.

Als gevolg van de structurele vacature ruimte hebben meer zittende parttimers de mogelijkheid gekregen hun werktijdfactor op te hogen naar een fulltime dienstverband. Ook onder de nieuwe instroom zitten fulltime medewerkers. Dit tezamen heeft ertoe geleid dat het aantal fulltimers is gestegen van 56 in 2017 naar 64 in 2018. Het aandeel fulltimers binnen de organisatie stijgt daarmee voor het tweede jaar op rij.

De volgende grafiek geeft inzicht in de leeftijdsopbouw van het personeelsbestand, uitgedrukt in fte's en absolute getallen. Wat opvalt is de evenwichtige opbouw van het personeelsbestand, zowel met betrekking tot het aantal medewerkers als het aantal FTE.

Het personeelsbeleid van Skipov is er op gericht om medewerkers op een goede en gezonde manier de pensioenleeftijd te laten bereiken. Ontslagvergoedingen worden alleen uitgekeerd als dit wettelijk noodzakelijk is. Er is een beperkte stijging waarneembaar van de pensioenleeftijd binnen Skipov, onder andere als gevolg van de ophoging van de AOW leeftijd. De gemiddelde pensioneringsleeftijd bedroeg in 2014 63,3 jaar, in 2015 63,4 jaar, in 2016 63,5 jaar. In 2017 is deze leeftijd doorgroeid naar 64,3 jaar.

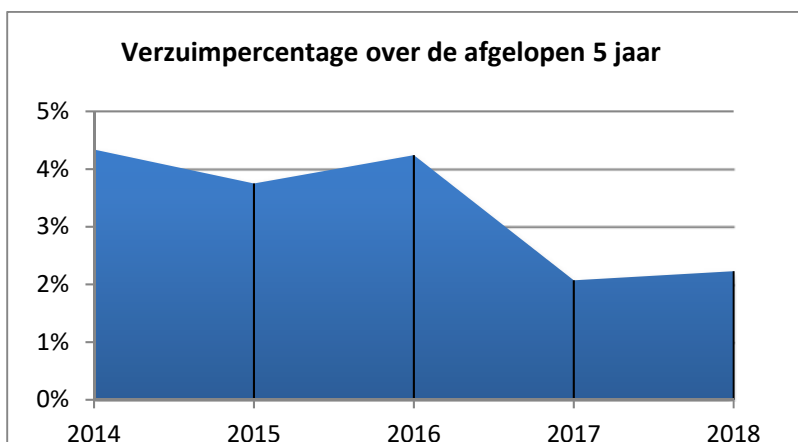
Er was een beperkte stijging waarneembaar van de pensioenleeftijd binnen Skipov, onder andere als gevolg van de ophoging van de AOW leeftijd. In 2018 daalt de gemiddelde leeftijd, hierbij moet worden opgemerkt dat het slechts om 4 personen ging. In onderstaande tabel is de gemiddelde pensioneringsleeftijd te zien.

2014	63,3 jaar
2015	63,4 jaar
2016	63,5 jaar
2017	64,3 jaar
2018	62,5 jaar

3.3.7 Verzuim

In 2018 is het percentage min of meer gestabiliseerd rondom de 2,2%. Deze waarde is uitzonderlijk laag en ligt ruim onder het gemiddelde over de afgelopen 5 jaar. De frequentie laat de afgelopen jaren een relatief stabiel beeld zien.

De daling van het verzuimpercentage is het sterkst in het langdurige verzuim, het kort en middellange verzuim is min of meer gelijk aan het voorgaande jaar. De daling van het lange verzuim is deels te verklaren door de succesvolle implementatie en borging van de gedragsmatige visie op verzuim.

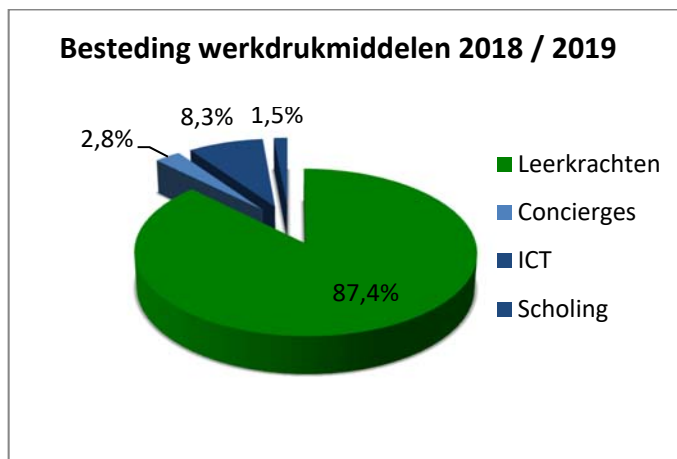
3.3.8 Verlaging werkdruk

Als gevolg van het werkdrukakkoord is er voor Skipov voor schooljaar 2018/2019 circa € 350.000 beschikbaar gesteld. Dit budget mogen teams inzetten om de ervaren werkdruk te bestrijden.

Hierbij is zijn de volgende stappen gehanteerd:

- Het directieboard en de teams zijn geïnformeerd over werkdruk
- Er is op elke school een werkdruk scan uitgevoerd door een externe partij
- De resultaten van deze scan zijn teruggekoppeld en besproken met de teams
- Er zijn mogelijke interventies geïnventariseerd om de ervaren werkdruk te verlagen
- Teams hebben keuzes gemaakt voor de besteding van deze middelen
- Deze keuzes zijn door de schooldirecteur vertaald naar een plan wat vervolgens is goedgekeurd door het team en de MR.
- Daarnaast zijn er evaluatie momenten overeengekomen om de effecten te bespreken en indien nodig de plannen bij te stellen.

Onderstaande grafiek geeft inzicht in de besteding van de werkdruk middelen:

Het grootste deel van het geld is aangewend voor het aannemen van extra leerkrachten. De invulling van de werkzaamheden van deze leerkrachten verschilt van school tot school. In het algemeen biedt deze extra, flexibel in te zetten leerkracht ruimte voor overleg, voorbereiding en ontwikkelactiviteiten onder lestijd waardoor de druk na lestijd af zal nemen. Leraren krijgen daarbij de vrijheid om te kiezen welke inzet het meeste ontlasting geeft in een specifieke situatie.

3.3.9 Privacy beleid

Op 25 mei 2018 is de nieuwe privacywetgeving ingegaan, de Algemene Verordening Gegevensbescherming (AVG). Voor Skipov betekent dit wat wij nog bewuster moeten omgaan met gegevens van onze medewerkers.

Vooruitlopend op de invoering van de nieuwe wetgeving zijn er een aantal stappen doorlopen:

- Opstellen van een privacy beleid, en het aanpassen van daaraan gerelateerde protocollen en gedragscodes.
- Het informeren van het directieboard en schoolteams over de aanleiding en gevolgen van de nieuwe wetgeving en het nieuwe beleid.
- Uitvoeren van een risico inventarisatie waarin in beeld is gebracht welke persoonsgegevens gebruikt worden, in welke systemen dat zit en wie toegang hebben tot deze informatie in deze systemen.
- Maatregelen nemen om risico's te elimineren of beperken.

Naast deze technische/ beleidsmatige / procedurele maatregelen doet het gedrag van mensen er ook toe. Daarom is privacy een thema wat doorlopend aandacht vraagt binnen de organisatie.

3.4 Financiën

3.4.1 Financieel beleid

Het afgelopen jaar zijn diverse onvoorziene substantiële ontwikkelingen met betrekking tot de rijksbijdragen waarneembaar. Als gevolg van de cao po 2018-2019 zijn de loonkosten fors gestegen. Met name de loonkosten voor de leerkrachten. Ter dekking van deze cao zijn de personele baten circa € 500.000 hoger dan begroot. Daarnaast zijn er vanaf schooljaar 2018/2019 extra middelen toegekend om de werkdruk binnen het onderwijs te bestrijden, voor 2018 gaat het om circa € 150.000. Daarnaast zijn alle rijksbijdragen geïndexeerd op basis van de referentie systematiek, de feitelijke indexering was wat hoger dan voorzien in de begroting voor 2018.

In 2018 laat de ontwikkeling van het leerlingaantal voor het eerst sinds jaren een beperkte stijging zien. Het leerlingaantal op 1 oktober 2018 is met 1,3% gestegen ten opzichte van het jaar ervoor. In de eigen korte termijnprognoses werd uitgegaan van een afvlakkende krimp richting stabilisatie van het leerlingaantal. Deze positieve afwijking ten opzichte van de prognoses in combinatie met de extra toegekende middelen betekent dat er sprake is van structurele vacature ruimte binnen de organisatie. Skipov heeft beleid ontwikkeld wat hierop anticipeert. Te denken valt hierbij aan beleid gericht op de werving en introductie van leerkrachten, beleid met betrekking tot flexibiliteit in de formatie en het huisvestingsbeleid. Deze extra vraag naar leerkrachten ontstaat in een steeds krappere wordende arbeidsmarkt. Dit onderstreept de noodzaak voor Skipov op een aantrekkelijke werkgever te zijn.

3.4.2 Financiën op de balansdatum

Net als in de voorgaande jaren is er ook in 2018 een beperkt positief resultaat gerealiseerd. Het gaat om een circa € 151.000, een rentabiliteit van circa 1%. Het begrote resultaat voor 2018 bedroeg € 0.

Ondanks de beperkte afwijking van het begrote resultaat valt op dat zowel de baten als de lasten aanmerkelijk hoger zijn dan begroot. In grote lijnen kan het positieve saldo over 2018 worden verklaard door het volgende; de rijksbijdragen zijn sterker gestegen dan begroot. Gedeeltelijk ter dekking van de gestegen loonkosten als gevolg van de nieuwe cao, deels als gevolg van de extra toegekende werkdruk middelen. Deze extra middelen dienen ter dekking van de gestegen loonkosten. Toch zijn er binnen de personele kosten ook meevallers ten opzichte van de begroting. Als gevolg van het lage verzuim was er circa € 180.000 minder nodig voor het invullen van vervangingen. Daarnaast is de gemiddelde personele last gedaald als gevolg van de instroom van leerkrachten in lagere tredes van de leerkrachten schalen. Dit heeft in de periode van januari tot en met juli geleid tot een voordeel van circa € 95.000, vanaf het nieuwe schooljaar zijn deze middelen aangewend om meer personeel aan te trekken. Een uitgebreidere verklaring van deze afwijkingen ten opzichte van de begroting en het voorgaande jaar is terug te vinden in paragraaf 3.4.3 Gang van zaken gedurende verslagjaar.

Leerlingaantallen

	1-10-2014	1-10-2015	1-10-2016	1-10-2017	1-10-2018
IIn aantal	2551	2400	2332	2233	2262
mutatie tov t-1	-95	-151	-68	-99	29
mutatie %	-3,6%	-5,9%	-2,8%	-4,2%	1,3%

Het leerlingaantal is op 1 oktober 2018 met 29 leerlingen gestegen (1,3%), in de prognoses werd uitgegaan van een afvlakkende krimp van circa 1%. Dit is een duidelijke trendbreuk ten opzichte van de voorgaande 13 jaar waarin het leerlingaantal afnam.

In 2018 vond krimp plaats op 4 van de 14 scholen, de krimp doet zich zowel in de kern Veghel voor als in de kerkdorpen. Het leerlingaantal op 4 scholen was min of meer stabiel en op 6 scholen was sprake van groei. Ook op de SBO school is sprake van groei, circa 4,5%, dit valt op na jaren van sterke krimp. Het leerlingaantal in de kerkdorpen is met 2,4% gestegen, de kern Veghel is stabiel gebleven.

Personele bezetting in fte's

	1-10-2014	1-10-2015	1-10-2016	1-10-2017	1-10-2018
Directie	14,9	12,4	10,5	10,2	10,2
OP	123,8	121,5	114,4	131,4	133,6
OOP	21,7	21,1	21,6	21,2	21,1
Totaal FTE	160,4	155,7	146,5	162,7	164,9

Ondanks dat de bekostiging voor schooljaar 2018/2019, als gevolg van de daling van het leerlingaantal per 1-10-2017 (-4,2%), is afgenomen stijgt het aantal FTE met 1,3%. Deze stijging wordt voornamelijk veroorzaakt door de eerder genoemde werkdruk middelen en het anticiperen op de groei van het leerlingaantal. Het aantal fte wat per 1 oktober 2018 in dienst is, is met ruim 2 fte gestegen ten opzichte van voorgaand jaar, het gaat om circa 1,3%. Deze stijging doet zich voor binnen het onderwijzende personeel.

De verhouding tussen de diverse functiegroepen over de afgelopen jaren geeft inzicht in de wijze waarop de daling van het personeelsbestand is vertaald naar de verschillende functiegroepen. In de voorgaande jaren werd gebruik gemaakt van een flexibele schil voor het onderwijzend personeel. Om een juist beeld te geven van de verhoudingen tussen de functiegroepen nemen we deze personen mee in de onderstaande vergelijking. Deze tabel laat zien dat het aandeel van het OP vanaf 2014 een stijgende lijn vertoont, deze trend zet in 2018 door.

	1-10-2014	1-10-2015	1-10-2016	1-10-2017	1-10-2018
Directie %	7,5 %	7,5 %	6,6 %	6,3 %	6,1 %
OP + incl flex %	78,5 %	79,0 %	79,8 %	80,8 %	81,2 %
OOP %	14,0 %	13,5 %	13,6 %	12,9 %	12,7 %

Financiële positie

De financiële positie van Skipov is gezond, dit is noodzakelijk om de continuïteit en gewenste onderwijs kwaliteit te kunnen waarborgen. Bij het beoordelen van de financiële positie wordt gebruik gemaakt van diverse indicatoren. Deze werkwijze wordt toegepast om er enerzijds voor te zorgen dat de benodigde financiële middelen aanwezig zijn, anderzijds om ervoor te waken dat er niet onnodig veel geld wordt opgepot. Het streven hierbij is om zo veel mogelijk gelden ten goede te laten komen aan het primaire proces, het onderwijs. Zo wordt er gebruik gemaakt van de bandbreedte voor de beoordeling van de financiële positie conform de methode van PwC uit 2008. Daarnaast wordt er gewerkt met de signaleringsgrens voor een te hoge financiële buffers volgens de normen van de Inspectie voor het Onderwijs uit 2011, tenslotte wordt de vermogenspositie beoordeeld aan de hand de signaleringsgrenzen met betrekking tot het weerstandsvermogen en de kapitalisatiefactor.

Hieronder worden de diverse aspecten met betrekking tot de beoordeling van de financiële positie nader toegelicht.

Vermogensbeheer

1. Vermogensbeheer	signaal	2014	2015	2016	2017	2018
solvabiliteit 2	< 30%	71%	65%	75%	78%	75%
kapitalisatiefactor	37%	36%	43%	41%	41%	43%
weerstandsvermogen	< 5%	25%	27%	27%	28%	28%
weerstandsvermogen PO	< 5% - 20% >	14%	17%	14%	13%	14%

De solvabiliteit geeft aan op welke wijze de bezittingen, die op de activa zijde van de balans staan, zijn gefinancierd. Namelijk met eigen vermogen (inclusief voorzieningen) en/of vreemd vermogen. Hoe lager de solvabiliteit is, des te groter is het risico dat de vermogensverstrekkers hun vermogen deels of geheel verloren zien gaan.

Het ministerie hanteert een signaleringsgrens van < 30% voor de solvabiliteit. Hieraan wordt door Skipov in de bovenstaande jaren ruimschoots voldaan. De solvabiliteit van Skipov laat de afgelopen jaren een relatief stabiel beeld zien.

Het weerstandsvermogen meet het verband tussen het aanwezige eigen vermogen van een bestuur en de totale inkomsten van dat bestuur. Hiermee wordt een beter inzicht verkregen in de omvang van het eigen vermogen in relatie tot de grootte van het bestuur.

Er wordt gewerkt met twee varianten van het weerstandsvermogen. Bij het weerstandsvermogen PO wordt het eigen vermogen dat vastligt in materiële vaste activa buiten beschouwing. Uit het bovenstaande overzicht blijkt dat het weerstandsvermogen binnen de signaleringsgrenzen valt.

Vervolgens kijken we naar de kapitalisatiefactor, deze indicator meet het verband tussen het kapitaal dat een bestuur gebruikt voor haar activiteiten en de inkomsten van dat bestuur. Het kapitaal dat vastligt in gebouwen en terreinen wordt hierbij buiten beschouwing gelaten. In 2018 is de kapitalisatiefactor beperkt gestegen. Als gevolg van het positieve resultaat en de stijging van de liquide middelen is het totaalvermogen gestegen. De totale baten zijn eveneens gestegen. Dit tezamen verklaart de beperkte stijging van dit kengetal. De kapitalisatiefactor ligt net boven de signaleringsgrens, dit betekent dat er sprake is van financiële ruimte (circa € 500.000). Aangezien ook de solvabiliteit en de liquiditeit ruim boven de signaleringsgrenzen zitten kan deze financiële ruimte ook daadwerkelijk aangewend worden.

Tenslotte wordt de financiële positie beoordeeld aan de hand de reeds eerder genoemde methode van PwC en de Inspectie.

	2018
Signalering voor te hoge financiële buffer (cf. methode IvHO, 2011)	
maximale financiële buffer: drie maal de signaleringswaarde van CVO	€ 2.169.000
aanwezige buffer	€ 1.715.000
<i>Conclusie: te hoge financiële buffer?</i>	<i>n.v.t.</i>
<i>boven de signalerings(boven)grens</i>	€ -
Bandbreedte beoordeling financiële positie (cf. methode PwC, 2008)	
minimaal totaal vermogen/ totaal kapitaal	€ 5.025.000
maximaal totaal vermogen/ totaal kapitaal	€ 7.700.000
aanwezig totaal vermogen/ totaal kapitaal (excl. privaat vermogen)	€ 6.285.000
<i>Conclusie t.a.v. aanwezig vermogen (te krap/ binnen bandbreedte/ te ruim)</i>	<i>binnen bb</i>
<i>boven de signalerings(boven)grens</i>	€ -
<i>onder de signalerings(onder)grens</i>	€ -

Uit bovenstaande analyse blijkt eveneens dat de vermogenspositie binnen de gestelde bandbreedtes valt.

Budgetbeheer

Het tweede aspect wat wordt belicht is het budgetbeheer, hierbij kijken we naar de liquiditeit, het werkkapitaal en de rentabiliteit.

2. Budgetbeheer	signaal	2014	2015	2016	2017	2018
rentabiliteit	< 10%	2,7%	1,2%	0,0%	0,4%	1,0%
rentabiliteit (driejaarsgemiddelde)	< 0%		2,9%	1,3%	0,5%	0,5%
liquiditeit (current ratio)	< 0,75	2,3	2,1	2,7	2,9	2,7
netto werkkapitaal	< 0%	14,1%	17,5%	18,0%	18,2%	18,6%

De rentabiliteit geeft aan welk deel van de totale baten c.q. opbrengsten over blijft na aftrek van de lasten c.q. kosten. De rentabiliteit van Skipov vertoont de afgelopen jaren een gematigd positief beeld wat varieert tussen de 0,0% en de 2,7%. Vanaf het jaar 2015 is de streefwaarde voor de rentabiliteit aangepast naar rondom de 0%.

De liquiditeit wordt uitgedrukt in de current ratio. Deze liquiditeitsratio geeft aan in welke mate de instelling aan haar verplichtingen op korte termijn kan voldoen. Een liquiditeit groter dan 1 wordt doorgaans als voldoende gekwalificeerd. Omdat tegenover de binnenkort vervallende schulden van de instelling tenminste evenveel vlottende activa staan. Met andere woorden, er is sprake van een positief werkkapitaal. Het ministerie hanteert een signaleringgrens van 0,75; hieraan wordt in alle jaren voldaan. De liquiditeit laat de afgelopen jaren een stabiel beeld zien. De liquiditeit van Skipov stijgt uit boven het gemiddelde van de referentiegroep uit 2017, dit onderstreept de eerder genoemde financiële ruimte.

3.4.3 Gang van zaken gedurende verslagjaar

Zoals eerder aangegeven zijn er op diverse posten van de begroting voor 2018 afwijkingen geconstateerd in de realisatie, daarnaast zijn er ook verschillen ten opzichte van 2017. In deze paragraaf wordt daar verder op ingegaan.

In onderstaand overzicht zijn de verschillende verhoudingsgetallen te zien over de afgelopen vijf jaar.

4. Exploitatietekeningen	benchmark	2014	2015	2016	2017	2018
rijksbijdragen / totale baten	93,3%	93,4%	95,7%	96,6%	96,6%	96,8%
personele lasten/totale baten (max. 90%)	80,4%	82,3%	82,4%	79,9%	80,8%	80,9%
materiële lasten/ rijksbijdragen	19,9%	16,2%	17,3%	20,8%	19,5%	18,7%
huisvestingsratio (max. 10%)	7,5%	6,6%	8,3%	10,6%	9,8%	8,8%
materiële vaste activa per leerling	€ 1.023	€ 703	€ 674	€ 834	€ 934	€ 940
voorziening per leerling	€ 458	€ 61	€ 95	€ 258	€ 324	€ 322
baten per leerling (excl. financiële baten)		€ 5.744	€ 5.921	€ 6.064	€ 6.338	€ 6.389
lasten per leerling (excl. financiële lasten)		€ 5.598	€ 5.857	€ 6.066	€ 6.315	€ 6.322

Het valt op dat het aandeel van de rijksbijdragen in de totale baten bij Skipov hoger is dan de benchmark. In vergelijking met andere stichtingen worden er minder gemeentelijke baten en overige baten ontvangen.

De verhouding tussen de personele lasten en de totale baten ligt in 2018 weer net boven het gemiddelde. De daling uit 2016 kan grotendeels worden verklaard door het voordeel wat behaald is als gevolg van het eigenrisicodragerschap voor de vervangingskosten in combinatie met het lage verzuim waar nog niet op geanticipeerd was. Vanaf 2017 is deze financiële ruimte aangewend om personeel in vaste dienst te nemen. Daarmee ligt deze waarde weer net boven het landelijk gemiddelde.

Het aandeel van de materiele lasten ten opzichte van de rijksbijdragen ligt structureel lager dan het landelijke gemiddelde. Dit wordt veroorzaakt door met name het huisvestings- en inkoopbeleid. Op natuurlijke momenten in de onderhoudscyclus wordt geïnvesteerd in het verduurzamen van onze schoolgebouwen, bijvoorbeeld door het plaatsen van zonnepanelen of led verlichting. Deze extra investeringen zijn terug te zien in de hoge huisvestingsratio's vanaf 2015. Als gevolg van deze investeringen dalen de exploitatielasten en daarmee het aandeel van de materiele lasten ten opzichte van de rijksbijdragen zoals weergegeven in bovenstaand overzicht.

In de basis streeft Skipov ernaar om de jaarlijkse investeringen min of meer gelijk te houden aan het jaarlijkse afschrijvingsbedrag. Het begrote afschrijvingsbedrag over 2018 bedroeg € 395.000, het begrote investeringsbedrag bedroeg € 350.000. Gedurende het jaar is er besloten om circa € 100.000 meer te investeren dan begroot. Voornamelijk in ICT door het aantal leerling werkplekken op de scholen structureel op te hogen door de aanschaf van extra Chromebooks. Deze extra investeringen worden deels gedekt door de werkdruk middelen en deels door opgenomen stelposten voor de Prestatiebox middelen. Door de investeringen van de afgelopen jaren is het bedrag aan materiele vaste activa per leerling gestegen en ligt dit nu dicht bij het landelijk gemiddelde.

Het bedrag per leerling wat wordt aangehouden in de vorm van voorzieningen is stabiel gebleven. De hoogte van de onderhoudsvoorziening is toereikend. Met name als gevolg van de goede staat van onze schoolgebouwen is het bedrag per leerling wat wordt aangehouden voor voorzieningen lager dan collega besturen.

3.4.4 Treasury verslag

Met ingang van 2016 is de Regeling beleggen en belenen vervangen door de Regeling beleggen, lenen en derivaten. Deze regeling biedt de kaders voor onderwijsinstellingen omtrent het uitzetten van gelden, het aangaan van leningen en het aangaan van verbintenissen voor financiële derivaten. Op basis van de veranderde regelgeving is er in 2017 een aangepast treasury statuut vastgesteld. De belangrijkste wijzigingen zijn het verder inperken van de mogelijkheden tot het aangaan van beleggingen en leningen. Deze wijzigingen hebben geen impact op het handelen van Skipov, aangezien even als voorgaande jaren de tijdelijk overtollige liquide middelen naar een spaarrekening zijn overgeheveld. Ook in 2018 zijn alle liquide middelen ondergebracht bij de Rabobank, dit brengt een zeker risico met zich mee. Hiervan zijn we ons bewust, dit is een jaarlijks onderwerp van gesprek.

3.5 Continuïteitsparagraaf

3.5.1 Algemeen

In het strategisch beleidsplan 2016-2020 heeft Skipov basisonderwijs de koers voor de komende jaren bepaald aan de hand van de missie, kernwaarden en visie van de organisatie. Dit is vervolgens vertaald naar vijf thema's met daaraan gekoppeld maatregelen om de doelstellingen per thema te realiseren.

De missie van Skipov is het bieden van goed onderwijs dat een krachtig effect heeft op het totale leren van leerlingen. Zo leren wij kinderen leiding te geven aan zichzelf.

Dit doen we in een omgeving die constant in ontwikkeling is, de belangrijkste aspecten met bijbehorende ontwikkelingen worden hieronder weergegeven:

- Demografische ontwikkelingen:
  - Schommelingen in de leerlingaantallen.
- Ecologische ontwikkelingen:
  - Duurzaamheid krijgt een steeds prominentere rol in onze samenleving en krijgt meer invloed op de onderwijsorganisatie en exploitatie.
- Sociale en culturele ontwikkelingen:
  - Herijking van de relatie met de ouders die in hun opstelling richting school eveneens een groeiende diversiteit laten zien;
  - Maatschappelijke druk om meer te investeren in opvoeding en socialisatie (onder wisselende noemers als: meer investeren in waarden en normen, veiligheid, verantwoord burgerschap, integratie etc.);
  - In de maatschappij van morgen gaat het meer dan ooit om communicatie, creativiteit en innoverend vermogen.
  - Kennis staat centraal en is de motor van de economie.
  - De gemeenschap ziet een (goed presterende) school als een vitaal onderdeel van iedere wijk of dorp, ongeacht de omvang van de school.
- Technologische ontwikkelingen:
  - Groeiende mogelijkheden om externe leerbronnen en leeromgevingen binnen het bereik van kinderen en professionals te brengen.
  - ICT moet bijdragen aan betekenisvol onderwijs, het vergroten van de wereld van het kind en onderwijs op maat wat kinderen uitdaagt.
- Economische ontwikkelingen:
  - Kans op uitstroom van leraren als gevolg van de aantrekkende arbeidsmarkt
  - Mogelijk ontstaan van een lerarentekort als gevolg van een hoge uitstroom in combinatie met lagere instroom op de PABO's en carrière mogelijkheden buiten het onderwijs.
- Politieke ontwikkelingen:
  - Groeiende beleidsruimte voor het onderwijs bijvoorbeeld in cao onderhandelingen. Arbeidsrelaties met medewerkers en op huisvestingsgebied.
  - Groeiende vraag naar verantwoording over de maatschappelijke relevantie en bereikte resultaten.
  - De bekostigingssystematiek van het onderwijs staat ook op de politieke agenda waarbij de wens leeft om het systeem te versimpelen met mogelijke herverdeeffecten.
  - Verhoging van de AOW en pensioenleeftijd waardoor medewerkers langer door werken.

Deze ontwikkelingen bieden ons nieuwe kansen en mogelijkheden om vanuit onze kernwaarden aan de slag te gaan, lerend, betrokken, moedig, doeltreffend en ruimte. Zo blijven we spelbepaler in plaats van speelbal van allerlei omgevingsfactoren.

3.5.2 Meerjarenbegroting

Het strategisch beleidsplan 2016-2020 vormt de basis van de meerjarenbegroting. Met betrekking tot ontwikkelingen in onze omgeving zijn bij het opstellen van de meerjarenbegroting uitgegaan van het volgende scenario:

Een stabilisering van het leerlingaantal. Als gevolg van de aantrekkende economie trekt de woningmarkt verder aan. Dit kan tot herverdeel effecten tussen de scholen leiden.

Het aantal schoollocaties binnen de stichting blijft gelijk. Dit betekent dat we continu kritisch moeten kijken hoe we de exploitatie van onze scholen zo efficiënt mogelijk kunnen organiseren en aan de maat kunnen houden. Jaarlijks moet er ruimte worden gecreëerd voor duurzame investeringen in onze gebouwen.

We gaan er vanuit dat er op de korte termijn geen nieuwe bezuinigingen meer plaatsvinden op het onderwijs. De discussie over de modernisering van de bekostiging brengt een risico met zich mee op de langere termijn met name op het gebied van de achterstandsmiddelen en de kleine scholentoeslag. De effecten van de genomen besluiten over de aanpassing van de gewichtenregeling, het verhogen van de kleine scholentoeslag en het toekennen van middelen te bestrijding van de werkdruk zijn meegenomen.

Verantwoording aan de stakeholders over de maatschappelijke relevantie en behaalde resultaten van Skipov wordt steeds belangrijker, dit gebied moet verder geprofessionaliseerd worden.

De bijdrage die ICT kan leveren aan betekenisvol onderwijs wordt onderkend en dit vraagt een andere manier van werken in de klassen en een aanpassing van het investeringsprogramma.

Leerlingaantallen

De ontwikkeling van het leerlingaantal en de personele bezetting vormen de belangrijkste input voor het opstellen van de meerjarenbegroting. In onderstaande tabel een prognose gemaakt voor de komende jaren.

teldatum 1 oktober	2018	2019	2020	2021	2022	2023
directie	9,25	9,25	9,25	9,25	9,25	9,30
onderwijsgevend personeel	140,32	139,32	138,52	143,12	143,12	142,30
onderwijsondersteunend personeel	22,33	22,33	22,33	22,33	22,33	22,30
FTE totaal	171,90	170,90	170,10	174,70	174,70	173,90
totaal aantal leerlingen	2.264	2.270	2.230	2.225	2.220	2.220

De prognose van de leerlingaantallen is opgesteld door gebruik te maken van 3 verschillende bronnen. Om te beginnen onze eigen cijfers met betrekking tot de verdeling van leerlingen over de diverse leerjaren. Door deze cijfers te combineren met verwachte instroomcijfers kan de nabije toekomst redelijk nauwkeurig worden verspeld. Daarnaast maken we gebruik van het "scenariomodel primair onderwijs" van het Arbeidsmarkt platform primair onderwijs. Tenslotte maken we gebruik van de, gedeeltelijk achterhaalde, gemeentelijke prognoses (exclusief nieuwbouwprojecten). Het gemiddelde van de bovenstaande prognoses nemen we mee in onze meerjarenbegroting. Voor de komende jaren verwachten we stabilisering. De ontwikkeling van het leerlingaantal op de SBO school en nieuwbouwplannen zijn de grootste onzekere factoren.

Personele bezetting

In grote lijnen zal de personele bezetting eveneens stabiliseren. In 2021 is nog een stijging binnen het OP waarneembaar als gevolg van de ophoging van de werkdruk middelen. Deze verdeling is tot stand gekomen door rekening te houden met de geraamde leerlingaantallen, het beleidsstuk “Naar een betere kwaliteit door een beter balans” en de ontwikkeling om bij natuurlijk verloop van conciërges en huishoudelijk medewerkers dit in te vullen middels externe dienstverlening in de plaats van vast personeel.

Nu de formatieruimte voor het personeel stabiliseert is het natuurlijke verloop niet langer nodig om de krimp op te vangen. In het geval van natuurlijk verloop zal er veelal sprake zijn van structurele vacature ruimte. Hierbij dient rekening te worden gehouden met een steeds krappere wordende arbeidsmarkt, met name voor leerkrachten. Uitgaande van een pensioenleeftijd van 64 gaan we uit van gemiddeld 4 medewerkers per jaar die met pensioen gaan. Door het toegenomen aantal fulltime medewerkers neemt de kans op verloop i.v.m. parttime werken ook toe. Daarnaast zien we ook zij uitstroom als gevolg van de aantrekkende arbeidsmarkt.

Daarnaast zijn ook de volgende stukken meegenomen bij het opstellen van de meerjarenbegroting:

- Meerjarig investeringsplan
- Meerjarig onderhoudsplan
- Integraalpersoneelsbeleid
- Beleidsstuk ‘Naar een betere kwaliteit door een betere balans’
- Inkoopbeleid
- Basisondersteuning Skipov, beleid rondom Passend Onderwijs

De meerjarenbegroting 2019 tot en met 2023 is in december 2018 formeel vastgesteld. In de onderstaande cijfers is het volgende gewijzigd ten opzichte van de vastgestelde meerjarenbegroting:

- In de versie van december 2018 zijn de voorlopige cijfers voor 2018 meegenomen. In het jaarverslag hebben we deze geprognostiseerde cijfers vervangen door de werkelijke cijfers over 2018.

De volgende uitgangspunten / aannames zijn gehanteerd bij het opstellen van de meerjarenbegroting: ALGEMEEN:

leerling prognoses:

Op basis van de verdeling van de leerlingen over de jaargroepen wordt de jaarlijkse uitstroom berekend. de instroom wordt bepaald door de ervaringscijfers van de afgelopen jaren af te zetten tegen demografische ontwikkelingen (scenariomodel PO)
De gemeentelijke prognoses worden ook meegenomen. Het gemiddelde van deze 3 bronnen noemen we het meest waarschijnlijke scenario. Hiermee wordt gerekend binnen dit model

BATEN & LASTEN:

Rijksbijdragen:

Op basis van de leerling prognoses wordt op basis van de regels uit de huidige regeling personele bekostiging de baten voor de komende schooljaren berekend. deze worden vervolgens omgeslagen naar kalenderen.

De volgende bekostiging onderwerpen zijn onderdeel van een politieke discussie en kunnen op termijn mogelijk wijzigen

- Kleine scholen toeslag € 250.000 in begroting 2019
- Achterstandsmiddelen € 187.000 in begroting 2019
- Impulsgebieden toeslag € 68.500 in begroting 2019

De gewichtenregeling wordt aangepast met ingang van 2019/2020, deze stelselwijziging heeft voor Skipov een positief effect van circa 50K. Via een overgangsregeling wordt er gedurende 4 jaar jaarlijks 12K aan ons budget toegevoegd.

Met ingang van 2020/2021 wordt het budget voor de werkdruk gelden verder opgehoogd. Deze stijging is meegenomen in deze begroting.

De verlengde fusie faciliteiten toegekend naar de fusie van de Antonius met de Empel vervallen met ingang van schooljaar 2022/2023. als gevolg hiervan dalen de rijksbijdragen met 75K. Dit is meegenomen in deze begroting.

Overige overheidsbijdragen:

Er wordt vanuit gegaan dat het project schakelklas de Taalvijver wordt gecontinueerd, omvang € 219.000.

Er is 3 fte ingezet op dit project deze medewerkers hebben een vast dienstverband.

Overige baten

In beginsel krimpen deze baten grotendeels mee met de afname van het leerlingaantal.

twee posten wijken hiervan af:

- De overige baten zullen stijgen als gevolg van de verhuur van leegstaande ruimtes aan KOV en BSO.
- Detachering: hier staan de baten geboekt voor de werkzaamheden die Skipov medewerkers verrichten voor SPV met ingang van 2019 wordt deze vergoeding verlaagd als gevolg van efficiëntere werkwijzen.

Er zijn geen ontwikkelingen te verwachten rondom het genereren van derde geldstromen

Personele lasten:

- Salariskosten: op basis van de verdeling van het aantal leerlingen over de leerjaren i.c.m. de prognoses is gekeken hoeveel groepen er gereformeerd moeten worden. Deze daling van het aantal groepen is vertaald in de begroting. het deel wat dan nog overblijft wat niet gekoppeld is aan de groepen vertaald naar een bedrag per leerling
Aangezien de prognose van het leerlingaantal relatief stabiel is is de impact beperkt.
- Als gevolg van het eigenrisicodragerschap voor de verzuimkosten in combinatie met de WWZ hebben we een vervangingspool ongezet met medewerkers met een vast dienstverband. Deze pool is meegenomen in de cijfers
De kosten van de pool zijn berekend op 3,5 verzuim, het werkelijke verzuim bepaald of het budget toereikend is.

Afschrijvingen:

- Het meerjareninvesteringsplan 2019 / 2038 is de basis van de investeringen en afschrijvingen in de meerjarenbegroting.

Huisvestingslasten:

Het meerjarenonderhoudsplan 2019 2038 is de basis voor deze post.

Gemeente Meierijstad heeft in het geldende IHP de volgende posten opgenomen

- Petrus en Paulus, 1,5 mln: onderzoek naar nieuwbouw in 2018, bouwen 2019 realisatie 2020, (realiteit + 1 jr)

In de doorkijk binnen het IHP naar de periode 2020 2024 worden de volgende projecten genoemd:

- Empel: € 2,3 mln. Renovatie in 2021, nog onduidelijk wat gemeente hierin wil doen, volledige kosten meegenomen.
- Antonius: € 1,7 mln. renovatie rond 2022, tot die tijd volledig onderhoud, bij duidelijkheid afbouw scenario mogelijk.
- Nicolaas: € 1,5 mln. nieuwbouw 2023, tot die tijd volledig onderhoud, bij duidelijkheid afbouw scenario mogelijk.
- Bunders: voorbereiden 2020 bouwen 2021, tot er definitief duidelijkheid is alleen noodzakelijk onderhoud uitvoeren.

Een besluit over nieuwbouw of renovatie heeft direct grote impact op de huisvestingslasten (energie, schoonmaak, onderhoud)

Per saldo zal de impact van het bovengenoemde positief zijn voor de exploitatie, hier is echter nog niet op geanticipeerd

Overige instellingslasten:

In het algemeen geldt dat als het leerling aantal daalt met bijvoorbeeld 10% de overige instellingslasten mee kunnen dalen met 6,9%

Vanuit de prestatieboxmiddelen is er geld gereserveerd voor adaptief en gepersonaliseerd onderwijs d.m.v. hard en software er is een stelpost opgenomen onder de rubriek softwarelicentiekosten leermiddelen (overige instellingslasten).

ACTIVA & PASSIVA:

Materiele vaste activa:

De waarde is bepaald op basis van het meerjaren investeringsplan 2018 / 2038.

Vorderingen:

Geen bijzonderheden

Voorzieningen:

De voornaamste voorziening is de voorziening voor onderhoud aan de schoolgebouwen. De dotaties en onttrekkingen zijn opgenomen volgens het MJOP wat jaarlijks op basis van schouwingen wordt geactualiseerd voor de komende 20 jaar.

Kortlopende schulden:

Geen bijzonderheden

Dit tezamen leidt tot de volgende meerjarenbegroting:

CONTINUÏTEITSPARAGRAAF: MEERJARENPECTIEF 2018 - 2023**SKIPOV**

teldatum 1 oktober	2018	2019	2020	2021	2022	2023
directie	9,25	9,25	9,25	9,25	9,25	9,30
onderwijsgevend personeel	140,32	139,32	138,52	143,12	143,12	142,30
onderwijsondersteunend personeel	22,33	22,33	22,33	22,33	22,33	22,30
FTE totaal	171,90	170,90	170,10	174,70	174,70	173,90
totaal aantal leerlingen	2.264	2.270	2.230	2.225	2.220	2.220

	2018	2019	2020	2021	2022	2023
1. Activa						
1.1 Immateriële vaste activa	-	-	-	-	-	-
1.2 Materiële vaste activa	2.128.000	2.032.000	1.880.000	1.722.000	1.600.000	1.600.000
1.3 Financiële vaste activa	-	-	-	-	-	-
Vaste activa	2.128.000	2.032.000	1.880.000	1.722.000	1.600.000	1.600.000
1.4 Voorraden	-	-	-	-	-	-
1.5 Vorderingen	842.000	841.000	835.000	835.000	835.000	835.000
1.6 Effecten	-	-	-	-	-	-
1.7 Liquide middelen	3.470.000	3.224.000	3.425.000	3.647.000	3.616.000	3.583.000
Vlottende activa	4.312.000	4.065.000	4.260.000	4.482.000	4.451.000	4.418.000
Totale Activa	6.440.000	6.097.000	6.140.000	6.204.000	6.051.000	6.018.000
2. Passiva						
2.1 Eigen vermogen	4.084.000	4.084.000	4.084.000	4.084.000	4.084.000	4.084.000
<i>waarvan publiek eigen vermogen</i>	4.084.000	4.084.000	4.084.000	4.084.000	4.084.000	4.084.000
<i>waarvan privaat eigen vermogen</i>	-	-	-	-	-	-
2.2 Voorzieningen	730.000	717.000	765.000	829.000	732.000	699.000
2.3 Langlopende schulden	-	-	-	-	-	-
2.4 Kortlopende schulden	1.626.000	1.296.000	1.291.000	1.291.000	1.235.000	1.235.000
Totale Passiva	6.440.000	6.097.000	6.140.000	6.204.000	6.051.000	6.018.000

	2018	2019	2020	2021	2022	2023
3. Baten						
3.1 Rijksbijdragen	14.002.000	13.838.000	13.850.000	14.162.000	14.162.000	14.092.000
3.2 Overige overh.bijdragen en -subs.	296.000	286.000	280.000	278.000	275.000	275.000
3.3 Coll-,cursus-,les-en examengeld.	-	-	-	-	-	-
3.4 Baten werk i.o.v. derden	-	-	-	-	-	-
3.5 Overige baten	166.000	93.000	138.000	138.000	138.000	138.000
totaal baten	14.464.000	14.217.000	14.268.000	14.578.000	14.575.000	14.505.000
4. Lasten						
4.1 Personeelslasten	11.698.000	11.854.000	11.897.000	12.205.000	12.223.000	12.163.000
4.2 Afschrijvingen	407.000	414.000	422.000	424.000	405.000	395.000
4.3 Huisvestingslasten	1.251.000	1.065.000	1.065.000	1.065.000	1.055.000	1.055.000
4.4 Overige lasten	957.000	884.000	884.000	884.000	892.000	892.000
totaal lasten	14.313.000	14.217.000	14.268.000	14.578.000	14.575.000	14.505.000
Saldo baten en lasten	151.000	-	-	-	-	-
Saldo financiële bedrijfsvoering	-	-	-	-	-	-
Saldo buitengewone baten en lasten	-	-	-	-	-	-
Netto resultaat	151.000	-	-	-	-	-

Analyse van deze gegevens levert de volgende kengetallen voor de toekomst op:

EVALUATIE FINANCIËEL BELEID PRIMAIR ONDERWIJS

SKIPOV

		2018	2019	2020	2021	2022	2023
1. Vermogensbeheer		<i>signaal</i>					
solvabiliteit 2	< 30%	75%	79%	79%	79%	79%	79%
kapitalisatiefactor	37%	43%	42%	42%	42%	39%	39%
kapitalisatiefactor (incl. privaat vermogen)	37%	43%	42%	42%	42%	39%	39%
mogelijk te hoge financiële buffer		n.v.t.	n.v.t.	n.v.t.	n.v.t.	n.v.t.	n.v.t.
2. Budgetbeheer		<i>signaal</i>					
rentabiliteit	< 10%	1,0%	0,0%	0,0%	0,0%	0,0%	0,0%
rentabiliteit (driejaarsgemiddelde)	< 0%	0,5%	0,5%	0,4%	0,0%	0,0%	0,0%
liquiditeit (current ratio)	< 0,75	2,7	3,1	3,3	3,5	3,5	3,5
netto werkkapitaal	< 0%	18,6%	19,5%	20,8%	21,9%	21,0%	21,1%
3. Weerstandsvermogen		<i>signaal</i>					
weerstandvermogen	< 5%	28%	29%	29%	28%	27%	27%
weerstandvermogen PO	< 5% - 20% >	14%	15%	16%	17%	17%	17%
4. Exploitatiekengetallen		<i>benchmark</i>					
rijksbijdragen / totale baten	93,3%	96,8%	97,3%	97,1%	97,1%	97,2%	97,2%
personele lasten/totale baten (max. 90%)	80,4%	80,9%	83,4%	83,4%	83,7%	83,9%	83,9%
materiële lasten/ rijksbijdragen	19,9%	18,7%	17,1%	17,1%	16,8%	16,6%	16,6%
huisvestingsratio (max. 10%)	7,5%	8,8%	7,6%	7,5%	7,4%	7,2%	7,3%
veroudering mat. vaste activa (min. 30%)	36,5%	45,3%	43,1%	39,7%	36,1%	31,6%	31,6%
materiële vaste activa per leerling	€ 1.023	€ 940	€ 895	€ 843	€ 774	€ 749	€ 749
voorziening per leerling	€ 458	€ 322	€ 316	€ 343	€ 373	€ 359	€ 343
baten per leerling (excl. financiële baten)		€ 6.389	€ 6.263	€ 6.398	€ 6.552	€ 7.155	€ 7.121
lasten per leerling (excl. financiële lasten)		€ 6.322	€ 6.263	€ 6.398	€ 6.552	€ 7.155	€ 7.121

De financiële kengetallen laten een min of meer stabiel beeld zien voor de komende jaren, alleen de rentabiliteit daalt. Aangezien de vermogenspositie van Skipov op orde is, is het niet noodzakelijk om substantiële positieve resultaten te realiseren. Dit leidt tot een daling van de rentabiliteit.

De meeste waarden blijven binnen de gestelde signaleringsgrenzen, een uitzondering hierop is de kapitalisatiefactor, deze beweegt echter in de richting van de signaleringsgrens

De exploitatie kengetallen laten een stabiel beeld zien. Een uitzondering hierop vormen de kengetallen met betrekking tot de activa. Deze daling wordt veroorzaakt door de verschuiving van lesmethodes op papier naar digitale lesmethodes die we jaarlijks via licentiekosten betalen. Daarnaast door de geplande vervanging van de touchscreens in 2024 waardoor er tot die tijd jaarlijks wordt afgeboekt zonder dat er vervangende investeringen plaatsvinden.

3.5.3 Belangrijkste risico's en beheersmaatregelen

In deze paragraaf kijken we naar de belangrijkste risico's en beheersmaatregelen van de Skipov. Hierbij wordt de definitie gebruikt dat een risico pas een risico is als de realisatie van de doelstellingen wordt bedreigd.

In het strategisch beleidsplan 2016-2020 heeft Skipov de koers voor de komende jaren bepaald aan de hand van de missie, kernwaarden en visie van de organisatie. Dit is vervolgens vertaald naar vijf thema's met daaraan gekoppeld maatregelen om de doelstellingen per thema te realiseren.

De risico's zijn gekoppeld aan deze thema's en ingedeeld in drie categorieën:

- Beïnvloedbare risico's: interne risico's die ontstaan vanuit de organisatie
- Strategische risico's: risico's die een organisatie accepteert om haar doelstellingen te behalen.
- Externe risico's: risico's die ontstaan vanuit externe ontwikkelingen zonder dat de organisatie hier grip op heeft.

In onderstaand model staan de belangrijkste risico's weergegeven:

Strategische thema's	Type risico	Risico omschrijving	Risico beheersing
Professionele leergemeenschap	Beïnvloedbare risico's	De opbouw van het personeelsbestand van Skipov is vanwege verschillende redenen niet evenwichtig te noemen. Hierbij valt te denken aan: de leeftijdsopbouw, instroom en uitstroom van medewerkers, man vrouw verhouding en de verhouding tussen fulltime en parttime medewerkers	In het integraal personeelsbeleid zijn keuzes gemaakt op het gebied van werving en selectie en loopbaanbeleid om deze situatie indien mogelijk positief te beïnvloeden.
		Op het moment dat een leerkracht niet in staat is zijn of haar eigen werk te doen (als gevolg van verzuim of verlof) moet er per direct een oplossing worden gezocht om het effect op het onderwijs proces zo veel mogelijk te beperken.	Het verzuim als gevolg van ziekte is bij Skipov relatief laag. Om nog meer grip op het verzuim te krijgen is in 2015 de gedragsmatige visie rondom verzuim geïntroduceerd binnen de organisatie. Met ingang van 2016 is Skipov eigenrisicodragers geworden op het gebied van verzuim. dit vergroot de regelruimte binnen het vervangingsbeleid.
		Beschikken over de juiste informatie m.b.t. leerlingen en hun voortgang en ontwikkeling	Werken met bewezen programma om de voortgang van leerlingen te volgen (Pamassys, Zien en Integraal) zorgen dat de medewerkers getraind zijn om met deze programma's te werken.
	Strategische risico's	De aanwezige leerkrachten ontwikkelen en groeien niet mee in het tempo wat de organisatie van hen verwacht. Bijvoorbeeld op het gebied van de stap maken van uitvoerder naar ontwerper of van uitlegger naar coach.	In het integraal personeelsbeleid is zijn duidelijke keuzes gemaakt om de Skipov medewerkers duurzaam inzetbaar te houden. Dit onderwerp komt jaarlijks terug in de gesprekken cyclus. Er zijn faciliteiten gecreëerd voor co-teaching en coaching.
		De leidinggevenden zijn onvoldoende in staat een inspirerende leeromgeving te creëren waarin hun rol meer coach is dan manager en meer cultuurbouwer is dan organisator.	Versterken en onderhouden van de kwaliteit van onze schoolleiders doormiddel van scholing, training en gezamenlijk optrekken. Dit onderdeel komt terug in de gesprekkencyclus.
	Externe risico's	Vervangingsbeleid onder de wet werk en zekerheid.	in combinatie met eigenrisicodragerschap m.b.t. verzuim binnen de kaders van de nieuwe wet beleid opgesteld waardoor we de continuïteit van het onderwijs zo veel mogelijk waarborgen. Binnen dit beleid heeft de vervangingspool een prominente rol.
Lerende cultuur	Beïnvloedbare risico's	Niet geven van voldoende ruimte aan de professionals	Binnen het strategisch beleid en het personeelsbeleid wordt ingestoken op ruimte voor de professional. Ruimte als het gaat om inhoudelijke initiatieven maar ook ruimte met betrekking tot de wijze waarop het werk gepland en verdeeld wordt.
	Strategische risico's	De aanwezige leerkrachten ontwikkelen en groeien niet mee in het tempo wat de organisatie van hen verwacht. Bijvoorbeeld op het gebied van de stap maken van uitvoerder naar ontwerper of van uitlegger naar coach.	Cultuur creëren waarin de reflectieve dialoog over kwaliteit gevoerd wordt. Een kritische houding van de professionele werknemer naar zichzelf en elkaar draagt bij aan een grotere professionele, autonome ontwikkeling. Binnen het personeelsbeleid wordt ingestoken op informeel leren. Informeel leren is leren in de context van de werkplek. Er is sprake van een directe relatie van het geleerde met de dagelijkse praktijk en het heeft betrekking op vak-inhoud, vakdidactiek, of het leren door leerlingen. Medewerkers worden betrokken bij het doel, de inhoud, opzet en invulling van professionalisering
	Externe risico's	Is het vak van leerkracht in het primair onderwijs interessant genoeg om de mensen met de competenties die wij vragen aan te trekken en te behouden	Medewerkers de kans zich te blijven ontwikkelen door middel van scholing of informeel leren. Daarnaast de professional invloed te geven op de invulling van hun eigen werk en werkomgeving.

Strategische thema's	Type risico	Risico omschrijving	Risico beheersing
Inspirerend partnerschap	Beinvloedbare risico's	De aanwezige expertise binnen het samenwerkingsverband wordt nog onvoldoende ingezet binnen de aangesloten scholen	Vanuit de ledenvergadering van het samenwerkingsverband aansturen om meer samenwerking en kennisdeling.
	Strategische risico's	Omslag maken van het zien van ouders als afnemers naar ouders als partners en mede deskundigen in de begeleiding van hun kind. Educatief partnerschap.	Investeren in de kwaliteit van onze communicatie met elkaar en de educatieve partners. Aantrekken van externe deskundigheid om deze vaardigheden te vergroten.
	Externe risico's	Met ingang van 1 augustus 2014 is passend onderwijs ingevoerd. Hiermee is de school verantwoordelijk geworden om de basisondersteuning te garanderen. Met het uiteindelijke doel om alle kinderen passend onderwijs te bieden waarbij thuis nabijheid de voorkeur heeft.	Opstellen van een gezamenlijk beleidsplan in samenwerking met de schooldirecteuren en de interbegeleiders. Aantrekken van extra expertise op de deelgebieden waar dit het hardst nodig is. Ondersteunen van scholen om dit beleid uit te voeren en de resultaten van dit beleid monitoren.
Rijke leeromgeving	Beinvloedbare risico's	Voldoende investeringsruimte t.b.v. de leeromgeving	Er is een meerjarig investeringsplan opgesteld (gekoppeld aan de schoolplannen) wat jaarlijks wordt besproken met de directeuren en wordt bijgewerkt.
	Strategische risico's	Integreren van de rol van ICT binnen het curriculum	Door training coaching en ondersteuning leerkrachten in staat stellen mee te kunnen groeien met de ontwikkelingen die de leerlingen doormaken op dit gebied.
	Externe risico's	Onvoldoende aanbod van inhoud i.v.m. de beperktheid van het Nederlandse taalgebied en de positie van uitgeverijen.	Monitoren van ontwikkelingen in de markt, en eventueel de horizon verbreden.
Kwaliteitszorg	Beinvloedbare risico's	Beschikken over de juiste informatie m.b.t. leerlingen om het totale leren zichtbaar te maken.	Werken met bewezen programma om de voortgang van leerlingen te volgen (Pamassys, Zien en Integraal) zorgen dat de medewerkers getraind zijn om met deze programma's te werken.
		Hebben we een volledig beeld van onze eigen kwaliteit en hoe voorkomen we blinde vlekken op dit gebied en zorgen we ervoor niet te veel naar binnen gericht te raken.	Het organiseren van een kritische vriend van buiten de organisatie die de kwaliteitszorg op de scholen doormeent. Dit moet gebeuren in een lerende cultuur.
	Strategische risico's	De cultuuromslag bewerkstelligen om over te gaan op een cultuur waarin reflectie op de groei van het leren als vanzelfsprekend wordt ervaren.	Medewerkers meenemen in en betrekken bij de ontwikkeling van visie vorming op schoolniveau. Daarnaast het creëren van een cultuur waarin het niet gaat om afkinken en afrekenen maar om vonken en versterken.
Overig	Beinvloedbare risico's	Beschikken over de juiste informatie op het gewenste moment om te anticiperen op ontwikkelingen.	Op orde hebben van de AO/IC. Zelf de personele, financiële en leerling administratie uitvoeren. Medewerkers met volgende kennis en ervaring in huis hebben en deskundigheid op niveau houden.
		Hoe zorgen we ervoor dat onze schoolgebouwen passend blijven bij de realisatie van onze doelen.	De algehele staat van het onderhoud van de schoolgebouwen is goed. Het meerjarig onderhoudsplan voor de komende 20 jaar laat zien dat de vergoeding vanuit het rijk toereikend is. Daarnaast wordt het onderhoudsplan met ingang van 2015 integraal bekijken om te zien of door beperkte investeringen het gebruikersgemak bevordert terwijl de onderhoudskosten op lange termijn verlaagd worden.
		Hoe zorgen we ervoor dat de kosten van leegstaande lokalen (als gevolg van krimp) in de perken worden gehouden.	In kaart brengen van de overbemetering per school, dit vervolgens bespreken met de directeur in verband met de bewustwording. In samenspraak met de school kijken welke gebouwdelen / clusters van lokalen niet meer gebruikt hoeven te worden. Doormiddel van beperkte ingrepen kunnen deze ruimtes tot zelfstandig verhuurbare ruimtes worden aanpast zodat wij deze ruimtes in overleg met de gemeente kunnen onttrekken aan de onderwijs bestemming.
	Externe risico's	Als gevolg van met name demografische ontwikkelingen daalt het aantal leerlingen op de Skipov scholen.	Inzichtelijk maken van de prognoses op basis van verschillende bronnen. Deze aantallen meerjarig inzichtelijk maken voor de scholen en vroegtijdig bespreken met de directeur hoe hierop geanticipeerd kan worden. Hierbij worden meerdere scenario's besproken.
		Het ministerie evalueert de wijze waarop het primair onderwijs bekostigt wordt constant. Hier komen geregeld wijzigingen uit naar voren die een directie impact hebben op de bedrijfsvoering. Richting de toekomst valt te denken aan de volgende punten; t-1 systematiek, gewichtenregeling, GGL systematiek of de kleine scholen toeslag.	Investeren op het gebied van professionalisering van de bedrijfsvoering (scholing, administratieve systemen en ICT infrastructuur) met het doel het inzicht in de eigen organisatie te vergroten. Permanent op de hoogte blijven van ontwikkelingen op dit gebied middels voortlichting van het ministerie, de po raad en andere werkgeversorganisaties. Vroegtijdig verankeren van ontwikkelingen in de begroting en beleidsstukken waardoor tijdig geanticipeerd kan worden. Tenslotte beperkte flexibiliteit creëren waardoor adequaat anticiperen mogelijk wordt.

Risicobeheersing is een continu proces binnen de organisatie. Twee keer per jaar, rondom het opstellen van de jaarrekening en de begroting, wordt er nadrukkelijk stilgestaan bij dit thema. De volgende vragen worden dan beantwoord: is de bestaande risico inventarisatie nog volledig, zijn er risico's waarvan de impact is gewijzigd en zijn de beheersmaatregelen nog toereikend. Elke vier jaar bij het herijken van de strategische richting de analyse grootschalig aangepast zodat deze aansluit bij de nieuwe koers. De komende jaren zijn geen wijzigingen te verwachten met betrekking tot de hierboven beschreven werkwijze. Wijzigingen die zich voorgedaan hebben in 2018 hebben betrekking het stabiliseren van het leerlingaantal en een mogelijk leraren tekort. Als gevolg van deze ontwikkelingen is besloten om de flexibele schil af te bouwen en meer leerkrachten vast aan de organisatie te binden. .

4 Ondertekening raad van toezicht en raad van bestuur

De heer B.J.D.M. Tomas <i>Voorzitter raad van bestuur</i>	De heer M. de Louw <i>Voorzitter raad van toezicht</i>

De heer P. van Dieperbeek <i>Plaatsvervangend voorzitter raad van toezicht</i>	Mevrouw C. van Bussel <i>Lid raad van toezicht</i>

Mevrouw S. van de Berg <i>Lid raad van toezicht</i>	Mevrouw R. Hermes <i>Lid raad van toezicht</i>

B Jaarrekening

Grondslagen

1. Algemene toelichting

Activiteiten van het bevoegd gezag

De activiteiten van Skipov basisonderwijs bestaan uit het verzorgen van primair onderwijs in de regio Veghel.

Continuïteit

Het eigen vermogen van Skipov basisonderwijs bedraagt per 31 december 2018 € 4.084.000 positief.

De in de onderhavige jaarrekening gehanteerde grondslagen van waardering en resultaatbepaling zijn dan ook gebaseerd op de veronderstelling van continuïteit van de stichting.

Vestigingsadres, rechtsvorm en inschrijfnummer handelsregister

Skipov basisonderwijs is feitelijk gevestigd op Stadhuisplein 98, 5461 KS te Veghel en is ingeschreven bij het handelsregister onder nummer 41080082.

Gebruik van schattingen

Bij toepassing van de grondslagen en regels voor het opstellen van de jaarrekening vormt de leiding van Skipov basisonderwijs zich verschillende oordelen en schattingen die essentieel kunnen zijn voor de in de jaarrekening opgenomen bedragen. Indien het voor het geven van het in artikel 2:362 lid 1 BW vereiste inzicht noodzakelijk is, is de aard van deze oordelen en schattingen inclusief de bijbehorende veronderstellingen opgenomen bij de toelichting op de desbetreffende jaarrekeningposten.

Verbonden partijen

Als verbonden partij worden alle rechtspersonen aangemerkt waarover overheersende zeggenschap, gezamenlijke zeggenschap of invloed van betekenis kan worden uitgeoefend. Ook rechtspersonen die overwegende zeggenschap kunnen uitoefenen worden aangemerkt als verbonden partij. Ook de statutaire directieleden, andere sleutelfunctionarissen in het management van Skipov basisonderwijs of de moedermaatschappij van Skipov basisonderwijs en nauwe verwanten zijn verbonden partijen.

Transacties van betekenis met verbonden partijen worden toegelicht voor zover deze niet onder normale marktvoorwaarden zijn aangegaan. Hiervan wordt toegelicht de aard en de omvang van de transactie en andere informatie die nodig is voor het verschaffen van het inzicht.

Toelichting op het kasstroomoverzicht

Het kasstroomoverzicht is opgesteld volgens de indirecte methode. De geldmiddelen in het kasstroomoverzicht bestaan uit de liquide middelen. Ontvangsten en uitgaven uit hoofde van interest zijn opgenomen onder de kasstroom uit operationele activiteiten.

2. Algemene grondslagen

Algemeen

De (geconsolideerde) jaarrekening is opgesteld in overeenstemming met de richtlijnen van de Regeling jaarverslaggeving onderwijs (Rjo), de verslaggevingsvoorschriften en bepalingen zoals weergegeven in Boek 2 titel 9 van het Burgerlijk Wetboek en de Richtlijnen voor de Jaarverslaggeving (RJ), waaronder Richtlijn 660 Onderwijsinstellingen.

Activa en verplichtingen worden in het algemeen gewaardeerd tegen de verkrijgings- of vervaardigingsprijs of de actuele waarde. Indien geen specifieke waarderingsgrondslag is vermeld vindt waardering plaats tegen de verkrijgingsprijs.

Vergelijking met voorgaand jaar

De gehanteerde grondslagen van waardering en van resultaatbepaling zijn ongewijzigd gebleven ten opzichte van het voorgaande jaar, met uitzondering van de toegepaste stelsel- en schattingswijzigingen zoals opgenomen in de desbetreffende paragrafen.

Leasing

Bij de stichting kunnen er leasecontracten bestaan waarbij een groot deel van de voor- en nadelen die aan de eigendom verbonden zijn, niet bij de stichting ligt. Deze leasecontracten worden verantwoord als operationele leasing. Leasebetalingen worden, rekening houdend met ontvangen vergoedingen van de lessor, op lineaire basis verwerkt in de winst-en-verliesrekening over de looptijd van het contract.

Financiële instrumenten

De effecten opgenomen onder de financiële vaste activa en de vlottende activa, voor zover deze betrekking hebben op de handelsportefeuille of met betrekking tot eigen-vermogensinstrumenten buiten de handelsportefeuille, alsmede derivaten met een onderliggende beursgenoteerde waarde, worden gewaardeerd tegen de reële waarde. Alle overige in de balans opgenomen financiële instrumenten zijn gewaardeerd tegen de (geamortiseerde) kostprijs.

De reële waarde is het bedrag waarvoor een actief kan worden verhandeld of een passief kan worden afgewikkeld tussen ter zake goed geïnformeerde partijen, die tot een transactie bereid en onafhankelijk van elkaar zijn. Indien niet direct een betrouwbare reële waarde is aan te wijzen, wordt de reële waarde benaderd door deze af te leiden uit de reële waarde van bestanddelen of van een soortgelijk financieel instrument, of met behulp van waarderingmodellen en waarderingstechnieken. Hierbij wordt gebruikgemaakt van recente gelijksoortige 'at arm's length'-transacties, van de DCF-methode (contante waarde van kasstromen) en/of van optiewaarderingsmodellen, rekening houdend met specifieke omstandigheden.

Rapporteringvaluta

De in de jaarrekening opgenomen bedragen luiden in euro's.

Verslaggevingsperiode

Deze jaarrekening is opgesteld uitgaande van een verslaggevingsperiode van een kalenderjaar.

3. Grondslagen voor waardering van activa en passiva

Materiële vaste activa

Materiële vaste activa worden gewaardeerd tegen verkrijgings- of vervaardigingsprijs inclusief direct toerekenbare kosten, onder aftrek van lineaire afschrijvingen gedurende de verwachte toekomstige gebruiksduur en bijzondere waardeverminderingen.

Subsidies op investeringen worden in mindering gebracht op de verkrijgings- of vervaardigingsprijs van de activa waarop de subsidies betrekking hebben.

Bijzondere waardeverminderingen van vaste activa

De stichting beoordeelt op iedere balansdatum of er aanwijzingen zijn dat een vast actief aan een bijzondere waardevermindering onderhevig kan zijn. Indien dergelijke indicaties aanwezig zijn, wordt de realiseerbare waarde van het actief vastgesteld. Indien het niet mogelijk is de realiseerbare waarde voor het individuele actief te bepalen, wordt de realiseerbare waarde bepaald van de kasstroomgenererende eenheid waartoe het actief behoort.

Van een bijzondere waardevermindering is sprake als de boekwaarde van een actief hoger is dan de realiseerbare waarde; de realiseerbare waarde is de hoogste van de opbrengstwaarde en de bedrijfswaarde. Een bijzonder-waardeverminderingverlies wordt direct als last verwerkt in de winst-en-verliesrekening onder gelijktijdige verlaging van de boekwaarde van het betreffende actief.

De opbrengstwaarde wordt in eerste instantie ontleend aan een bindende verkoopovereenkomst; als die er niet is, wordt de opbrengstwaarde bepaald met behulp van de actieve markt waarbij normaliter de gangbare biedprijs geldt als marktprijs. De in aftrek te brengen kosten bij het bepalen van de opbrengstwaarde zijn gebaseerd op de geschatte kosten die rechtstreeks kunnen worden toegerekend aan de verkoop en nodig zijn om de verkoop te realiseren.

Voor de bepaling van de bedrijfswaarde wordt een inschatting gemaakt van de toekomstige netto kasstromen bij voortgezet gebruik van het actief / de kasstroomgenererende eenheid; vervolgens worden deze kasstromen contant gemaakt waarbij een disconteringsvoet wordt gehanteerd. De disconteringsvoet geeft geen risico's weer waarmee in de toekomstige kasstromen al rekening is gehouden.

Indien wordt vastgesteld dat een bijzondere waardevermindering die in het verleden verantwoord is, niet meer bestaat of is afgenomen, dan wordt de toegenomen boekwaarde van de desbetreffende activa niet hoger gesteld dan de boekwaarde die bepaald zou zijn indien geen bijzondere waardevermindering voor het actief zou zijn verantwoord. Een bijzondere waardevermindering van goodwill wordt niet teruggenomen.

Vorderingen

Vorderingen worden bij eerste verwerking gewaardeerd tegen de reële waarde van de tegenprestatie. Handelsvorderingen worden na eerste verwerking gewaardeerd tegen de geamortiseerde kostprijs. Als de ontvangst van de vordering is uitgesteld op grond van een verlengde overeengekomen betalingstermijn wordt de reële waarde bepaald aan de hand van de contante waarde van de verwachte ontvangsten en worden er op basis van de effectieve rente rente-inkomsten ten gunste van de winst-en-verliesrekening gebracht. Voorzieningen wegens oninbaarheid worden in mindering gebracht op de boekwaarde van de vordering.

Liquide middelen

Liquide middelen bestaan uit kas, banktegoeden en deposito's met een looptijd korter dan twaalf maanden. Rekening-courantschulden bij banken zijn opgenomen onder schulden aan kredietinstellingen onder kortlopende schulden. Liquide middelen worden gewaardeerd tegen nominale waarde.

Eigen vermogen

De algemene reserve vormt een buffer ter waarborging van de continuïteit van het bevoegd gezag. Deze wordt opgebouwd uit de resultaatbestemming van overschotten welke ontstaan uit het verschil tussen de toegerekende baten en lasten. In geval van een tekort wordt dit resultaat ten laste van de algemene reserve gebracht. De algemene reserve wordt beschouwd als publieke middelen.

Voorzieningen

Voorzieningen worden gevormd voor in rechte afdwingbare of feitelijke verplichtingen die op de balansdatum bestaan, waarbij het waarschijnlijk is dat een uitstroom van middelen noodzakelijk is en waarvan de omvang op betrouwbare wijze is te schatten.

De voorzieningen worden gewaardeerd tegen de beste schatting van de bedragen die noodzakelijk zijn om de verplichtingen per balansdatum af te wikkelen. Pensioenvoorzieningen worden gewaardeerd op basis van actuariële grondslagen. De overige voorzieningen worden gewaardeerd tegen de nominale waarde van de uitgaven die naar verwachting noodzakelijk zijn om de verplichtingen af te wikkelen, tenzij anders vermeld.

Wanneer de verwachting is dat een derde de verplichtingen vergoedt, en wanneer het waarschijnlijk is dat deze vergoeding zal worden ontvangen bij de afwikkeling van de verplichting, dan wordt deze vergoeding als een actief in de balans opgenomen.

Pensioenen:

De stichting heeft één pensioenregeling. Dit betreft een Nederlandse regeling welke wordt gefinancierd door afdrachten aan pensioenuitvoerders, te weten het bedrijfstakpensioenfonds ABP. De pensioenverplichtingen worden gewaardeerd volgens de 'verplichting aan de pensioenuitvoerder benadering'. In deze benadering wordt de aan de pensioenuitvoerder te betalen premie als last in de staat van baten en lasten verantwoord.

De stichting heeft geen verplichtingen tot het voldoen van aanvullende bijdragen in geval van tekorten bij ABP, anders dan het effect van hogere toekomstige premies. Daarom zijn alleen de verschuldigde premies tot en met het einde van het boekjaar verantwoord in de jaarrekening.

Per 31 december 2018 heeft dit pensioenfonds een dekkingsgraad van 97,0%.

Voorziening groot onderhoud:

De voorziening voor de gelijkmatige verdeling van onderhoudslasten voor de gebouwen wordt bepaald op basis van te verwachten kosten over een reeks van jaren op basis van een onderhoudsplan. De voorziening wordt lineair opgebouwd. De voorziening wordt gewaardeerd tegen nominale waarde. Het uitgevoerde onderhoud wordt ten laste van deze voorziening gebracht.

Voorziening jubilea:

Er is een voorziening opgenomen voor verplichtingen uit hoofde van toekomstige uitkeringen bij 25-jarig respectievelijk 40-jarig dienstverband van medewerkers. De voorziening is opgenomen tegen een normbedrag van € 700 per fte.

Voorziening loondoorbetaling bij ziekte:

De voorziening vanwege loondoorbetaling bij ziekte wordt gevormd voor op balansdatum bestaande verplichtingen tot het in de toekomst doorbetalen van beloningen aan personeelsleden die op balansdatum naar verwachting blijvend of geheel niet in staat zijn om werkzaamheden te verrichten door ziekte of arbeidsongeschiktheid. In deze voorziening zijn tevens begrepen eventuele ontslagvergoedingen te betalen aan deze personeelsleden. De voorziening loondoorbetaling bij ziekte wordt opgenomen tegen de contante waarde van de verwachte loondoorbetalingen gedurende het dienstverband.

Kortlopende schulden

Kortlopende schulden worden bij de eerste verwerking gewaardeerd tegen reële waarde. Kortlopende schulden worden na eerste verwerking gewaardeerd tegen geamortiseerde kostprijs, zijnde het ontvangen bedrag rekening houdend met agio of disagio en onder aftrek van transactiekosten. Dit is meestal de nominale waarde.

Overlopende passiva

De overlopende passiva betreffen vooruit ontvangen bedragen die aan opvolgende perioden worden toegerekend en nog te betalen bedragen voor zover ze niet onder andere kortlopende schulden zijn te plaatsen.

4. Grondslagen voor bepaling van het resultaat

Algemeen

Het resultaat wordt bepaald als het verschil tussen de baten en alle hiermee verbonden, aan het verslagjaar toe te rekenen lasten. De baten en lasten worden toegerekend aan de verslagperiode waarop ze betrekking hebben.

Rijksbijdragen

Onder de Rijksbijdragen OCW/EZ worden de vergoedingen voor de exploitatie opgenomen verstrekt door het Ministerie OCW/EZ. Tevens worden hier de door het samenwerkingsverband ontvangen doorbetalingen van de Rijksbijdrage verantwoord.

De ontvangen (normatieve) Rijksbijdragen en de niet geoormerkte OCW-subsidies (vrij besteedbare doelsubsidies zonder verrekeningsclausule) worden in het waarop de toekenning betrekking hebben volledig verwerkt als bate in de staat van baten en lasten.

Geoormerkte OCW-subsidies met een vrij besteed overschot (doelsubsidies waarbij het overschot geen verrekeningsclausule heeft) worden ten gunste van de staat van baten en lasten verantwoord naar rato van de voortgang van de gesubsidieerde activiteiten. Het deel van de subsidies waarvoor nog geen activiteiten zijn verricht per balansdatum worden verantwoord onder de overlopende passiva.

Geoormerkte OCW-subsidies (doelsubsidies met verrekeningsclausule) worden ten gunste van de staat van baten en lasten verantwoordt in het jaar waarvan de gesubsidieerde lasten komen. Niet bestede middelen worden verantwoord onder de overlopende passiva zolang de bestedingstermijn niet is verlopen. Niet bestede middelen worden verantwoord onder de kortlopende schulden zodra de bestedingstermijn is verlopen op balansdatum.

Overige overheidsbijdragen

Onder de overige overheidsbijdragen worden de vergoedingen opgenomen verstrekt door de Gemeente, Provincie of andere overheidsinstellingen. De overige overheidsbijdragen worden toegerekend aan het verslagjaar waarop ze betrekking hebben.

Overige baten

Onder de overige baten worden de vergoedingen opgenomen die niet verstrekt zijn door het Ministerie van OCW/EZ, Gemeenten, Provincies of andere overheidsinstellingen. De overige baten worden toegerekend aan het verslagjaar waarop ze betrekking hebben.

Personeelsbeloningen

Lonen, salarissen en sociale lasten worden op grond van de arbeidsvoorwaarden verwerkt in de winst-en-verliesrekening voor zover ze verschuldigd zijn aan werknemers respectievelijk de belastingautoriteit.

Skipov basisonderwijs heeft alle pensioenregelingen verwerkt volgens de verplichtingenbenadering. De over het verslagjaar verschuldigde premie wordt als last verantwoord. Mutaties in de pensioenvoorziening worden ook in de winst-en-verliesrekening verwerkt. Zie ook de grondslagen voor waardering van activa en passiva, bij Pensioenvoorziening.

Afschrijvingen op immateriële en materiële vaste activa

Immateriële vaste activa inclusief goodwill en materiële vaste activa worden vanaf het moment van gereedheid voor ingebruikneming afgeschreven over de verwachte toekomstige gebruiksduur van het actief. Over terreinen en vastgoedbeleggingen wordt niet afgeschreven

Indien een schattingswijziging plaatsvindt van de toekomstige gebruiksduur, dan worden de toekomstige afschrijvingen aangepast.

Boekwinsten en -verliezen uit de incidentele verkoop van materiële vaste activa zijn begrepen onder de afschrijvingen.

Financiële baten en lasten

Rentebaten en rentelasten worden tijdsevenredig verwerkt, rekening houdend met de effectieve rentevoet van de desbetreffende activa en passiva. Bij de verwerking van de rentelasten wordt rekening gehouden met de verantwoorde transactiekosten op de ontvangen leningen.

5. Grondslagen voor het kasstroomoverzicht

Het kasstroomoverzicht wordt opgesteld volgens de indirecte methode. Bij deze methode wordt het nettoresultaat aangepast voor posten van de staat van baten en lasten die geen invloed hebben op ontvangsten en uitgaven in het verslagjaar, mutaties in de balansposten en posten van de staat van baten en lasten waarvan de ontvangsten en uitgaven niet worden beschouwd als behorende tot de operationele activiteiten.

De geldmiddelen in het kasstroomoverzicht bestaan uit liquide middelen en vlottende effecten. De effecten kunnen worden beschouwd als zeer liquide beleggingen.

Balans na resultaatbestemming per 31-12-2018

	31-12-2018 € (x1.000)	31-12-2017 € (x1.000)
ACTIVA		
<i>Vaste activa</i>		
Immateriële vaste activa	-	-
Materiële vaste activa	2.128	2.086
Financiële vaste activa	-	-
Totaal vaste activa	2.128	2.086
<i>Vlottende activa</i>		
Vorraden	-	-
Vorderingen	842	849
Effecten	-	-
Liquide middelen	3.470	3.038
Totaal vlottende activa	4.312	3.887
TOTAAL ACTIVA	6.440	5.973
PASSIVA		
Eigen vermogen	4.084	3.932
Voorzieningen	730	723
Langlopende schulden	-	-
Kortlopende schulden	1.626	1.318
TOTAAL PASSIVA	6.440	5.973

Staat van baten en lasten 2018

	Realisatie 2018 € (x1.000)	Begroting 2018 € (x1.000)	Realisatie 2017 € (x1.000)
BATEN			
Rijksbijdragen	14.002	13.045	13.677
Overheidsbijdragen en -subsidies overige overheden	296	286	273
College-, cursus-, les- en examengelden	-	-	-
Baten werk in opdracht van derden	-	-	-
Overige baten	166	152	202
Totaal baten	14.464	13.483	14.152
LASTEN			
Personeelslasten	11.698	11.203	11.432
Afschrijvingen	407	395	498
Huisvestingslasten	1.251	1.062	1.293
Overige lasten	957	823	879
Totaal lasten	14.313	13.483	14.102
Saldo baten en lasten	151	-	50
FINANCIËLE BATEN EN LASTEN			
Resultaat	151	-	50
Belastingen	-	-	-
Resultaat deelnemingen	-	-	-
Resultaat na belastingen	151	-	50
Resultaat aandeel van derden	-	-	-
Nettoresultaat	151	-	50
Buitengewoon resultaat	-	-	-
Totaal resultaat	151	-	50

Kasstroomoverzicht 2018

	Realisatie 2018 € (x1.000)	Realisatie 2017 € (x1.000)
Kasstroom uit operationele activiteiten		
Resultaat uit gewone bedrijfsuitoefening	151	-4
Aanpassingen voor aansluiting bedrijfsresultaat		
- Afschrijvingen	407	498
- Mutaties voorzieningen	7	375
	<u>414</u>	<u>873</u>
Veranderingen in vlottende middelen		
- Vorderingen (-/-)	-7	-130
- Schulden	308	-727
	<u>315</u>	<u>-597</u>
Ontvangen interest	-	-
Betaalde interest (-/-)	-	-
	<u>-</u>	<u>-</u>
Kasstroom uit operationele activiteiten	<u><u>880</u></u>	<u><u>272</u></u>
Kasstroom uit investeringsactiviteiten		
Investerings in immateriële vaste activa (-/-)	<u>449</u>	<u>713</u>
Totaal kasstroom uit investeringsactiviteiten	<u><u>-449</u></u>	<u><u>-713</u></u>
Kasstroom uit financieringsactiviteiten		
Nieuw opgenomen leningen	-	-
Aflossing langlopende schulden (-/-)	-	-
	<u>-</u>	<u>-</u>
Totaal kasstroom uit financieringsactiviteiten	<u><u>-</u></u>	<u><u>-</u></u>
Overige balansmutaties	-	-
Mutatie liquide middelen	431	-441

Toelichting behorende tot de balans

ACTIVA

	Aanschafprijs	Cumulatieve afschrijvingen en waardevermin- deringen	Boekwaarde 01-01-2018	Investerings	Desinvesteringen	Afschrijvingen	Desinvesteringen aanschafwaarde afgeschreven activa	Desinvesteringen cumulatieve afschr afgeschreven activa	Aanschafprijs	Cumulatieve afschrijvingen en waardevermin- deringen	Boekwaarde 31-12-2018
Materiële vaste activa	€ (x1.000)	€ (x1.000)	€ (x1.000)	€ (x1.000)	€ (x1.000)	€ (x1.000)			€ (x1.000)	€ (x1.000)	€ (x1.000)
Gebouwen en terreinen	338	179	159	-		12			338	191	147
Inventaris en apparatuur	4.154	2.275	1.879	422	9	377	543	543	4.033	2.118	1.915
Andere vaste bedrijfsmiddelen	117	69	48	27		9	29	29	115	49	66
Totaal materiële vaste activa	4.609	2.523	2.086	449	9	398	572	572	4.486	2.358	2.128

Vervolg Toelichting behorende tot de balans

	31-12-2018 € (x1.000)	31-12-2017 € (x1.000)
ACTIVA		
Vorderingen		
Debiteuren	9	43
OCW / LNV	656	692
Overige overheden	-	-
Overige vorderingen	1	-
Overlopende activa		
- Vooruitbetaalde kosten	103	114
- Vooruitbetaalde investeringen duurzaamheid	73	-
Totaal overlopende activa	176	114
Totaal vorderingen	842	849
	31-12-2018 € (x1.000)	31-12-2017 € (x1.000)
Liquide middelen		
Kasmiddelen	2	3
Tegoeden op bank- en girorekeningen	3.468	3.035
Totaal liquide middelen	3.470	3.038

Vervolg Toelichting behorende tot de balans

	Stand per 01-01-2018	Resultaat	Overige mutaties	Stand per 31-12-2018
PASSIVA				
Eigen vermogen				
Algemene reserve	3.932	152	-	4.084
Totaal eigen vermogen	3.932	152	-	4.084

	Stand per 01-01-2018	Dotaties	Onttrekkingen	Vrijval	Rente mutatie (bij contante waarde)	Stand per 31-12-2018
Voorzieningen						
Personeelsvoorzieningen						
- <i>Jubilea</i>	112	4	-	-	-	116
- <i>Doorbetaling ziekte</i>	-	-	-	-	-	-
Onderhoudsvoorziening	611	200	197	-	-	614
Totaal voorzieningen	723	204	197	-	-	730

Voorzieningen	Kortlopend deel < 1 jaar	Langlopend deel > 1 jaar
Personeelsvoorzieningen	-	-
Onderhoudsvoorziening	186	428
	186	428

Vervolg Toelichting behorende tot de balans

	31-12-2018 € (x1.000)	31-12-2017 € (x1.000)
Kortlopende schulden		
Crediteuren	244	101
Schulden aan OCW	20	-
Belastingen en premies sociale verzekeringen		
- <i>Loonheffing</i>	426	391
- <i>Participatiefonds</i>	28	46
- <i>Vervangingsfonds</i>	1	3
- <i>Overige belastingen</i>	-	-
	<hr/>	<hr/>
Totaal belastingen en premies sociale verzekeringen	455	440
Schulden ter zake van pensioenen	131	127
Overige kortlopende schulden	250	122
De overlopende passiva		
- <i>Vooruitontvangen ouderbijdragen</i>	52	45
- <i>Vooruitontvangen activiteiten gelden</i>	56	46
- <i>Vooruitontvangen nieuwbouw gelden</i>	-	1
- <i>Vooruitontvangen doelsubsidies OCW</i>	-	60
- <i>Kortlopend deel voorzieningen</i>	-	-
- <i>Vakantiegeld</i>	359	334
- <i>Overige</i>	59	42
	<hr/>	<hr/>
Overlopende passiva	526	528
Kortlopende schulden, totaal	<hr/> 1.626	<hr/> 1.318

Niet uit de balans blijvende verplichtingen

Meerjarige financiële verplichtingen

Huurovereenkomst:

1. Door Skipov is een huurovereenkomst afgesloten ten behoeve van kantoorruimte van het stafkantoor die loopt tot december 2023.
De jaarlijkse verplichting bedraagt afgerond € 72.000,-- per jaar.
2. Door Skipov is een huurovereenkomst afgesloten met de heer B. Tomas ten behoeve van een werkplaats die loopt tot 1 maart 2022. De jaarlijkse verplichting bedraagt afgerond € 9.900,-- per jaar. Begin 2016 heeft een externe makelaar onderzoek gedaan naar de marktconformiteit van de huurprijs en onderzocht of er betere alternatieven beschikbaar zijn. De prijs bleek marktconform en er waren op dat moment geen betere opties beschikbaar.

Leaseverplichtingen:

1. Door Skipov is een leaseovereenkomst afgesloten voor kopieerapparatuur, De overeenkomst loopt tot 30 juni 2024.
De kosten bedragen afgerond € 27.000,-- per jaar, het werkelijke verbruik wordt o.b.v. nacalculatie afgerekend.

Overige meerjarige financiële verplichtingen:

1. Raamovereenkomst voor de levering van het Onderwijs Leer Pakket met Reinders, looptijd t/m 29-02-2020, met twee maal een optie om het contract met een jaar te verlengen
2. Raamovereenkomst voor schoonmaakwerkzaamheden met IBN groep, looptijd t/m 1-4-2019
3. Raamovereenkomst voor de levering van elektra met DVEP, looptijd t/m 31-12-2020
4. Raamovereenkomst voor de levering van gas met Eneco, looptijd t/m 31-12-2020
5. Raamovereenkomst voor de levering van meubilair met Eromes Marko, looptijd t/m 31-01-2020
6. Raamovereenkomst voor de levering van touchscreens met Odin Onderwijs (Heutink), looptijd t/m 30-06-2020
7. Raamovereenkomst voor de levering van ICT hardware met Bechtle en Infotheek, looptijd t/m 30-06-2020

Toelichting behorende tot de staat van baten en lasten

	2018 € (x1.000)	Begroting 2018 € (x1.000)	2017 € (x1.000)
BATEN			
Rijksbijdragen			
Rijksbijdragen OCW/EZ			
- OCW personeel	9.380	8.814	9.242
- OCW personeel en arbeidsmarkt	1.674	1.406	1.457
- OCW prestatiebox	395	390	364
- OCW materiele instandhouding	1.869	1.860	1.916
- OCW overig	154	73	116
	<u>13.472</u>	<u>12.543</u>	<u>13.095</u>
Totaal rijksbijdragen OCW/EZ	13.472	12.543	13.095
Ontvangen doorbetalingen rijksbijdrage SWV	530	502	582
	<u>530</u>	<u>502</u>	<u>582</u>
Totaal rijksbijdragen	<u>14.002</u>	<u>13.045</u>	<u>13.677</u>
Overige overheidsbijdragen en -subsidies			
Gemeentelijke bijdrage			
- Bijdrage educatie	267	247	241
- Bijdrage overig	29	39	32
	<u>296</u>	<u>286</u>	<u>273</u>
Totaal gemeentelijke bijdrage	296	286	273
Overige overheidsbijdragen en -subsidies	-	-	-
	<u>-</u>	<u>-</u>	<u>-</u>
Totaal overige overheidsbijdragen en -subsidies	<u>296</u>	<u>286</u>	<u>273</u>
Overige baten			
Verhuur	80	70	88
Detachering personeel	58	56	56
Sponsoring		-	1
Ouderbijdragen		-	-
Overige	28	26	57
	<u>166</u>	<u>152</u>	<u>202</u>
Totaal overige baten	<u>166</u>	<u>152</u>	<u>202</u>

Vervolg Toelichting behorende tot de staat van baten en lasten

	2018 € (x1.000)	Begroting 2018 € (x1.000)	2017 € (x1.000)
LASTEN			
Personeelslasten			
Lonen en salarissen			
- Brutolonen en salarissen	8.761	8.263	8.329
- Sociale lasten	1.146	1.081	1.062
- Pensioenpremies	1.143	1.078	1.110
Totaal lonen en salarissen	11.050	10.422	10.501
Overige personele lasten			
- Dotaties personele voorzieningen	5	-	9
- Vrijval personele voorzieningen	-	-	-58
- Extern personeel algemeen	197	189	184
- Extern personeel payroll	203	248	424
- Extern personeel vervangingen	16	-	166
- Nascholing	259	217	236
- Overig	103	127	68
Totaal overige personele lasten	783	781	1.029
Af: uitkeringen	135	-	98
Totaal personele lasten	11.698	11.203	11.432
Het gemiddelde aantal FTE per kalenderjaar per functiegroep			
Directie	9,4		10,1
Onderwijzend personeel	136,8		128,1
Onderwijs ondersteunend personeel	22,7		22,6
	2018 € (x1.000)	Begroting 2018 € (x1.000)	2017 € (x1.000)
Afschrijvingen			
Materiële vaste activa			
- Afschrijvingskosten	398	395	352
- Desinvesteringen	9	-	146
Totaal afschrijvingen	407	395	498
Gehanteerde afschrijvingspercentages:			
- Gebouwen	2,5% (40 jaar)		
- Meubilair	5% (20 jaar)		
- Inventaris en apparatuur	10% a 20% (5 a 10 jaar)		
- Leermiddelen	12,5% (8 jaar)		
- ICT	12,5% a 25% (4 a 8 jaar)		
- Overig	10% (10 jaar)		

Vervolg Toelichting behorende tot de staat van baten en lasten

	2018 € (x1.000)	Begroting 2018 € (x1.000)	2017 € (x1.000)
LASTEN			
Huisvestingslasten			
Huur	82	84	71
Verzekeringen	9	9	10
Onderhoud			
- Dotatie onderhoudsvoorziening	200	200	290
- Overdracht onderhoudsbudget aan gemeente	110	112	110
- Contract onderhoud	52		38
- Schouwing en bouwbegeleiding	44		47
- Storingen	27	112	14
- Investerings duurzaamheid	131	-	111
- Beveiliging	6	7	7
Totaal onderhoud	570	431	617
Energie en water	188	203	190
Schoonmaakkosten	272	258	276
Heffingen	60	47	56
Overige	70	30	73
Totaal huisvestingslasten	1.251	1.062	1.293
Overige instellingslasten			
Administratie- en beheerslasten			
- Kopieerkosten	103	76	87
- Telefoonkosten	75	72	77
- Accountantskosten	17	16	17
- Overig	40	43	31
Totaal administratie- en beheerslasten	235	207	212
Inventaris, apparatuur en leermiddelen			
- Software licentiekosten	134	120	129
- Leermiddelen licenties	96	87	76
- Leermiddelen materialen	146	138	163
- Cultuur educatie	43		36
- Overig	127	149	102
Totaal inventaris, apparatuur en leermiddelen	546	494	506
Overige	176	122	161
Totaal overige instellingslasten	957	823	879
<i>Uitsplitsing honorarium Onderzoek jaarrekening</i>	17	16	17
Totaal accountantslasten	17	16	17

Vervolg Toelichting behorende tot de staat van baten en lasten

	2018 € (x1.000)	Begroting 2018 € (x1.000)	2017 € (x1.000)
FINANCIËLE BATEN EN LASTEN			
Rentebaten	-	-	-
Totaal financiële baten en lasten	-	-	-

	2018 € (x1.000)	Begroting 2018 € (x1.000)	2017 € (x1.000)
Belastingen (-/-)	-	-	-
Resultaat deelnemingen	-	-	-
Aandeel derden in resultaat	-	-	-
Buitengewoon resultaat	-	-	-

Overzicht verbonden partijen

Verbonden partij, meerderheidsdeelnemingen (bedragen: x1)

Statutaire naam	Juridische vorm	Statutaire zetel	Code activiteiten (één of meer)	Eigen vermogen aan het eind van de periode	Resultaat	Omzet	Valt onder Burgerlijk wetboek 2, artikel 403	Deelname percentage	Consolidatie
SPV	Stichting	Veghel	4	€ 140.723	€ -	€ 721.962	n.v.t.	n.v.t.	n.v.t.

Verbonden partij, minderheidsdeelneming

Statutaire naam	Juridische vorm	Statutaire zetel	Code activiteiten (één of meer)	Deelname percentage
SWV 30.06	Vereniging	Oss	4	n.v.t.

Verantwoording van de subsidies

Omschrijving	Toewijzing		Prestatie afgerond?
	Kenmerk	Datum	
subsidie voor studieverlof 2018	DL-B-110284	18-5-2009	Ja, totale beschikking € 103.091. tlv 2017: € 42.955 tlv 2018: € 60.136

WNT: Topfunctionarissen

7WNT Vermelding bezoldiging topfunctionarissen 2018

Leidinggevend topfunctionaris (bedragen: x1)

Dienst-betrekking	Aanhef	Voor-letters	Tussen-voegsel	Achternaam	Functie(s)	Aanvang functie	Einde functie	Taakomvang (fte)	Beloning en belastbare onkosten vergoedingen	Beloning betaalbaar op termijn	Totale bezoldiging	Herkend WNT-maximum
Ja	dhr	B.J.D.M.		Tomas	Voorzitter rvb	1-1-2018	31-12-2018	0,92	102.280	16.449	118.729	122.360

Berekening complexiteitspunten: 1A: 4 punten + 1B: 2 punten + 1C: 2 punten = 8 punten en daarmee klasse C, dit komt overeen met € 133.000 per jaar bij een fulltime dienstverband

Toezichthoudend topfunctionaris (bedragen: x1)

Dienst-betrekking	Aanhef	Voor-letters	Tussen-voegsel	Achternaam	Functie(s)	Aanvang functie	Einde functie	Beloning en belastbare onkosten vergoedingen	Totale bezoldiging	Herkend WNT-maximum
Nee	dhr	M.	van de	Louw	Voorzitter rvt	1-1-2018	31-12-2018	5.040	5.040	19.950
Nee	dhr	P.	van	Dieperbeek	Lid rvt	1-1-2018	31-12-2018	3.360	3.360	13.300
Nee	mevr.	R.		Hermes	Lid rvt	1-1-2018	31-12-2018	3.360	3.360	13.300
Nee	mevr.	S.	van den	Berg	Lid rvt	1-1-2018	31-12-2018	3.360	3.360	13.300
Nee	mevr.	C.	van	Bussel	Lid rvt	1-1-2018	31-12-2018	4.440	4.440	13.300

WNT Vermelding bezoldiging topfunctionarissen 2017

Leidinggevend topfunctionaris (bedragen: x1)

Dienst-betrekking	Aanhef	Voor-letters	Tussen-voegsel	Achternaam	Functie(s)	Aanvang functie	Einde functie	Taakomvang (fte)	Beloning en belastbare onkosten vergoedingen	Beloning betaalbaar op termijn	Totale bezoldiging	Herkend WNT-maximum
Ja	dhr	B.J.D.M.		Tomas	Voorzitter rvb	1-1-2017	31-12-2017	0,92	101.240	15.453	116.694	129.720

Berekening complexiteitspunten: 1A: 4 punten + 1B: 3 punten + 1C: 2 punten = 9 punten en daarmee klasse D, dit komt overeen met € 140.000 per jaar bij een fulltime dienstverband

Toezichthoudend topfunctionaris (bedragen: x1)

Dienst-betrekking	Aanhef	Voor-letters	Tussen-voegsel	Achternaam	Functie(s)	Aanvang functie	Einde functie	Beloning en belastbare onkosten vergoedingen	Totale bezoldiging	Herkend WNT-maximum
Nee	dhr	M.	van de	Louw	Voorzitter rvt	1-1-2017	31-12-2017	5.040	5.040	21.150
Nee	dhr	P.	van	Dieperbeek	Lid rvt	1-1-2017	31-12-2017	3.360	3.360	14.100
Nee	mevr.	R.		Hermes	Lid rvt	1-1-2017	31-12-2017	3.360	3.360	14.100
Nee	mevr.	S.	van den	Berg	Lid rvt	1-1-2017	31-12-2017	3.360	3.360	14.100
Nee	mevr.	C.	van	Bussel	Lid rvt	1-1-2017	31-12-2017	4.440	4.440	14.100

C Overige gegevens

(Voorstel) bestemming resultaat

Het resultaat over 2018 wordt als volgt verdeeld:

Resultaat exploitatie 2018:	151
Resultaatverdeling :	
Algemene reserve	151
Bestemmingsreserve privaat	-
Bestemmingsreserve publiek	-
Bestemmingsfonds privaat	-
Bestemmingsfonds publiek	-
	<hr/>
	151
	<hr/> <hr/>

Gebeurtenissen na balansdatum

Er zijn geen noemenswaardige gebeurtenissen na de balansdatum m.b.t. 2018.

Controleverklaring van de onafhankelijke accountant

